

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

7'nci Birleşim
15 Ekim 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, gerek bölgesel koşullar gerekse kendi iç koşulları itibarıyla ülkenin önemli bir eşikte durduğuna ve yeni yasama yılına ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'da gerçekleşecek olan Dünya Neolitik Kongresi'ne ve ilde yapılan arkeolojik kazılardaki keşiflere ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, ülkede yasa dışı bahsin ve kumar oyunlarının önlenmesine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep'ten gelen genç hukukçulara "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Önergeler

- 1.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen (2/2476) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin önergesi (4/74)
- 2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, (2/2054) esas numaralı Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/75)

C) Tezkereler

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ ve beraberindeki Parlamento heyetinin, Uluslararası Kırım Platformu 3'üncü Parlamenter Zirvesi'ne katılmak üzere 23-25 Ekim 2024 tarihlerinde Letonya'ya resmi bir ziyarette bulunması hususuna ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresi (3/929)

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Sevan Sıvacıoğlu'nun, 2024 yılı ekonomi dalında Nobel Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na ilişkin açıklaması
- 2.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen Göl'ün, Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş'un Anayasa'nın ilk 4 maddesini tartışmaya açmasına ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, Nobel Ekonomi Ödülü kazanan Profesör Doktor Daron Acemoğlu ile Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'e ilişkin açıklaması
- 4.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 14'üncü Kocaeli Kitap Fuarı'na ilişkin açıklaması
- 5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, millî savunma sanayisinin önemine ilişkin açıklaması
- 6.- Karabük Milletvekili Durmuş Ali Keskinkılıç'ın, Karabük Eskipazar'da on beş yıl süren kazı çalışmaları sonunda ortaya çıkarılan Hadrianapolis Antik Kenti'ne ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 2020 yılında Elâzığ depreminde evleri yerle bir olan Malatya Pötürge'deki vatandaşların barınma sorununa ilişkin açıklaması

- 8.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuş olan savunma sanayisine yönelik kanun teklifine ilişkin açıklaması
- 9.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, alınacak ek vergileri olası İsrail tehdidinde dayandırmanın yanlışlığına ilişkin açıklaması
- 10.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Elâzığ'ın il merkezinde bulunan çimento fabrikasına ilişkin açıklaması
- 11.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 5 Ekim 2024 günü Kahramanmaraş Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi acil servisinde yaşanan olayın bedelinin basına demeç veren sendikacıya ödetilmesine ilişkin açıklaması
- 12.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, aile hekimlerinin angarya ve ceza yönetmeliğiyle karşı karşıya olduklarına ilişkin açıklaması
- 13.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili kimsenin bir sorununun olmadığına ve yeni, sivil anayasa çağrılarına ilişkin açıklaması
- 14.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş'tan Ankara'ya uçak seferlerindeki yetersizliğe ilişkin açıklaması
- 15.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin açıklaması
- 16.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, 15 Ekim Dünya Beyaz Baston Görme Engelliler ve Güvenlik Günü'ne ilişkin açıklaması
- 17.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak Valiliğinin, Barış Anneleri inisiyatifinin Şırnak'ta üç gün sürecek olan barış nöbetine yasak kararı almasına ilişkin açıklaması
- 18.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, FERNAS Madencilikte ölüm koşullarında çalıştırılan işçilere sağlanan tek güvenlik önlemine ilişkin açıklaması
- 19.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un batı bölgesine yapılacak olan organize sanayi bölgesine ilişkin açıklaması
- 20.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in açılışta yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, A Millî Futbol Takımı'nın Karadağ ve İzlanda karşısında aldığı galibiyetlere, Nobel Ekonomi Ödülü'nü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, kredi limiti 100 bin liranın üzerinde olan kredi kartlarından bedel alınacak olmasına ve (2/2594) esas numaralı Kanun Teklifi'nin maddelerine, Köfteci Yusuf'a, Ankara Barosunda yaşanan kavgaya, Meclis Başkanıyla beraber yaptıkları Türkmenistan gezisine ve İsrail'in, Birleşmiş Milletler Barış Gücü unsurlarına yönelik saldırılarına ilişkin açıklaması
- 21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 15 Ekim 1927 Nutuk'un okunmaya başlanılmasının yıl dönümüne, TRT Genel Müdürünün İran'la ilgili açıklamasına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının Anayasa'nın 3'üncü maddesiyle ilgili beyanına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na ve limiti 100 bin liranın üzerindeki kredi kartlarından Savunma Sanayii Destekleme Fonu için alınması düşünülen ücretin bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılacağına ilişkin açıklaması
- 22.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü'ne, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun yıl dönümüne, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, Nevşehir'de patates alımlarının ve kabak çekirdeği hasadının başladığına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, siyaseti nasıl tanımladıklarına; MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin, DEM sıralarına giderek el uzatmasına ve bugünkü grup toplantısında Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili sözlerine, "Bir ve Birlikte Hilale Doğru Türkiye" toplantıları sloganı altında yapılacak olan Türkiye Toplantılarının 29 Ekim 2024 tarihinde Erzurum'da başlayacağına ve bazı kişilerin, partilerine ve Genel Başkanlarına yönelik öfke dolu söylemlerine milletin itibar etmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 23.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, istisna hukukunun Kürtlere karşı sürekli, sistematik olarak devrede olduğuna; Yargıtayın, Ankara JİTEM davasında verilen beraat ve zaman aşımı kararını onamasına, cezasızlık politikasına, 13 Ekim Pazar günü gerçekleştirecekleri mitinge izin veren valiliğin 8 Ekim akşamı birdenbire bütün eylem, etkinlik ve mitinglerine yasak getirmesine, Silopi'de Barış Annelerinin üç gün sürecek olan eyleminde yaşananlara ve kredi kartı limiti 100 bin liradan fazla olanlardan Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na 750 lira aktarılmasına ilişkin açıklaması
- 24.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Van'da on sekiz gündür haber alınamayan üniversite öğrencisi Rojin'e, dün oynanan İzlanda maçında gurur duyduklarına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, Gebze'de yaşanan hayvan katliamına, savunma sanayisini güçlendirmek amacıyla getirilen vergilere ve kredi kartı limiti 100 bin liradan fazla olanlardan 750 lira vergi alınmasına ilişkin açıklaması
- 25.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in açılışta yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Filistin'in yaşadığı katliamın ve zulmün devam ettiğine, İsrail tanklarının Lübnan'daki Birleşmiş Milletler üssüne girerek 15 Barış Gücü askerini yaralamasına, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun 101'inci yıl dönümüne, A Millî Futbol Takımı'nın başarısına, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerine başlanmış olan savunma sanayisine destek teklifiyle ilgili yorumlara ve görüşlere, on sekiz gündür kayıp olan Rojin'e ve Genel Kurulda bugün görüşülecek olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması
- 26.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, on sekiz gün sonra cansız bedenine ulaşılan Rojin Kabaiş'e ve Silopi'de Barış Annelerine polisin saldırdığına ilişkin açıklaması
- 27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 28.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, hayatını kaybeden Rojin'e ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, hayatını kaybeden Rojin'e ilişkin açıklaması

32.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, "Kimsesizler" isimli bir çetenin kendisini tehdit ettiğine ilişkin açıklaması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, adaletsiz vergi düzenlemeleri sonucu dar gelirli kesimlerde ortaya çıkan huzursuzluk, şiddet ve suç eğiliminin artmasına olan etkilerinin araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Türkiye'de artan kredi kartı borçları ve Hükümetin "Bu yıl ek vergi getirmeyeceğiz." vaadine rağmen kredi kartlarından savunma sanayisi için alınmak istenen katkı payından dolayı dar ve orta gelirli vatandaşlara getirilen ek yük ile gelir dağılımı üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 2/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, bölgesel eşitsizliklerin sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, suça bulaşan gençlerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 142 sıra sayılı 2023 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu'nun aynı kısmın 2'nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine, 142 sıra sayılı Karma Komisyon Raporu'nun görüşmelerinde ve 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161)

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Y ve S tipi cezaevlerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14320)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elâzığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14336)

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tutuklanma gerekçesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14338)

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14467)

5.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Denizli Açık, D ve T Tipi Cezaevlerinde yaşanan zehirlenme vakalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14470)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14477)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14479)

8.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa'da elektrik akımına kapılarak hayatını kaybeden 2 vatandaşa ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/14516)

9.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, vergisini ödemediği iddia edilen firmalara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/14528)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manavgat S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14597)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14601)

12.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bazı şirketlerin vergi borçlarının silindiği iddiasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/14653)

13.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14788)

14.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14792)

15.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14793)

16.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14794)

17.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14795)

18.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14796)

19.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14799)

20.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14800)

21.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14804)

22.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14806)

23.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14810)

24.- Diyarbakır Milletvekili Berdan Öztürk'ün, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14814)

- 25.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14815)
- 26.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14816)
- 27.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14818)
- 28.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14819)
- 29.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14822)
- 30.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14823)
- 31.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14824)
- 32.- Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14827)
- 33.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14828)
- 34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Temmuz 2024 tarihinde Batman'ın Gerçüş ilçesinde gözaltına alınan bazı kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14829)
- 35.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Elâzığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun koşullu salıverilme hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14842)
- 36.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Elâzığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun koşullu salıverilme hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14843)
- 37.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14845)
- 38.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, DEDAŞ'la ilgili çeşitli iddialara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/14864)
- 39.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 26 Temmuz 2024 tarihinde bir sosyal medya platformunda yapılan paylaşıma ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14960)
- 40.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinden başka bir cezaevine nakledilen bir kişiye ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14962)
- 41.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Karabük T Tipi Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu kararlarının usulsüz olduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14964)
- 42.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kocaeli 1 ve 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevlerinde bulunan bazı mahkûmların hak ihlaline uğradıkları iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14968)
- 43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/14972)
- 44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yabancı uyruklu bir kişinin bazı iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15079)
- 45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15084)
- 46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15085)
- 47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkûmun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15087)
- 48.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir ailenin çeşitli taleplerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15089)
- 49.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, sağlık sorunları yaşayan mahkûmların infaz ertelenmesi taleplerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15231)
- 50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir'in Edremit ilçesinde bulunan bir otoparkın sahiplerinin saldırıya uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15237)
- 51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana Sarıçam F Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15239)
- 52.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Ankara ili Altındağ ilçesinde hayvanların öldürüldüğü bir olayın soruşturmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15240)

- 53.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Hayvanları Koruma Kanunu'na aykırı eylemlerin soruşturulmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15249)
- 54.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, çeşitli illerdeki elektrik hatlarının bakım ve onarımına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/15289)
- 55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15390)
- 56.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkûmun tedavi edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15391)
- 57.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Adana Suluca Y Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15399)
- 58.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak Cezaevinde bulunan mahkûmların Kürtçe konuşmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15401)
- 59.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15404)
- 60.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15540)
- 61.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15541)
- 62.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15545)
- 63.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15549)
- 64.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15551)
- 65.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15554)
- 66.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15556)
- 67.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15557)
- 68.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15558)
- 69.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15560)
- 70.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15561)
- 71.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15562)
- 72.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15563)
- 73.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15565)
- 74.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15566)
- 75.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15567)
- 76.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15569)
- 77.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vatandaşlığa alınma başvurusu reddedilen bir kişinin açmış olduğu davaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15571)
- 78.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15575)
- 79.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15577)
- 80.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15578)

- 81.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15579)
- 82.- Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15581)
- 83.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15583)
- 84.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15588)
- 85.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15589)
- 86.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, kamu personel servislerinin kaldırılmasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/15620)
- 87.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın dolandırıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15664)
- 88.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Kars İl Sağlık Müdürlüğünce açılan bir davada verilen karara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15669)
- 89.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde telefon görüşmelerinin pazar gününe alınması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15673)
- 90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 6 Nolu Cezaevinde bulunan mahkûmların denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15675)
- 91.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15785)
- 92.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki bir işletmeye gelen elektrik faturasına, Kocaeli ilinde faaliyet gösteren elektrik dağıtım şirketi hakkındaki şikayetlere, İlişkin soruları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/15826), (7/15827)
- 93.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, ÇEAŞ ve Kepez Elektrikten hisse alan kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/15828)
- 94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15905)
- 95.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15912)
- 96.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, akaryakıt fiyatlarında yaşanan artışın asgari ücretliler üzerindeki etkilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/15945)
- 97.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, son yirmi yılda AİHM'ye yapılan başvurulara dair verilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16012)
- 98.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, Anayasa Mahkemesi tarafından verilen tazminat kararlarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16013)
- 99.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır Cezaevinde bulunan bir mahkûma ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16017)
- 100.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bazı şirketlere düzenlenen vergi, resim ve harç istisna belgesi sayısına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/16112)
- 101.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun nakil talebinin reddedildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16138)
- 102.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, sosyal medya paylaşımları nedeniyle haklarında yasal işlem başlatılan kişi sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16140)
- 103.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, tarım sektöründeki sorunların çözümü için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16674)
- 104.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Türkiye genelinde 2020'den bu yana kapanan şirket sayısına, Denizli ilinde 2020'den bu yana kapanan şirket sayısına, İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16676), (7/16677)
- 105.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, akıllı köy evlerine dair verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16678)
- 106.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ilinin çeşitli sorunlarının çözümü için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16799)

107.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ÇAYKUR bünyesinde çalışan mevsimlik işçilerin sorunlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16800)

108.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, taşerondan kadroya geçirilen ve zorunlu olarak emekliliğe ayrılan kişilerin mağduriyetlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16801)

109.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 2002 yılından bu yana Konya ilinde konkordato ilan eden şirketlere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16804)

110.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, milletvekili makam odalarındaki televizyonlarda yayını bulunmayan bir kanala ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/16945)

111.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Sayıştayın 2022-2023 yılı Denetim Raporlarında Sağlık Bakanlığıyla ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/17143)

15 Ekim 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, gerek bölgesel koşullar gerekse kendi iç koşulları itibarıyla ülkenin önemli bir eşikte durduğuna ve yeni yasama yılına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlar, ülkemiz önemli bir eşikte duruyor gerek bölgesel koşullar gerek kendi iç koşullarımız itibarıyla. Yeni dönemin ilk oturumunda ben de şahsi duygularıma dair birkaç cümle etmek istiyorum izninizle.

Öncelikle bu dönemin bütün arkadaşlara sağlık, sıhhat getirmesini diliyorum; sonrasında, iyi bir yasama dönemi diliyorum bütün arkadaşlarımıza; sonrasında da barışa ve ihtimaline dair, daha önce bu konuda rol ve sorumluluk üstlenmiş bir kardeşiniz olarak birkaç cümle sarf etmek istiyorum:

Bir Doğu menkıbesidir, “kup manduk” diye bir kuyu kurbağası vardır, ömrü boyunca kuyuda yaşamıştır. Bir gün bu kuyuya bir okyanus kurbağası düşer. “Sen kimsin, nereden geldin?” diye sorar kup manduk, “Okyanustan.” diye cevaplar. “Okyanus nasıl bir şey?” der ömrü boyunca kuyunun dışına çıkmayan kurbağa. “Büyük.” der. Kurbağa şöyle bir halka çizer, “Bu kadar mı büyük?” der. “Yok, çok daha büyük.” der. Daha büyük bir halka çizer, “Bu kadar mı?” “Ondan da büyük.” Kuyunun çapı kadar bir halka çizer, “Bu kadar mı?” diye sorduğunda “Bundan da büyük.” deyince “Yalancı!” der ve sesini keser çünkü ömrü boyunca ufkı o kuyunun çapı kadardır. Ülkemiz de birçok meselesi itibarıyla bir kuyu içerisine hapsolmuş vaziyettedir fakat -daha önce de söyledim- aslında kuyu derin değil, ip kısadır çoğunlukla. Bu itibarla barışa gönül indiren, konuşmanın bu Meclisin temel işlevi olduğunu vazeden ve bu köklü tarihî meselemizi ilk defa bir konuşma eksenine, tartışma eksenine çekmeye çalışan Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Devlet Bahçeli'ye ve barış meselesinde gönül indiren herkese, bu konuda bedel ödemiş ama şerefini bedelinden daha fazla önemseyen bir kardeşiniz olarak şahsım adına teşekkür etmek istiyorum. Bu konuda temel yaklaşımımız olarak “Hayır söyleyecekse söyle, yoksa sus.” gibi bir noktadan, bir düsturdan yola çıkmamız gerektiğini düşünüyorum. Konuşmak kendi fikirlerimizi karşıdan duymak anlamına gelmez fakat açılı bir el, açık bir el -elde herhangi bir tokalaşmanın tarihidir bu- yani elinizi açtığınızda “Elimde kötü bir şey yok.” anlamına gelir. Bunu kıymetlendiren ve bundan sonra kıymetlendirecek katkı sunacak, öneri ve itirazlarını dile getirecek herkese de tarih önünde şeksiz şüphesiz teşekkürlerimi ve şükran duygularımı belirtmek istedim. Gerçekten, kuyudan çıktığımız zaman önümüzde bir umman genişliğinde bir dünya var, barış bu anlamda en büyük ummanlardan biridir. Barışın en önemli özelliği, kaybedeninin olmayışıdır. Barışta herkes kazanır, yeter ki dayatmalarla, kendi fikrimizi ve kalıplarımızı karşıdan aynı şekilde görmek istememekle işe başlayalım, gerisi gelir. Dediğim gibi, kuyu derin değil, ip kısadır ve bu ipi uzatacak olan, katkı sunacak olan herkese tekraren teşekkür etmek istiyorum. Bu çözümlerse bu memleketin bütün sorunları çözülmeye başlar; bunu da eklemek istiyorum. İyi niyeti aşan bir boyutu var, tecrübelerimle söylüyorum ki o da ciddiyettir. Bunu kahvehane literatürüyle tartışamayız. Bunu kendi oluşmuş sabit düşüncelerimizle de tartışamayız. Bunda en etkili dil gönül dilidir, akıl dilidir. İnanıyorum ki bundan sonra bu çaba bu minval üzere yürür ve gelişir.

Tekrar iyi bir yasama dönemi diliyorum. Dinlediğiniz için de çok teşekkürlerimi, şükranlarımı arz ediyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı birinci söz, ilki Şanlıurfa'da gerçekleşecek olan Dünya Neolitik Kongresi ve ilde yapılan arkeolojik kazılardaki keşifler hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Cevahir Asuman Yazmacı'ya aittir.

Buyurun Sayın Yazmacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'da gerçekleşecek olan Dünya Neolitik Kongresi'ne ve ilde yapılan arkeolojik kazılardaki keşiflere ilişkin gündem dışı konuşması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Tarihin sıfır noktası” olarak kabul edilen, insanlık tarihinin en eski yerleşim yerlerinden biri olan Şanlıurfa'da büyük keşifler ve çalışmalar dünya tarihini değiştirecek nitelikte ilerliyor. Tarihi zenginliklerle dolu, her yanında ayrı bir değer bulunan Şanlıurfa'mızda bugünlerde farklı bir heyecan yaşıyoruz; bu yıl ilk kez düzenlenecek Dünya Neolitik Kongresi'ne şanlı şehrimiz ev sahipliği yapacak. Bu kongre, Neolitik Dönem'e dair sahip olduğumuz bilgi birikimini dünya genelinde bilim insanlarıyla paylaşmak ve insanlık tarihine dair yeni keşifleri tartışmak için eşsiz fırsatlar sunuyor.

Türkiye, bilhassa Şanlıurfa yapılan çalışmalarla dünya arkeolojisinin önde gelen paydaşlarından biri hâline gelmiş, bu alanda küresel bir merkez konumuna ulaşmıştır. Şanlıurfa sadece Türkiye için değil tüm dünya için tarihsel olarak büyük bir öneme sahiptir; Göbeklitepe, Karahantepe, Sefertepe, Çakmaktepe, Sayburç ve diğer kazı alanlarıyla Neolitik Dönem'in

anlaşılmasında kritik bir rol üstlenmiştir. Bu kongrenin Şanlıurfa'mızda düzenlenmesi bölgemizin sahip olduğu eşsiz tarihî zenginliğin bir sonucudur.

1963 yılında İstanbul ve Chicago Üniversitelerinin Güneydoğu Anadolu tarih öncesi araştırmalarıyla başlayan süreç, bugün çok daha geniş kapsamlı bir projeye dönüşmüştür. O zamandan beri yürütülen kazılar ve araştırmalar arkeologları çok önemli keşiflere ulaştırmıştır. Göbeklitepe bu keşiflerin en çarpıcı örneğidir ancak 2019 yılında başlayan Karahantepe kazıları Neolitik Dönem'in sadece Göbeklitepe'yle sınırlı olmadığını, bölgenin genelinde büyük bir kültürel ve sosyal gelişimin yaşandığını gözler önüne sermiştir. Kazılarda elde edilen bulgular bilim ve tarih dünyasını heyecanlandırmaya devam ediyor. İnsanlık tarihine ışık tutan 12 tepeden biri olan Karahantepe'de Neolitik Dönem'in beslenme alışkanlıklarına ilişkin önemli bulgulara ulaşıldı. Kazılarda tarihi on iki bin yıl öncesine dayanan öğütme taşları, el taşları, bitki kalıntıları ve farklı hayvan türlerine ait kemik parçalarına rastlandı.

Viranşehir ilçemizde yürütülen Sefertepe Kazı Alanı'nda da gömüt geleneğiyle ilgili yeni bilgilere ulaşıldı. Bulunan insan kafatası, dönemin ölü gömme geleneğine ilişkin detaylara ulaşılmasını sağladı. Göbeklitepe'yle birlikte birçok önemli yerleşim, Neolitik Dönem'in merkezi olan kentimizin önemini bir kez daha teyit etmiştir. Bu bağlamda 2021 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığımız tarafından başlatılan Taş Tepeler Projesi çok sayıda ulusal ve uluslararası bilim insanını bir araya getirmiştir. Proje kapsamında 10'dan fazla arkeolojik kazı alanı ve yüzey araştırması yapılmış, Şanlıurfa bölgesi Neolitik Dönem'in merkezi olarak kabul edilmiştir. Bu proje sadece Neolitik Dönem'e ışık tutmakla kalmayıp Türkiye'nin tarihsel önemini dünya genelinde bir kez daha öne çıkarmaktadır. Kentimizin tarihi açısından bu denli önemli bir yapıya sahip olması sonucunda 4-8 Kasım tarihleri arasında ilk kez gerçekleştirilecek Dünya Neolitik Kongresi'nin Şanlıurfa'da yapılmasına karar verildi. Dünyanın dört bir yanından bilim insanlarını bir araya getirecek kongrede 61 ülkeden 775 katılımcı Neolitik Dönem'e dair bulguları ve keşifleri tartışacak. Kongrenin odak noktası, neolitik toplumların gelişim dinamikleri, yerleşik yaşama geçişleri, toplumsal dönüşümleri ve doğayla olan ilişkileri olacak. Bölgenin sahip olduğu arkeolojik ve tarihsel zenginlik Türkiye'nin dünya mirası açısından ne kadar önemli bir ülke olduğunu bir kez daha gözler önüne serecektir. Şanlıurfa sadece Türkiye için değil tüm insanlık için bir hazinedir. Bu zengin mirası korumak ve gelecek nesillere aktarmak en önemli sorumluluğumuzdur.

Bu vesileyle, tarihin gün yüzüne çıkarılması için gerekli kamulaştırmaların yapılması hususunda kentimizden desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a bir kez daha şükranlarımı sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy, Şanlıurfa Valimiz Hasan Şıldak, Göbeklitepe Kazı Başkanımız Profesör Doktor Necmi Karul, Kazı Bilimsel Danışmanımız Doçent Doktor Emre Güldoğan ile Taş Tepeler Projesi'ne büyük destek veren Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu nezdinde emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Tarih boyunca ismi değişse de varlığını bin yıllar öncesinden beri kesintisiz sürdüren Şanlıurfa'mız, sadece ülkemize değil, dünya tarihine de yön vermeye devam edecek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yazmacı.

Gündem dışı ikinci söz, ülkemizde yasa dışı bahis ve kumar oyunlarının önlenmesi hakkında söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, ülkede yasa dışı bahsin ve kumar oyunlarının önlenmesine ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, özellikle bilişim ağının yaygınlaşmasıyla birlikte, iletişimin ve bilgiye ulaşmanın da hızı artmış, dünya âdeta küresel bir köy hâline gelmiştir. Bu küresel köyün gezilecek, görülecek, istifade edilecek pek çok yanı olsa da adım atmamamız gereken alanları da ne yazık ki bulunmaktadır. Sanal bahis siteleri ve yasa dışı kumar oyunlarına kapı açan internet siteleri bu alanların başında gelmektedir.

Ülkemizde, hepimizin bildiği üzere, kumarhaneler 1998 yılında kesin olarak kapatılmış olsa da günümüzde sanal dünyada bu kumarhanelerin varlığı maalesef devam etmektedir. Özellikle cep telefonları vasıtasıyla kumar ve bahis oyunlarına çok kolay ulaşılır olması son derece sorunlu bir alandır. Giderek bağımlılık yapan bahis ve şans oyunları, girilen internet sitelerinin reklamları ve yönlendirmesiyle diğer gelen kumar oyunlarına da kapı açmakta ve gençlerimizi bataklığa sürüklemektedir. Bahis ve kumar sitelerine erişimde bir yaş sınırının olmaması, gençlerimizin bu tuzağa kolaylıkla düşmesinde önemli bir etken olurken bu husus neticesinde kişiler hem çok ciddi zarara uğramakta hem de aile birliği temelden sarsılmaktadır. Kazanma hırsıyla kumar bataklığına daha çok saplanan kişiler maddi ve manevi olarak bir felaketin eşiğine gelmekte, hatta intihara kadar sürüklenmektedir. Bu durum elbette toplumsal bir erozyona sebebiyet vermektedir. Vücuda bulaşan bir virüs gibi toplumumuza sirayet eden bahis ve kumar oyunlarına karşı çok acil ve süratli tedbir alınması gerekliliktir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde yasa dışı kumara bulaşanların sayısının yaklaşık 10 milyon olduğu ifade edilmektedir. Bununla birlikte, her yıl bu sayının, yasa dışı yollarla yurt dışına çıkan paranın ise 10 milyar dolar olduğu tahmin edilmekte, bu miktarın da cari açığımızın yüzde 25'ini oluşturduğu değerlendirilmektedir. Bu tablo, aynı zamanda terör ve organize suç örgütlerinin de finans tablosudur. Yasa dışı yollarla kumar ve bahis oynayanlar dolaylı yoldan suç örgütlerine kaynak sağlamakta, kendi geleceğinin yanında millî güvenliğimizi de akamete uğratmaktadır. Gerekli önlemleri almak, Türk gençliğini her türlü tuzaktan ve batakta korumak, aile yapımızı ve millî değerlerimizi muhafaza etmek bizlerin birinci vazifesidir. Teknolojinin nimetlerinden yararlanırken oluşacak zararların önüne geçmek yine bizlerin iradesi ve ortaya koyacağı çözüm yollarıyla mümkündür.

Bu bağlamda ifade etmeliyim ki 23 Temmuz 2024 tarihinde Meclis Başkanlığına sunduğumuz Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz güncelliğini korumaktadır. Kanun teklifimizle internet yoluyla erişim sağlayarak yasa dışı bahis ve şans oyunlarına hapis cezası getirilmesi öngörülmektedir. Caydırıcı bir tedbir olarak gördüğümüz kanun teklifimizin Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine gelmesini temenni etmekteyiz. Yasa dışı bahis ve kumar oyunlarının oynanmasına karşı alınacak tedbirlerle ilgili Adalet, İçişleri, Hazine ve Maliye, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile MASAK gibi kurumların, kuruluşların çalışma yapması, konunun bir an önce çözüme ulaşması bakımından son derece önemlidir.

Ben sözlerime burada son verirken bu toplumsal yarayı el birliğiyle iyileştirmemiz gerektiğini bir kez daha vurguluyor, yasa dışı kumar ve bahis oynanmasının önlenmesi hakkında tavizsiz bir sürecin yürütülmesi gerektiğinin altını çiziyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

Gündem dışı 3'üncü söz, Hatay'ın sorunları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan'a aittir. Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hatay, bir tarafı denizle, bir tarafı savaş hâlindeki komşu ülkeyle çevrili bir il. Hatay, Suriye savaşının, pandeminin ve son olarak da depremin ağır bedelini ödemiş bir şehir. Hatay, tarımın, turizmin, yayla turizminin, kültür, dağ, inanç turizminin, deniz turizminin, gastronomi turizminin, sağlık turizminin önemli şehirlerinden biri. Hatay, her ilçesinin ayrı ürün desenesinin bulunduğu, münbit topraklara sahip bir şehir. Hatay, ülkemizin Asya ile Afrika Kıtaları arasındaki birleşme noktası. Hatay, ülkemizin Orta Doğu'ya açılan kapısı. Elbette bu kadar önemli bir şehir maalesef son dönemde büyük acılarla karşı karşıya. Depremin en ağır bedelini ödedi. Depremden sonra kısmi gayretler var ama yapılması gereken karşısında son derece az.

“Hatay'ın sorunlarının hangisinden başlamak gerekir?” dersiniz birinci olarak kara yollarıyla ilgili hususu başa almamız gerekir. İl içerisindeki ilçeler arası bağlantıyı sağlayan yollar büyük ölçüde tahrip olmuş durumda. Bugün “Harbiye de bizim, Narlıca da bizim; oradaki insan da buradaki insan da mağdur olmamalıdır.” mantığıyla hareket edilmesi gerektiği hâlde bugün Hatay bir trafik terörüyle karşı karşıya. Elbette Belen Tüneli Türkiye'nin önemli sorunlarından biri, Hükümet bu konuda bir adım attı, müteşekkirimiz; tünel başladı ama korkarız ki bu tünel sadece kazması vurulup on yılda bitecek olursa yapılan hiçbir işe yaramaz; çok acilen bu tünelin tamamlanması gerekir.

Değerli milletvekilleri, Hatay'ın öncelikli sorunları içerisinde iş alanları var. Sanayi sitelerinin çok acilen ayağa kaldırılması gerekiyor. Bu noktada elbette TOKİ konutları yapılıyor ama insana robot gözüyle bakarsanız “Ev yap, gerisinden kurtul.” dersiniz belki sorunlar çözülmüş zannedilebilir oysaki eğer bir yerde ticari hayat, alışveriş, iş yerleri durmuyorsa orada hayatın idamesinden söz etmek mümkün olmaz. Hatay, mobilyanın, derinin, ayakkabıcılığın, narenciye'nin başkenti olan bir şehir iken bu özelliklerini büyük ölçüde kaybetmekle karşı karşıya.

Değerli milletvekilleri, son dönemde elektrik faciası önemli bir sorun olarak karşımızda duruyor. Deprem sonrası konutlar tamamlanmadığından, kendi imkânlarıyla imarsal şekilde belki de ruhsatsız ev yapan insanlara, konteyner ya da prefabrik ev yapanlara hiç olmazsa beş yıllığına geçici elektrik verilmeli. Bu bir defa verildi, insanlara denildi ki: “Ben evine veremem ama konteyner çek, beni aldat, konteynerine elektrik vereyim.” Bugün, bu çağda, elektrikle beraber internette, cep telefonu iletişimde de son derece sorun yaşanan bir ildeyiz.

Burada müteaddit defalar dile getirdim, bir kez daha tekrar ediyorum: Hatay'da yaşayan insanlar birer kahramandır. Tüm zorluklara rağmen memleketine, toprağına sahip çıkan insanlardır. Böyle bir durumda sınır köylerinde yaşayan insanlarımıza âdeta terörist muamelesi yaparak her gün tarlasına giderken jandarmadan izin alması, kimlik belgesiyle uğraşması asla kabul edilebilir bir durum değildir; bunu bir kez daha burada tekrarlamakta yarar görüyorum.

Değerli milletvekilleri, Hatay'da büyük ova sorunu yaşanıyor. Çaplı arazilerde yaşayan insanların bölgeyi tahliye etmeleri isteniyor.

Bugün bir başka önemli sorunumuz üniversitede. Çok daha gelişmiş üniversiteler geliştirme ön ödeneği aldığı hâlde, Hatay'daki Mustafa Kemal Üniversitesi bir kuruluş geliştirme ödeneği alamıyor. Yüz yüze eğitim başladı, hocalar odalarında konaklıyor ama bir taraftan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, sözlerimi toparlarken... Sayın Cumhurbaşkanımız Meclisin açılışında tarihî bir konuşma yaptı; elli beş yıldır tekrarladığımız, Büyük Orta Doğu Projesi'nin, arzımevudun tehlikesinden gözü dönmüş siyonist canilerin gözünün Türkiye'de olduğunu söyledi. Ardından Sayın Meclis Başkanımızın çağrısıyla kapalı oturum yapıldı. Sonrasında, geçtiğimiz hafta sonu seçim bölgemde bütün insanların büyük bir tedirginlik yaşadığını gördüm. Devlet adamlığı felaket tellallığı değildir, gereğini yapmaktır. Bugün Hatay'da emlak satışları durdu. İnsanlar “Önce Cumhurbaşkanı konuştu, sonra Meclis Başkanı kapalı oturum yaptı. Ne oluyoruz, gerçekten savaşa mı gidiyoruz?” korkusu, tedirginliği içerisinde; buna asla fırsat vermemeliyiz.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep'ten gelen genç hukukçulara “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Gaziantep'ten genç hukukçu arkadaşlarımız bir araya gelip Genel Kurulu izlemeye gelmişler. Hepinizin adına kendilerine hoş geldiniz demek istiyorum. (Alkışlar)

Burası yasa koyucu bir yer, sizler de o yasaların teminatını sağlamak, savunmak, anlaşılır kılmakla görevlisiniz. Önünüzdeki o uzun yolculukta hepinize bütün Meclisteki üyelerimizle beraber iyi bir süreç diliyoruz. Keşke içinizden birisi yeryüzünde sadece çocukların dokunulmaz kılınmasına dönük de bir çalışma yapsa ve hepimiz müstefit olsun.

Teşekkür ederim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Biz yaparız da AK PARTİ reddeder. Yaparız da önerge de veririz, AK PARTİ reddeder.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, İç Tüzük 60'a göre söz isteyen sayın milletvekillerine sırasıyla söz vereceğim.

İlk sıra, İstanbul Milletvekili Sayın Sevan Sivacıoğlu'nun.

Buyurun Sayın Sivacıoğlu.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Sevan Sivacıoğlu'nun, 2024 yılı ekonomi dalında Nobel Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na ilişkin açıklaması

SEVAN SIVACIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nobel Ödülü, 1901 yılından günümüze kadar fizik, kimya, edebiyat, barış, ekonomi, fizyoloji veya tıp alanlarında insanlığa hizmet edenlere verilen prestijli bir ödüdür.

Türkiye'de bu ödülü edebiyat dalında yazar Orhan Pamuk ve kimya dalında Profesör Doktor Aziz Sancar Hocamızın ardından, Osmanlı'nın Mekteb-i Sultani'si Galatasaray Lisesi mezunu olan, Türkiye'de doğmuş, yetişmiş değerli bilim insanımız Profesör Doktor Daron Acemoğlu almıştır. 2024 yılı ekonomi dalında Nobel Ödülü alan hocamızı tebrik ediyor, çalışmalarında

başarılar diliyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın Kabine toplantısı sonrası yaptığı açıklamada tebrik ettiği Profesör Doktor Daron Acemoğlu'nun Türkiye'yi uluslararası alanlarda başarıyla temsil etmesi hepimizi gururlandırmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin adını altın harflerle akademik literatürlere ve uluslararası camialara yazdıran tüm değerli bilim insanlarımızı, hocalarımızı saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Gazi Meclisimize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sıvacioğlu.

Sayın Gökçe Gökçen Göl, buyurun.

2.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen Göl'ün, Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş'un Anayasa'nın ilk 4 maddesini tartışmaya açmasına ilişkin açıklaması

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) – Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş HÜDA PAR'ın peşinden gitti, Anayasa'nın ilk 4 maddesini tartışmaya açtı.

Tekrar ediyoruz: Anayasa'nın ilk 4 maddesine asla dokundurtmayız. Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmadığı bir yerde, bir milletvekilinin haksız yere cezaevinde olduğu bir zamanda, Anayasa Mahkemesinin kapatılmasını isteyen ittifak ortaklarınızın olduğu bir ortamda, şiddetin yaygınlaştırıldığı, yalnızca dün 5 kadının öldürüldüğü bir yerde kurulacak bir masa, yapılacak yeni bir anayasa yoktur. İfade özgürlüğünün olmadığı, on binlerce yurttaşımızın siyasi nedenlerle yargılandığı bir ortamda çözüm, Anayasa değişikliği değil iktidar değişikliğidir. Demokratik bir parlamenter sistemi tam da bu iktidar değişikliğiyle birlikte yurttaşlarımızla, sivil toplumla, meslek örgütleriyle yani halkımızla hep birlikte inşa edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gökçen Göl.

İstanbul Milletvekili Sayın Ali Gökçek...

3.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, Nobel Ekonomi Ödülü kazanan Profesör Doktor Daron Acemoğlu ile Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'e ilişkin açıklaması

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemiz bu hafta ekonomi alanındaki 2 farklı isimle adından söz ettirmeyi başardı. Sayın Daron Acemoğlu, ulusların refah toplumlarına dönüşmesi üzerine yaptığı çalışmalarıyla Nobel kazanarak bizleri gururlandırdı; kendisini yürekten tebrik ediyorum.

Sayın Mehmet Şimşek de olmayan kazançtan, yapılmamış harcamadan bile vergi almanın bir yolunu bularak tarihe geçmiş oldu. Kredi kartı limitini dahi bahane ederek halkın cebindeki üç beş kuruşa el uzatanlar ekonomiyi öyle berbat etti ki savunma sanayisini ayakta tutabilmek için çoluğun çocuğun 3 tekerlekli bisikletine kadar göz diker oldular.

Yazık diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gökçek.

Kocaeli Milletvekili Sayın Sami Çakır...

4.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 14'üncü Kocaeli Kitap Fuarı'na ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, 5-13 Ekim tarihleri arasında Kocaeli Kongre Merkezi'nde "Savaşın ve Acının Edebiyatı" temasıyla düzenlenen ve Türkiye'nin en büyük kitap fuarı olma özelliğine sahip, ağaçlara asılan ikram kitaplarla "Ağaçlar kitap açıyor!" sloganıyla start verilen 14'üncü Kocaeli Kitap Fuarı; edebiyat, tarih, medya, siyaset ve sanat dünyasından 800 yazar, 530 yayınevi, bine yakın söyleşinin ve 1 milyon ziyaretçinin katılımıyla gerçekleştirildi. Böyle muazzam bir organizasyonun hayata geçirilmesi dolayısıyla Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanımıza ve çalışma ekibine teşekkür ediyorum.

Victor Hugo'nun "Kitap basımı icadı dünya tarihinin en mühim hadisesidir." sözü önemlidir. Kitabın yüklemiş olduğu bu misyonu anlamak, bu misyonun bize ne yüklediğini anlamaktan geçer. Bu fuarın bu duyguyu beslediğine olan inancımı ifadeyle Genel Kurulu ve tüm kitapsever katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Hakan Özer...

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, millî savunma sanayisinin önemine ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dünyada ve coğrafyamızda meydana gelen krizler bize millî savunma sanayisinin önemini bir kez daha gösterdi. Sürekli değişen ve gelişen savunma sanayisi teknolojilerinde geride kalan ve dışa bağımlı olan ülkelerin durumunu görüyoruz. Millî savunma sanayisi hamlesiyle kendi silahını, tankını, gemisini ve daha fazlasını üreten bir ülke olma yolunda ilerliyoruz.

Bu coğrafyada varlığımızı sürdürecekseniz sınırlarımızın içinde ve dışında ülkemizin bütünlüğü, milletimizin birliği, devletimizin bekası için millî teknolojilerimizi en üst seviyede geliştirmemiz gerekiyor. Vatanını, bayrağını ve milletinin yarınlarını düşünen her vatandaşımız Millî Teknoloji Hamlemize her zaman destek olmuştur, olmaya da devam edecektir. İnşallah güçlü ve büyük Türkiye ideallerimizi de hep beraber gerçekleştireceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuş Ali Keskinkılıç...

6.- Karabük Milletvekili Durmuş Ali Keskinkılıç'ın, Karabük Eskipazarı'nda on beş yıl süren kazı çalışmaları sonunda ortaya çıkarılan Hadrianapolis Antik Kenti'ne ilişkin açıklaması

DURMUŞ ALİ KESKİNKILIÇ (Karabük) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Karabük Eskipazarı'nda on beş yıl süren kazı çalışmaları sonunda sekiz bin yıllık bir tarihi ortaya çıkardık. Hadrianapolis Antik Kenti; Nil, Pişon, Dicle ve Fırat Nehirlerini temsil eden mozaikleriyle kuzeyin Zeugması olarak kabul ediliyor. Arkeoloji tarihinde ilk defa bulunan süvari maskesi bin beş yüz yıllık tohumlarıyla arkeoloji sevenlerin ve tarih sevenlerin dikkatini çekiyor. Sizlerin hepinizi bu eşsiz eserleri görmeye davet ediyorum.

Ayrıca Kültür Bakanlığımız burayı ören yeri olarak ilan ediyor, Bakanımıza ve kazı çalışmalarına katılan bütün arkadaşlara teşekkür ve minnetlerimi sunuyorum.

Sağ olunuz efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Celal Fırat...

7.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 2020 yılında Elâzığ depreminde evleri yerle bir olan Malatya Pötürge'deki vatandaşların barınma sorununa ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

2020 yılında Malatya Pötürge'de "Elâzığ depremi" olarak bilinen depremde birçok ev yıkılmıştı, ciddi şekilde ağır hasarlar oluşmuştu, hayatlarını kaybeden canlarımız vardı. Evet, birçok ev yapıldı ama hâlen yapılmayan evler de var dört sene

geçmesine rağmen. Şu an kışa geldiğimiz bugünlerde evler yıkılıyor. Tabii, birçok insanın, canlarımızın, oradaki dostlarımızın hayvanlarını koyacak ahırları yok hatta konteynerleri yok, efendim, buğdaylarını koydukları, odunlarını koydukları. Bu kış günlerinde ciddi bir şekilde sıkıntı yaşıyorlar.

Malatya Valisine çağırımızdır: Depremiyle yerle bir ettiği evlerdeki yurttaşlarımızı, vatandaşlarımızı siz de şu kış günlerinde yerle bir etmeyin. Lütfen ilkbahara kadar insanlar otursun, en azından bu kış evlerinde geçirmelerinin önünü açın.

BAŞKAN – Sayın Serkan Sarı...

8.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuş olan savunma sanayisine yönelik kanun teklifine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şu anda Plan ve Bütçe Komisyonunda savunma sanayisine yönelik olarak kanun teklifi sunulmuş durumda. Ne getiriyor bu teklif? 100 bin lira üzerinde limiti olan vatandaşlarımızdan her kredi kartı için yedi yüz ellişer lira para kesintisi anlamına geliyor. Vatandaşlarımız zaten zor durumda, geçinemiyor. Ekonomide yaratmış olduğunuz tahribatın faturasını zor durumdaki vatandaşlarımız ödüyor. Bu yetmezmiş gibi borçlandıkları kredi kartlarına bir de ilave olarak 750 lira vergi getiriyorsunuz. O daha ne ki; noter satışlarına, vergi dairesine, Sosyal Güvenlik Kurumuna, birçok kaleme yeni vergiler geliyor.

Peki, daha bu yılın başında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla bu fon için yapılan şans oyunları kesintisi vergileri yarı yarıya düşürülmüştür. Kim için? Bir yandaş şirket için. Eğlence amaçlı yapılan bu etkinliklerle ilgili alınan vergi yarıya düşürüldü yandaş zenginletmek için. Şimdi ne yapıyoruz? Buradan kaybettiğimiz kaynağı gariban vatandaşımızın sırtına yüklemek durumunda kalıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Aşila...

9.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, alınacak ek vergileri olası İsrail tehdidinde dayandırmanın yanlışlığına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Orta vadeli programda “Borç ve faizin yanında vergileri yine aynı şekilde artırarak almaya, milletin yükünü artırmaya devam edeceğiz.” diyorsunuz. Hem “Devletin milleti mi olur?” diyorsunuz hem de milletin sırtından inmiyorsunuz. “Savunma Sanayii Destekleme Fonu” adı altında kredi kartlarından tapu işlemlerine, araç alım satımından beyannamelere ek vergiler koymak ne kadar yanlışsa bunu olası İsrail tehdidinde dayandırmak da o kadar yanlıştır. Herkes şunu net olarak bilmelidir ki aziz milletimiz canıyla, malıyla her zaman devletine sahip çıkmıştır, çıkmaya da devam edecektir; gerçek bir tehdit olduğunda millet değil malını, canını verir canını.

Açıkları kapatmak için bahaneye gerek yok diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Semih Işıkver...

10.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Elâzığ'ın il merkezinde bulunan çimento fabrikasına ilişkin açıklaması

SEMHİ İŞIKVER (Elâzığ) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aziz şehrimiz Elâzığ'ın çözüm bekleyen ve son yirmi yıldan beridir sürekli gündeminde yer alan en önemli sorunlarının başında çimento fabrikasının il merkezinden şehir dışına taşınması hususu gelmektedir. 1950'li yıllarda faaliyete geçen ve o dönem il merkezi dışında kalan fabrika, bugün şehrin tam merkezinde kalmış olup hem toplum sağlığını tehdit etmekte hem de şehrimizin gelişiminin önünde âdeta set olmaktadır. Konuyla ilgili önceki dönem soru önergelerim ve Meclis konuşmalarım ilimiz Elâzığ'ın ortak sesidir. Toplumun can ve mal güvenliğinin sağlanması Anayasa'mızın ilgili maddeleriyle güvence altına alınmıştır. Bu nedenle, söz konusu bu tesisin il merkezinden taşınmasının maddi boyutları Türkiye Cumhuriyeti devletinin altından kalkamayacağı bir yük değildir.

Gazi Meclisimizin bu hizmet döneminde toplum sağlığını ve toplum huzurunu tehdit eden bu en önemli sorunu çözeceğine yürekte inanıyor, bu düşüncelerle yüce Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ömer Öcalan? Yok.

Sayın Ali Öztunç...

11.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 5 Ekim 2024 günü Kahramanmaraş Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi acil servisinde yaşanan olayın bedelinin basına demeç veren sendikacıya ödetilmesine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, 5 Ekim 2024 günü Kahramanmaraş Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi acil servisine pompalı tüfekle birisi girdi ve 1 personeli de rehin aldı. X-ray cihazı çalışmıyordu, kapıda güvenlik yoktu. Ne oldu peki? Bunun bedeli sendikacıya ödetildi. Hangi sendikacıya? Bu olayı duyuran, basına bu konuda demeç veren sendikacı, meslekten iki ay men ve tazminat cezasıyla karşı karşıya getirildi; uzaklaştırıldı, hakkında soruşturma açıldı.

Gücünüz sendikacıya yetti, üstelik sendikacı bilgi verebilir ve hakkında soruşturma açılmaz; kanunda bu çok net, açık yazıyor. X-ray cihazı çalışmayacak, güvenlik de olmayacak, hastanelerin güvenliğini sağlayamayacaksınız, sendikacıyı günah keçisi ilan edeceksiniz. İşte, AK PARTİ'nin anlayışı bu; yaparsa bu zalim AK PARTİ yapar!

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Ali Karaoba...

12.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, aile hekimlerinin angarya ve ceza yönetmeliğiyle karşı karşıya olduklarına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOKA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Aile hekimlerimiz angarya ve ceza yönetmeliğiyle karşı karşıyalar. Hukuka ve tıba aykırı olan bu yönetmelik, birçok konuda hak kaybına sebep olmakta. Nüfus kesintisi ve ödeme katsayılarıyla hekimlerimiz büyük bir ödeme kaybı yaşayacak. Sözleşme yenileme şartları ve performans kesintisiyle hekimlerimize sürekli bir sopa gösteriliyor. Entegre sağlık hizmetlerinde çalışan emekçilerimizde nöbet yükümlülüğü artırılmak isteniyor. Akılcı ilaç kullanımı ve hasta memnuniyetiyle teşvik ödemeleri, cari gider kesintisi ve sözleşme yetkisi aile hekimlerimizi birçok idari işle meşgul ediyor.

Bir hekim olarak buradan sormak istiyorum: Bu yönetmelikle, gelmeyen hastanın parası hekimden kesiliyor da peki, camiye gelmeyen cemaatten dolayı imamlardan para kesecek misiniz? Aklımızla dalga geçmeyin!

Hekim Birliğinin 19 Ekim Cumartesi mitingine tüm halkımızı davet ediyorum. Sağlık emekçilerimiz hakkını alıncaya kadar mücadelemiz devam edecek.

BAŞKAN - Sayın Mestan Özcan...

13.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili kimsenin bir sorununun olmadığına ve yeni, sivil anayasa çağrılarına ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

"MADDE 1- Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

MADDE 3- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Millî marşı 'İstiklal Marşı'dır.

Başkenti Ankara'dır.

MADDE 4- Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez."

Her Türk vatandaşının olduğu gibi, Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili kimsenin bir sorunu yok. Tüm siyasi partilerin yeni ve sivil anayasa çağrımıza olumlu yanıt vermelerini ve bu Meclisin bu tarihî sorumluluğu yerine getirmesini temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın İrfan Karatutlu...

14.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş'tan Ankara'ya uçak seferlerindeki yetersizliğe ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, bugün Ankara'ya şehrim Kahramanmaraş yerine Gaziantep'ten uçakla gelmek zorunda kaldım. Kahramanmaraş'tan Ankara'ya haftada 4 sefer var, her gün yok. Gaziantep'ten Ankara'ya günde 3 sefer, haftada 21 sefer var. Şairin dediği gibi, bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa! Tamam, Gaziantep'e daha çok sefer koyun da Kahramanmaraş'a da bari her gün 1 Ankara seferi koyun, 1 Sabiha Gökçen seferi koyun. Kahramanmaraş 1 milyon 150 bin nüfuslu, depremde önce 18'inci büyük kent, şu anda da 20'inci büyük kent ve bir büyükşehir.

Sayın Ulaştırma Bakanına sesleniyorum: Kahramanmaraş'tan hızlı treni geçirmediniz. Şehrimizi kuzeye bağlayan, Ankara'ya, İstanbul'a bağlayan yol aylardır kapalı tüneller mevkisinde, ne zaman açılacağını da bilmiyoruz. Sayın Bakan, Kahramanmaraş'ı hava yoluyla Ankara'ya, İstanbul'a bağlayın ki depremde psikolojisi bozulmuş halk en azından kolayca şehrin dışına çıkabilsin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Barış Bektaş...

15.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalıcı yaz saati uygulamasının yurttaşlarımızın üzerinde yarattığı olumsuz etkileri hep birlikte görüyoruz. Özellikle kış aylarında gün doğmadan okula gitmek zorunda kalan çocuklarımız, işlerine yorgun başlayan emekçilerimiz ve verimliliği düşen kamu çalışanlarımız var. Enerji tasarrufu bahanesiyle dayatılan bu uygulamanın halk sağlığına, sosyal hayata ve iş gücüne olumsuz etkileri olduğu gibi iddia edildiği şekilde enerji tasarrufu konusunda da kayda değer bir faydası olmamıştır. İktidarın güvenliğini sağlamadığı çocukları, kadınları, gençleri ve çalışanları karanlıkta uyanarak sokaklara çıkmaya zorlayan bu garabet uygulamaya son verilmesi ve kış saati uygulamasına geçilmesi gerekmektedir. İktidarı bu konuda ivedilikle göreve davet ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Reşat Karagöz...

16.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, 15 Ekim Dünya Beyaz Baston Görme Engelliler ve Güvenlik Günü'ne ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

15 Ekim Dünya Beyaz Baston Görme Engelliler ve Güvenlik Günü vesilesiyle tüm görme engelli kardeşlerimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Hepimiz biliyoruz ki görme engelli kardeşlerimiz hayatlarında pek çok zorlukla baş etmeye çalışırken bu mücadelelerinde yalnız bırakılmaktadır. Anayasa'mızda her bir vatandaşımızın eşit olduğu belirtilmesine rağmen engelli kardeşlerimiz bu eşitliğe sokakta, okulda, iş yerinde ve kamusal alanlarda rastlayamamaktadır. Sesli uyarı sistemlerinin yetersizliği ve erişilebilir çevreden uzak planlanan şehirler başlıca sorunlardır. Engellilerin eğitim ve istihdama katılımları konusunda kaynakların yeterli aktarılması mevcut sorunları derinleştirmektedir. Engelli bireylerin görüşleri dikkate alınmadan, masabaşında geliştirilen bu projeler verimlilikten uzak ve yetersizdir. Hükûmet, derhâl, engellileri yalnızca bir yardım unsuru olarak gören bakış açısını değiştirmeli, onların üretken ve bağımsız bireyler olmaları için adımlar atmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Mehmet Zeki İrmez...

17.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak Valiliğinin, Barış Anneleri inisiyatifinin Şırnak'ta üç gün sürecek olan barış nöbetine yasak kararı almasına ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Diyarbakır Valiliğinin 13 Ekimdeki Özgürlük Mitingi'ne yönelik yasaklama kararından sonra, maalesef rol kapma yarışına giren Şırnak Valiliği de Barış Anneleri inisiyatifinin Şırnak'ta üç gün sürecek ve 17 Ekimde son bulacak barış nöbetine yasak kararı almıştır.

Şırnak Valiliğine sesleniyorum: Takındığı bu antidemokratik tavrı ve hukuksuz kararı bir an önce iptal etsin. Halkımız ve Türkiye halkları nasıl ki Amed'deki retçi, yasakçı zihniyeti tanımadıysa; özgürlük ve eşitlik talebini, tecridin son bulması gerektiğini en yüksek sesle haykırdıysa Şırnak'ta da bir aynısı olacaktır. Barış Anneleri inisiyatifinin savaşa, tecride ve ilhak politikalarına karşı onurlu barışı savunmak girişimine hiçbir güç engel olmayacaktır.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Sevda Karaca Demir...

18.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, FERNAS Madencilikte ölüm koşullarında çalıştırılan işçilere sağlanan tek güvenlik önlemine ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu gördüğünüz baret, AKP Batman Milletvekili Ferhat Nasıroğlu'nun şirketinde çalışan maden işçilerinin baret. Hiçbir işçi sağlığı ve güvenliği önlemi alınmayan FERNAS Madencilikte ölüm koşullarında çalıştırılan işçilere sağlanan tek güvenlik önlemi de işte bu. Çalışırken ölmek için sendikalaşan işçiler işten çıkarıldı, hak talep ettikleri için şiddete maruz bırakıldı. Yalnızca muhatap alınmak için çıplak ayaklarıyla Ankara'ya yürüyen işçiler, kendilerine dayatılan çözümsüzlüğe karşı "Çözüm

yoksa ölüm var.” diyerek iki gündür açlık grevinde, “Artık söyleyecek sözümüz kalmadı.” diyor, sadece bu baretləri yere vurarak dertlerini böyle anlatmaya çalışıyorlar. Patronların insan yaşamını hiçe sayan barbarlığına kalkan olanlar işlenen bu suçların da ortağı. Başta, Ferhat Nasıroğlu’nun “Beni haklı buldu.” dediği Erdoğan olmak üzere, tüm AKP’li vekillerin işçilerin yaşadıklarının muhatabı olduğunu buradan bir kere daha ifade ediyorum.

BAŞKAN – Sayın İzzet Akbulut...

19.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut’un, Burdur’un batı bölgesine yapılacak olan organize sanayi bölgesine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Burdur’umuz tarım ve hayvancılığın çok önde geldiği illerden bir tanesidir. Batı bölgesinde tarım ve hayvancılık çok gelişmiş olmasına rağmen Gölhisar’a, Çavdır’a, Dirmil’e, Yeşilova’ya, Karamanlı’ya, hatta Kemer’e hitap edecek bir organize sanayi bölgemiz ne yazık ki bulunmamakta ama şimdi bir organize sanayi bölgesi yapmaya karar veriyorlar ve bunu oldubittiye getirerek yapmaya çalışıyorlar; açıp bakıyorlar, Millî Emlaka ait arsalarla bakıyorlar ve orada bir yere OSB yapmaya karar veriyorlar. Yalnız, bunun bu şekilde olmaması gerektiğini düşünüyoruz. Oradaki tüm üreticilerin üretimine katkı sağlayacak, istihdamı artıracak bir yerde, batıda muhakkak bir organize sanayi bölgesine ihtiyacımız var. Bunun için de hep birlikte, şehrin bileşenleri bir araya gelip ortak bir yerde karar vermeye ihtiyacımız var, oldubittiye hayır diyoruz.

Saygılar sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN - Teşekkürler arkadaşlar.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Saadet Partisi adına Sayın İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin.

20.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in açılışta yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, A Millî Futbol Takımı’nın Karadağ ve İzlanda karşısında aldığı galibiyetlere, Nobel Ekonomi Ödülü’nü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu’na, kredi limiti 100 bin liranın üzerinde olan kredi kartlarından bedel alınacak olmasına ve (2/2594) esas numaralı Kanun Teklifi’nin maddelerine, Köfteci Yusuf’a, Ankara Barosunda yaşanan kavgaya, Meclis Başkanıyla beraber yaptıkları Türkmenistan gezisine ve İsrail’in, Birleşmiş Milletler Barış Gücü unsurlarına yönelik saldırılarına ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Bütün gruplarımıza, siyasi partilerimize hayırlı bir hafta diliyorum.

Girişte düşüncelerinizi ifade ettiniz gündemle ilgili; çok değerli buluyorum bu ifadeleri, bu düşünceleri. Birbirimize uzattığımız el, demokratik siyasete uzatılmış eldir diye düşünüyorum. Türkiye’nin çözülemeyecek hiçbir sorunu yoktur ve sorunların da çözüm adresi, meşruiyet kaynağı millî irade olan demokratik siyasettir, Türkiye Büyük Millet Meclisidir diyerek bu sürece yapıcı katkı sunacağımızı da ifade etmek isterim.

Türkiye Millî Takımı’mız, A Millî Futbol Takımı’mız 2 kere üst üste bizi sevindirdi; Karadağ ve İzlanda karşısında aldığı galibiyetlerden dolayı Millî Takım’ımızı, Bizim Çocukları’mızı tebrik ediyorum. Futbolda altın bir jenerasyon yakaladık ve önümüzdeki dönemde, önümüzdeki yıllarda yüzümüzün güleceğini ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu topraklardan yetişen önemli bir isim Nobel Ekonomi Ödülü’nü aldı; İstanbul doğumlu, Galatasaray Lisesi mezunu Profesör Doktor Daron Acemoğlu Hoca son yıllarda çalışmalarıyla hak ettiği bir ödülü almış oldu. Daron Hocanın görüşlerine ihtiyacımız olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyor, kendilerine de çalışmalarında başarılar diliyor, kendisini tebrik ettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Tabii, hafta sonundan beri çok tartışılan bir yasa teklifi gündemde. Millî Savunma Bakanlığı bir öneri açıkladı ve burada belli başlı işlemlerden alınacak ek vergilerin Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na aktarılacağı belirtildi. Bu teklifin en ilginç maddesi de kredi limiti 100 bin liranın üzerinde olan kredi kartlarından alınacak bedel oldu. Bizim itirazlarımız ilkesel itirazlardır, bunun altını özellikle çizmek istiyorum. Bakın, biz, Tekâlif-i Milliye’yi yaşamış bir neslin torunlarıyız, ülkemizi savunmak için 2 çorabımızdan 1 tanesini ülkemiz için vermekten çekinmeyiz, kimse burada bundan şüphe duymasın ama itirazlarımız bu konunun zamanlamasıdır, bu konunun yanlış bir uygulama olmasıdır, ekonomik krizi vatandaşın üzerinden düzeltmeye çalışan iktidar anlayışınadır.

Bir de vergi, gelirden alınan bir şeydir; siz burada borçlanmadan vergi almaya çalışıyorsunuz; itirazımız burayadır. İktisatçıların da açıkladığı gibi kredi kartı limiti bir varlık değildir, üstüne üstlük bir borçtur; borçtan vergi olur mu Allah aşkına! Bizim itirazımız bu değerli milletvekilleri. Burada şunu söylemek isterim: Parayı Lidyalılar, vergiyi Sümerliler, verginin vergisini de Sayın Mehmet Şimşek buldu, kendisini tebrik ediyorum; hatta hızını alamadı, borçlanmanın vergisini de buldu; bizim itirazımız bu anlayışa değerli milletvekilleri.

Bir tutarsızlık daha, o da şu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Tapu ve araç satış işlemlerinde yapılan vergi düzenlemesi konusu da başka bir konu. İkinci el araç alanlara da bir ek harç ödemesi getiriliyor. Şimdi, buradaki temel itiraz şu, adaletsizlik şu: Yani dar gelirli, elinde TOFAŞ Şahin’i olan bir vatandaştan da aynı harcı alacaksınız, ikinci el Ferrari’si olandan da aynı harcı alacaksınız. Bakın, bu, adaletsiz bir yaklaşımdır; bu eşitsizlik anlayışına da itiraz ettiğimizi ifade ediyorum.

Şimdi, Köfteci Yusuf konusu çok tartışıldı. Bakanlığın yayınladığı rapora göre ürünlerinde domuz eti tespit edildiği ortaya çıktı ama vatandaşlarımızda burada büyük bir şüphe oluşmuştur, bu şüphenin temel sebebi şudur: Yani devlete olan güven ilkesinin zedelenmiş olmasıdır. Vatandaşlarımız buna rağmen sahip çıkıyor firmaya. Buradaki temel sebep, son dönemlerde devlete olan güven ilkesinin zedelenmiş olmasıdır. Bunu da özellikle paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, bir iki ifadem daha...

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, baro seçimleri başladı, bir hukukçu olarak süreci takip etmeye çalışıyorum. Ankara Barosunda yaşanan kavgayı gerçekten üzüntüyle takip ettim. Öncelikle şunu ifade edeyim: Barolar slogan atılacak, barolar siyasi kavgaya yapılacak yerler değildir. Barolarımızın maalesef siyasallaşması, avukatlık mesleğinin bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesi açısından da ciddi bir sorundur; bunu üzülmeye paylaşmak istiyorum. Siyasi atmosferin mesleki oda seçimlerine bu denli nüfuz etmesini doğru bulmuyorum. Barolar, başta avukatlarımızın sorunları olmak üzere asli vazifelerine odaklanmak zorundadır.

Sayın Meclis Başkanımızla beraber bir Türkmenistan gezimiz oldu, Türkmenistan’ın millî şairi Mahtumkulu Firaki’nin 300’üncü doğum yıl dönümü münasebetiyle bir uluslararası foruma katıldık; 10 Cumhurbaşkanı, bir de Meclis Başkanımız

katıldığı, gerçekten ülkemiz adına da faydalı bir programa katılmış olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, son...

BAŞKAN – Bitirelim, lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Burada şu düşüncemi ifade etmek istiyorum: Bir kere, Türk dünyasının Türkiye'ye bakış açısından son derece mutlu olduğumu ifade etmek isterim ancak son yıllarda yaşanan bütün bu olumlu gelişmelere rağmen ilişkilerimizin de hâlen istenen seviyede olmadığını üzülerək gördük. Mesela, enerjide dışa bağımlılığı azaltmak için Türkmenistan gazını ülkemize artık getirmeliyiz diye düşünüyorum. Bir eksiklik daha: Yunus Emre Enstitüsünün merkezleri önemli bir görevi ifa ediyorlar, bu merkez in Türkmenistan'da olmaması çok büyük bir eksikliktir.

Son olarak da İsrail'in Birleşmiş Milletler Barış Gücü unsurlarına yönelik saldırılarını da buradan şiddetle kınıyoruz. İsrail artık hiçbir hukuku tanımıyor. Buradan bütün dünyaya çağrımız: Asrın katili Netanyahu ve çetesi bir an önce durdurulmalıdır. Bu anlamda, Birleşmiş Milletler sistemi gibi çöken sistemler yeniden yapılandırılmalıdır diyorum.

Başkanım, anlayışınız için teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Şahin Sayın.

İYİ Parti adına Grup Başkan Vekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun Sayın Kavuncu.

21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 15 Ekim 1927 Nutuk'un okunmaya başlanılmasının yıl dönümüne, TRT Genel Müdürünün İran'la ilgili açıklamasına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının Anayasa'nın 3'üncü maddesiyle ilgili beyanına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na ve limiti 100 bin liranın üzerindeki kredi kartlarından Savunma Sanayii Destekleme Fonu için alınması düşünülen ücretin bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılacağına ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün 15 Ekim 1927'nin yıl dönümü. 15 Ekim 1927, Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk'unu okumaya başladığı tarih ki bu Nutuk'ta bugün hatırlatmak istediğim, hepimizin bildiği bazı ifadeler var; yinelemekte, tekrar etmekte fayda var. Nutuk'unda "Memleketin dâhilinde iktidara sahip olanların gaflet ve dalalet içinde bulunabilmeleri ihtimal dâhilindedir." diyor. Öyle bir dönemden geçiyoruz ki, öyle bir süreçten geçiyoruz ki devlet ciddiyetsizliğinin, devlette ciddiyetsizliğin, sorumsuzluğun artık zirve yaptığı bir noktadayız. Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun (TRT) Genel Müdürünün, bir yayın kuruluşunun Genel Müdürünün İran'a, dış işleri politikasına âdeta kafa tutar, meydan okur bir şekilde hareket ettiğini görüyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Meclis Başkanının -her ne kadar AK PARTİ sıralarından arkadaşlarımız ısrarla Anayasa'nın ilk 4 maddesini tekrar etse de- bize göre, taşıdığı sorumluluğa, taşıdığı makama, taşıdığı yetkilere uymayacak talihsiz bir beyanı olmuştur; son derece özensiz ve sorumsuz bir beyandır bu. Neden böyle söylüyorum? Çünkü biz anayasal demokrasiyi çok önemsiyoruz. Bizim Anayasa'mız uluslararası hukukta genel kabul gören "devlet" tanımını niteliğindeki şartlara atıfta bulunan bir Anayasa ve devlet-millet ilişkisini ifade ediş şekli itibarıyla dünyada yaygın olarak benimsenen bir hukuka sahip Anayasa'mız. Yani uluslararası hukukun bir kişisi olarak devlet şu niteliklere sahip olmalıdır: Kalıcı bir nüfus, tanımlanmış bir bölge, hükümet ve diğer devletlerle ilişki kurabilme kapasitesi. Devlet ve millet; biri politik, diğeri sosyolojik varoluşsal temel olgulardır; birini önemsemiş gibi görünerek diğ erinin gücünü kısıtlamaya kalkışmak her bakımdan yanlıştır ve kasıtlı bir tavrıdır. Milletin devletinin olmadığı veya etkisinin bulunmadığı zaman nelerin olduğunu kendi tarihimizden biliyor, örneklerini günümüzde de yaşıyoruz. Bakın, Doğu Türkistan'da 30 milyon Uygur Türkü var ama devlet konusunda gösterdikleri zafiyetten dolayı bugün yaşadıkları sıkıntıları burada hep beraber görüyoruz. Onlarla ilgili sıkıntıları da müteaddit defalar gündeme getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Batı Türklüğünün Osmanlı Devleti bünyesinde özgür ve bağımsız yaşamasının hikmetini de siyasal İslam düşüncesine sahip olan arkadaşlar bir an olsun düşünsünler. Kaldı ki bizler, "millet" olgusunu zikrederken bunu sosyolojik anlamıyla "Türk milleti" olarak değil "kozmpolit ümmet kavramı" tarzında tasarruf ettiklerini de gayet iyi biliyoruz.

Nobel Ödülü aldı Daron Acemoğlu. Daron Acemoğlu, bu kurumsal yapının yani "devlet" ve "millet" kavramlarının ne kadar önemli olduğunu bu kitabında çok net açılıyor, bu kitabı hararetle okumanızı tavsiye ediyorum. Bu vesileyle de Daron Acemoğlu'nu almış olduğu ödül den dolayı tebrik ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Kavuncu.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Tamamlayacağım Başkanım.

Limiti 100 bin lira olan kredi kartlarından Savunma Sanayii Destekleme Fonu için alınması talep edilen veya düşünülen ücret bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda da tartışılacak. Şimdi, bununla ilgili söz söylendiğinde deniliyor ki: "Vay efendim ihanet! Vatan hainleri, şuursuzlar! Savunma sanayisine gidecek, verilecek paradan imtina ediyorlar." Bakın, asıl şuursuzluk ülke ekonomisini buraya getirmiş olmaktır. Siz kimseyi şuursuzlukla itham edemezsiniz. Bu millet Kurtuluş Savaşı'nda ayağındaki yırtık çoraplarla o Kurtuluş Savaşı'nı vermiştir, savunma sanayisine gidecek parada kimsenin edecek bir imtinası yok ama daha yeni Maliye Bakanı "Biz hiçbir şekilde ilave, ek vergi getirmeyeceğiz." deyip gözümüzün içine baka baka Sayın Grup Başkanı şunu söylüyor, diyor ki: "Hizmet desteği."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Motosikletten alıyor, kol saatinden alıyor. Ya arkadaş getirdiğiniz önerinin bir karşılığı da yok, insanlar dalga geçiyorlar. WhatsApp gruplarına girin, öyle hesaplar yapılıyor ki saat almak isteyen "O yüzde 20'lik vergiyi ödemek yerine 400 dolar veririm, 400 dolarla da giderim dönüş uçağına bilet alırım, otelde kalırım, saatimi de alırım, Türkiye'de alacağım saat maliyetinden daha ucuza gelir." diyor. Asıl şuursuzluk, asıl plansızlık, asıl öngörüsüzlük ekonomiyi bu hâle getirmektir. Getirdiğiniz abuk sabuk çözüm önerileriyle, getirdiğiniz tekliflerle muhalefetin sesini de iftira atarak kısıbilmeyin imkânı yoktur, mümkünatı da yoktur diyoruz.

Borçtan -ki kredi kartı bir borçtur- harç alan, vergi alan tek Hükûmetsiniz ya, tek Hükûmetsiniz! Dünya da başka örneğiniz yok sizin, kredi kartından böyle bir parayı alan tek Hükûmetsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Bitiriyorum Başkanım, selamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Dolayısıyla alınmış olan bu kararlarla, bunları eleştirenleri, bunlara söz söyleyenleri bundan önce de yaptığınız gibi atacağınız iftiralarla susturabilme imkân ve ihtimali yoktur.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kavuncu.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Sayın Filiz Kılıç, Grup Başkan Vekili konuşacaklar.

Buyurun.

22.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü'ne, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun yıl dönümüne, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, Nevşehir'de patates alımlarının ve kabak çekirdeği hasadının başladığına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, siyaseti nasıl tanımladıklarına; MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin, DEM sıralarına giderek el uzatmasına ve bugünkü grup toplantısında Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili sözlerine, “Bir ve Birlikte Hilale Doğru Türkiye” toplantıları sloganı altında yapılacak olan Türkiye Toplantılarının 29 Ekim 2024 tarihinde Erzurum'da başlayacağına ve bazı kişilerin, partilerine ve Genel Başkanlarına yönelik öfke dolu söylemlerine milletin itibar etmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti, geçtiğimiz günlerde önemli bir günü idrak ettik. Birleşmiş Milletler tarafından 19 Aralık 2011 gün ve (66/170) sayılı kabul Kararı'yla Kız Çocukları Günü ilan edilen 11 Ekim, dünya genelinde kız çocuklarının biyolojik cinsiyetlerine bağlı olarak eğitime erişim, beslenme, yasal haklar, tıbbi bakım ve ayrımcılıktan korunmada fırsat eşitsizliği ile kadına yönelik şiddet ve zorla çocuk evliliği hakkında farkındalığı artıran bir gözlem günüdür. 2024 Kız Çocukları Günü'nün teması “kız çocuklarının gelecek vizyonu” olarak belirlenmiştir. Temel gayemiz, kız çocuklarımızı her alanda daha da güçlendirmek, dünyanın her yerinde engellere takılmadan hayallerine ulaştığını görmektir. Türk ve Türkiye Yüzyılı'nda, Mevlâna'nın pergel benzetmesindeki gibi, genç kızlarımızdan bir ayağı Türkiye'ye sabit, diğer ayağı ise sınır çizilmemiş ufuklara seyahat eden mütefekkirler olmalarını diliyorum, kız çocuklarımızın gününü kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Mücadele'de Türk'ün istiklalinin kazanılması savaşını vermiş, 13 Ekim 1923'ten sonra “başkent” ünvanıyla Türk milletinin istikbalini inşa etme savaşını vermeye memur edilmiş ve bahtı kara milyonlarca insana umut ışığı olan Ankara'mızın başkent oluşunun yıl dönümünü içtenlikle kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere kurucu kahramanlarımızı saygıyla anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadınlarımız şüphesiz tarımsal üretimin en büyük aktörlerindendir, soframızdaki nimetin bize ulaşmasında emeği ve alın terinin payı büyüktür. Gazi Mustafa Kemal Atatürk şöyle seslenmiştir: “Çiftçi ve çoban bu millet için unsuruasıdır.” Bu vesileyle, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü en içten dileklerle kutluyor, başta memleketim Nevşehir olmak üzere cennet vatanımızın her köşesinde alın terlerini vatan toprağıyla buluşturup ülkemizin aydınlık geleceğine omuz veren milletimizin efendisi çiftçilerimize selamlarımı gönderiyorum.

Ayrıca, Nevşehir'imizde cumartesi günü başlayan patates alımlarının hayırlı ve bereketli olmasını dilerken alımların hızlanarak artmasını temenni ediyorum. Diğer yandan, coğrafi işaretli kabak çekirdeği pazarında lider şehir olan Nevşehir'imizde kabak çekirdeği hasadının tamamlanıp sezonun başlamasından dolayı kabak çekirdeği üreticilerimize de bereketli ve hayırlı kazançlar diliyorum.

Öte yandan, Daron Acemoğlu'nu da aldığı Nobel Ödülü'nden dolayı canıgönülden kutluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz siyaseti Duverger'in tanımladığı gibi bir savaş biçimi olarak görmüyor, Weber'in ifade ettiği şekilde, insanların birbirleri üzerinde egemenlik kurma aracı olarak değerlendirmiyoruz, Batı'nın sınıf çatışmalarına dayanan ve toplumu düşman kamplara ayıran kriz ve gerilim süreci olarak tanımlamıyoruz. Bizler, siyaseti, Machiavelli'n önerdiği gibi, pragmatik ve çıkar ilişkilerine dayalı bir sistem olarak algılamıyoruz; amacına ulaşmak için her türlü ahlak kaidesini hiçe sayan Machiavelli'nin düşüncesine karşın “Yusuf Has Hacıp'in düsturları” diyoruz, doğru sözü Kül Tigin Kitabesi'nde arıyoruz. Birtakım çevreler, kötümserler fitne silahlarını çekerek sipere yatmışlardır. Yine, ülkesine ters bakan gafiller yalan çarkını döndürmeye başlamışlardır. Edep fukaraları Türkiye'nin diri ve şuurlu yükselişinden rahatsız ve memnuniyetsizdir. Bunlar, maalesef, yabancı beslemeleridir, yalancının da ta kendileridir. Hüremetle, rahmetle yâd ettiğimiz kutlu düşünürümüz Yusuf Has Hacıp edepsizlere ne demiş bakalım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bugün ben birazcık daha sizden süre istiyorum Sayın Başkanım. Evet, ben her zaman kısa konuşuyorum, bugün biraz süre istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – “Edepsizliğin yüzü, dikkat edersen, etsiz bir kemik, edepsizin özü kapanmaz bir gedik.” Türkiye muhaliflerinin hâli, pürmelali budur.

Siyasette hiçbir kişi ya da partiyle kategorik anlamda çözülemeyecek bir sorun bulunmamaktadır. Siyasi duruşumuz ve tavrımız bireylerin karakterleriyle değil, fikir ve düşünce yetenekleriyle sınırlıdır. Karşıtlarımızın kim olduğuna veya özel hayatlarına değil, onların hedeflerine odaklanıyoruz. Sayın Genel Başkanımız, Cumhuriyet'in derin ve kapsamlı tutumuna uygun olarak DEM sıralarına giderek elini uzattı. Bu iyi niyetli adım bir fotoğraf üzerinden birçok eleştiriye maruz kaldı. Ancak, bu yaklaşımı, yaklaşan Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve yeni anayasa için bir cephe genişletme çabası olarak değerlendirenler durumu yanlış anlamaktadır. Uzatılan el, millî birlik ve kardeşlik mesajını taşımaktadır. İlk Meclisin, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Sayın Genel Başkanımızın aydınlatıcı sözlerinin bir yansımasıdır. Bu el “Türkiye partisi olun, teröre karşı durun.” çağrısını dile getirmektedir. 17 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirdiğimiz 14'üncü olağan büyük kurultayımızda kabul edilen ve ana teması “millî yükseliş iradesi” olan parti programımızda uzlaşma hem kavram hem de fikir olarak ön plandadır. Sayın Genel Başkanımızın bu adımı âciz veya zaaf işareti değil, aksine devletin büyüklüğünün göstergesi, Milliyetçi Hareket Partisinin de kendisine olan güveninin nişanesidir, mekânın sahibinin kim olduğunun hatırlatılmasıdır. Zira, emperyalizmin bölgedeki son taşeronu İsrail'in bölgedeki faaliyetleri, Türkiye'nin güvenliğini ve bölgesel çıkarlarını tehdit etmektedir. İsrail başta olmak üzere Orta Doğu'da kurulan bölge devletlerinin hemen hepsinin haritaları İngiliz siyaset mühendisliğinin mahsulüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - İşgalci İsrail, bir proje, bir yapay devlettir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli bugünkü grup toplantısında şu sözleri

ifade etmiştir: "Bilhassa Anayasa'nın ilk 4 maddesi her türlü tartışmanın ve arayışın dışındadır çünkü ilk 4 madde, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş kilidi, kurucu kimliği, varlık ve birlik simgesidir. Anayasa'da imtiyazlı bir zümre hâlihazırda bile yoktur. İlk 4 maddede açılacak bir gediğin duracağı yer de yoktur. "Devletin ülkesi ve milleti olmaz." diyenlere sesleniyorum: Bu iddianın teknik, akademik, fikrî, siyasi ve hukuki hiçbir bağlayıcılığı ve ikna edici yönü bulunmamaktadır. Devletin ülkesi varsa o da Türk vatanıdır, devletin milleti varsa o da Türk milletidir. Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle meselesi olanların Türkiye Cumhuriyeti'yle meselesi vardır ve bizim de onlarla görülecek hesabımız olacaktır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Kıymetli milletvekilleri, dile getirdiğimiz bütün bu hususları ayrıntılı olarak konuşmak ve partimizin politikalarını milletimize yakından anlatmak üzere Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin talimatları doğrultusunda önümüzdeki dönem için yeni bir bölgesel toplantı trafiği tertiplenmiştir. "Bir ve Birlikte Hilale Doğru Türkiye" toplantıları sloganı altında yapılacak Türkiye toplantılarının ilki 29 Ekim 2024 tarihinde Erzurum'da gerçekleştirilecektir. Toplamda 27 bölge toplantısı gerçekleştirilmiş olacaktır. Bölgelerde düzenlenecek her toplantıya mutlaka genel merkez yöneticileri, MYK üyeleri ve milletvekillerimiz katılacaktır.

İlkeli ve tutarlı siyasi anlayışımızın gereğini yapıyoruz. Türk ve Türkiye Yüzyılı'nda terör ve bölücülük sorunlarını geride bırakarak birlikte hareket edelim. Huzur ve güvenliğimizi artırarak Türkiye Cumhuriyeti'nin dünyada parlayan bir ülke olmasını sağlayalım. Siyasetimiz yalan ya da günü kurtarma peşinde değildir, siyasi mücadelenin gereklilikleri ve gerçekleriyle şekillenir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Son cümle efendim, son cümle.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Aziz milletimizden ricamız, bazı kişilerin partimize ve Sayın Genel Başkanımıza yönelik öfke dolu söylemlerine itibar etmemeleridir. Yusuf Has Hacıp'in dediği gibi; Tecrübeli insanın ne söylediğini dinle, tecrübeli adamın işi mükelmeldir. Aziz milletim o kişi şüphesiz MHP Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'dir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit konuşacaklar.

Buyurun.

23.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, istisna hukukunun Kürtlere karşı sürekli, sistematik olarak devrede olduğuna; Yargıtayın, Ankara JİTEM davasında verilen beraat ve zaman aşımı kararını onamasına, cezasızlık polikasına, 13 Ekim Pazar günü gerçekleştirecekleri mitinge izin veren valiliğin 8 Ekim akşamı birdenbire bütün eylem, etkinlik ve mitinglerine yasak getirmesine, Silopi'de Barış Annelerinin üç gün sürecek olan eyleminde yaşananlara ve kredi kartı limiti 100 bin liradan fazla olanlardan Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na 750 lira aktarılmasına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye'de bazı şeyler değişiyor gibi görünüyor ama ne yazık ki aslında hiçbir şey değişmiyor; değişmeyen şeylerden biri de istisna hukukunun aslında Kürtlere karşı sürekli sistematik olarak devrede olması. İstiklal mahkemelerinden devlet güvenlik mahkemelerine, özel yetkili mahkemelerden sulh ceza mahkemelerine kadar aslında bu istisna hukuku her gün mütemadiyen Kürtleri cezaevine göndermenin, onların demokratik hak ve hukuklarını yok etmenin aracına dönüşmüş durumda. Bu anlamıyla cezasızlık meselesinin de hukuk açısından önemli bir sorun olduğunu ifade etmemiz gerekiyor.

Yargıtay, eski İçişleri Bakanı ve dönemin Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'ın sanık olarak yargılandığı, Ankara'da zorla kaybedilen 19 kişiyle ilgili açılan Ankara JİTEM davasında verilen beraat ve zaman aşımı kararını onadı. Bu JİTEM meselesini Türkiye kamuoyu aslında biliyor ama bir yönüyle de hiç bilmiyor çünkü bu JİTEM meselesi sürekli yargıdan kaçırıldı, sürekli üzeri kapandı. 90'lı yıllarda Kürtlere karşı işlenen işkence, zorla kaybetme gibi insanlığa karşı suçlarda devlet tam otuz yıldır hiçbir araştırma, inceleme yapmadı; göstermelik soruşturmalar açtı, davaların hepsi akamete uğratıldı ve sonuçta, otuz yılın sonunda ya zaman aşımı olduğunu ya da bütün bu suçlar açısından büyük beraat kararları verildiğini ifade etmemiz gerekiyor. Özellikle bu dosya açısından ifade edersek bir numaralı sanık Mehmet Ağar, hakkında suç örgütü kurmaktan kesinleşmiş cezası olan biridir ama ne yazık ki somut deliller olmasına rağmen, keşif tutanakları varken tüm deliller yok sayılmış, olayın önemli tanıkları dinlenmemiş, MİT tarafından bilgi ve belge istenmemiş ve Susurluk raporunun önemli bir kısmı "devlet sırrı" denilerek sümen altı edilmiş ve hem yargıdan hem de kamuoyundan kaçırılmıştı.

Şimdi buradan söylemek istiyoruz: Yeni bir dönem tartışmasının olduğu bir yerde, Kürt'e reva görülen bu cezasızlık politikasıyla nasıl yol alınacak sorusunu sormak gerekiyor ve 90'lı yıllarda yakınlarını kaybedenlerin çocukları büyüdüler, avukat oldular ve o mahkeme salonlarında katillerin yüzüne bakarak "Senin öldürdüğün babanın oğluyum." diye savunma yaptılar ama ne yazık ki hiç yol alınmadı. Ben bu katliamlarda JİTEM'in katlettiği o masum insanlarımızı da bu vesileyle anmak istiyorum.

Sayın Başkan, sayın vekiller; 13 Ekim Pazar günü bir miting gerçekleştirmeye istedik; kararını çok önceden aldığımız, yaklaşık bir aydır hazırlıklarını yaptığımız bir mitingdi. Valilik önce mitingimize izin verdi ama ne olduysa oldu, 8 Ekim akşamı birdenbire Valilik bütün eylem, etkinlikleri ve mitingimizi yasaklı hâle getirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Kente giriş çıkışlar yasaklandı, halka saldırılar oldu, avukatların kolu kırıldı, vekillerimiz başta olmak üzere, orada bulunan birçok kişinin alana girişi engellendi, gazeteciler gözaltına alındı, 60 yaşındaki annelerimiz darbedildi. Bütün bunların müsebbibi kim? Bütün bunların müsebbibi en başta Hükûmetin kendisi ve tabii ki onun İçişleri Bakanlığı olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. En temel hakkımız olan miting hakkımızı, basın açıklaması yapma hakkımızı, protesto hakkımızı, yürüyüş hakkımızı sistematik olarak yok sayan, sistematik olarak ihlal eden bir akılla karşı karşıyayız. En son, İçişleri Bakanlığı X hesabından şöyle bir paylaşım yapmış, 36 ilde toplam 269 kişinin gözaltına alındığını duyurmuş; çok büyük bir marifet gerçekten. Eylem yapan, demokratik hakkını kullanan 269 kişiyi gözaltına almış ve bununla da övünen aslında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – ...demokratik hakkını kullananlara sistematik olarak gözaltı furiasını dayatan bir akıl, bir de bunun duyurusunu yapıyor, bir de bununla övünüyor. Gerçekten pes doğrusu demekten başka bir şey diyemiyoruz.

Bugün de yine Silopi'de Barış Annelerinin üç gün sürecek olan bir eylemi vardı. Şu anda Silopi ilçe binamıza yüzlerce

anneyi koymuşlar, kapının önünü kolluk tutmuş durumda ve annelerimizin kapının önüne çıkmasını bile engelliyorlar; hepsi yaşlı, hepsi hasta. Bu insanların tek bir derdi var; bu coğrafyada akan kan dursun, barış olsun istiyorlar ama sonuç, AKP'nin kolluğu, emrindeki kolluk ilçe binamızın kapısını tutmuş, annelerimizin nefes almasını engelleyecek şekilde kapıya çıkmasını bile engelliyor. Bu doğru değil; bu akıl, akıl değil; bu yol, yol değil. Bu insanlar niye sınıra gidiyorlar? Bir dertleri var, çocuklarını kaybetmişler, canları yanmış, ciğerleri yanmış ama buna rağmen ellerini taşın altına koyuyorlar ve kamuoyuna seslerini duyurmaya çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Bu annelerin karşısına polisi diken, kolluğu diken aklın gerçekten büyük bir akıl tutulması olduğunu ifade etmek istiyoruz ve buradan Hükûmete, İçişleri Bakanlığına da şu çağırımı yapmak istiyoruz: Derhâl ilçe binamızın önünü açın, anneler ilçe binamızdan çıkamayacak şekilde... Orada yaşlı, hasta annelerimizin başına gelecek her şeyden sorumlusunuz, bunun altını çiziyorum. Şu anda orada nefes dahi alamıyorlar; binlerce, yüzlerce anne var şu anda ilçe binamızda.

Bir de tabii son günlerin konusuna değinmeden geçemeyeceğim Sayın Başkan, sizin de sabrınıza sığınarak. Şimdi devlet neredeyse uçan kuştan vergi alıyor; soluduğumuz havadan, akan sudan, her şeyden, dere tepeden vergi kesecek, Deli Dumrul vergilerini salmışlar, gerçekten insanları nefessiz bırakıyorlar. Neymiş? 100 bin lira kredi kartı limiti olanlardan 750 lira Savunma Sanayii Fonu'na aktaracaklarmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bakın, bir vergi ki tamamen hukuksuz, ya, borçlanmanın vergisi olur mu? Yani gelirin vergisi olur hani anlarız da... Devlet, Hükûmet bize şunu diyor: "Ben sizin borçlanma ihtimalinizi seviyorum, olur da borçlanma limitiniz 100 bin lira ya, ben bu ihtimali seviyorum, bu ihtimali vergilendireceğim." Tarihte görülmemiş bir şey. Siz, borcu, borçlanma ihtimalini vergilendiriyorsunuz, onu bile vergiyle sınırlandırmaya çalışıyorsunuz. Oysaki bu ülkede kredi kartları niçin kullanılıyor? Gıda için kullanılıyor, eğitim için kullanılıyor, temel tüketim için kullanılıyor. Yani insanlar paraları olmadığı için, borç çevirmek için kredi kartını kullanıyorlar ama şimdi siz onun da üzerine çöktünüz. Neymiş? Savunma sanayisine fon ayıracakmışsınız. Çocuklara yemek için fon ayırıyor musunuz? Hayır. Kadınların HPV aşısı olması için fon ayırıyor musunuz? Hayır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkan hemen, son sözüm.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kadına yönelik şiddetin engellenmesi için fon ayırıyor musunuz? Hayır. Kirasını ödeyemediği için parkta, bahçede ya da ailesinin yanında geçinen, kirasını ödeyemeyenler için bir fon ayırıyor musunuz? Ona da hayır. Yoksula fon ayırıyor musunuz? Hayır. Neye ayırıyorsunuz? Savunma sanayisine. Niye? Doymadı mı savunma firmalarınız paraya? Daha ne yapacaksınız? Bütün ülkenin bütçesini savunma sanayisine, güvenlik bütçesine, savaş bütçesine ayırıyorsunuz, bir de kalkmışsınız borçlanma ihtimalini vergilendiriyorsunuz. Biz söyleyecek söz bulamıyoruz size. Sizi halka, halkın vicdanına, ferasetine ve günü geldiğinde size vereceği o muhteşem cevaba havale ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Ali Mahir Başarır konuşacaklar.

Buyurun Sayın Başarır.

24.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Van'da on sekiz gündür haber alınamayan üniversite öğrencisi Rojin'e, dün oynanan İzlanda maçında gurur duyduklarına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, Gebze'de yaşanan hayvan katliamına, savunma sanayisini güçlendirmek amacıyla getirilen vergilere ve kredi kartı limiti 100 bin liradan fazla olanlardan 750 lira vergi alınmasına ilişkin açıklamaları

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; acı bir haberle -Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak- sözlerimize başlıyoruz. Van'da on sekiz gündür haber alınamayan üniversite öğrencisi Rojin'le ilgili acı haber geldi. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine, ülkemize sabır diliyorum. Yetkililerden olayı tüm çıplaklığıyla, uzatmadan ölüm sebebini bilmek istiyoruz çünkü bu coğrafyada, bu ülkede hemen hemen her gün bir kadın öldürülüyor. Kadına şiddet, çocuğa şiddet olağan hâle geldi. Bu konuyla ilgili gerek Komisyon üyelerimiz gerek grubumuz gerek milletvekillerimiz sonuna kadar takipçisi olacak. Bir kez daha ülkemize ve ailesine başsağlığı diliyorum.

Dün, İzlanda maçında gurur duyduk. Millîlerimiz ilk kez deplasmanda İzlanda'yı yendi, 85 milyonu sevince boğdu. Umarım, bu gruptan da lider olarak çıkacak.

Yine haftanın en gurur verici olayı, Profesör Doktor Daron Acemoğlu'nun dünyanın en prestijli ödülü Nobel Ekonomi Ödülü'nü almasıydı. Şimdi, bugün bu konuşmayı yaparken Komisyon'da ne görüşülüyor? Borçtan vergi alan bir iktidarın teklifi görüşülüyor. Ama bu topraklarda yetişmiş bir ekonomist Nobel Ekonomi Ödülü'nü alıyor. Ne diyor, neden alıyor? Kurumların önemini, kurumların bağımsızlığını, hukukun üstünlüğünü; hukuku, demokrasisi gelişmiş ülkelerin ekonomisinin de gelişeceğini vurgulayarak, bununla ilgili bir çalışma yaparak bunu alıyor. Şimdi, buradan örnek alınması gereken çok şey var. Kurumlardan bahsediyoruz, bağımsız kurumlardan bahsediyoruz ama ülkede yirmi iki yılın sonunda iktidarın etkisinde olmayan hemen hemen kurum kalmadı. Bu coğrafya, bu ülke, ilk kez Cumhurbaşkanının damadının ekonomiyi yönettiğini gördü. Ama kurumlar, kurumlar, kurumlar... Hukukun üstünlüğü, denetleyebilmek, hesap sorabilmek ve hesap verebilmek unuttuğumuz kavramlar. Eğer bunları hatırlarsak ekonominin de hukukun da ülkenin de düzeleceğine, borçtan vergi almayacağımız günleri göreceğimize inanıyorum.

Yine, geçen hafta... Şimdi, bakın, hayvan yasaşı burada görüşüldüğünde "Bu yasa katliamlara yol açar." dediğimizde, AKP Grup Başkan Vekili Sayın Güler "Yalan söylüyorsunuz." dedi, "Bu yasa hayvanları koruyacak." dedi, "Bir tek hayvan katledilmeyecek." dedi, Gebze'de yaşananlar, Gebze'deki görüntüler kendisini yalancı çıkardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama biz bu yasanın bazı belediyelere, bazı kişilere cesaret vereceğini ve vahşetlerin yaşanacağını söylemiştik. AKP Grubuna şunu söylüyorum: O belediye başkanını partiden atın. Savcılara sesleniyorum: O belediye başkanı ve o eylemi yapanlar hakkında soruşturma açın. Açmazsanız kendinizle çelişirsiniz; atmazsanız verdiğiniz sözlerin hepsinin yalan olduğu bir kez daha ortaya çıkar.

Şimdi, ne dedik? Borçtan vergi alınıyor. Öncelikle AKP Grup Başkan Vekiline, milletvekillerine, Parlamentodaki gruplara

söylemek isterim: Gerçekten sokağa çıkıyor musunuz? Bu ülkedeki insanlar, milyonlar kredi kartı borcunun asgarisini yatırıyor, toplam kredi kartı borcu 3,7 trilyon.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama üzülerek söylüyorum ki: Savunma sanayisini güçlendirmek için bu amaçla tapu harçlarından, trafikteki satışlardan, noterden ve limiti 100 bin liraya kadar olan kredi kartlarından 750 lira vergi alınacakmış. Bu neyin aklı? Ben merak ediyorum. Gerçekten, bu ülkede 100 bin lira civarında maaş alan insanlar bile, asgarisini ödeyip aylık yüzde 4 faiz ödeyerek geçinirken insanlar ayda 100 bin lira para harcıyor mantığıyla onlardan bu parayı alacaksınız. Ve üzüldüğüm, en üzüldüğüm konuyu söylemek isterim: Bunu eleştiren insanlar, kabul etmeyenler, limitini düşürenler, vermek istemeyenler vatan düşmanı ilan ediliyor.

Ben sormak istiyorum, birkaç sorum var, AKP Grubuna birkaç sorum var, Mehmet Şimşek'e birkaç sorum var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, 750 lirayı, bu parayı ödememek için limitini düşürenler mi vatan düşmanı yoksa milyonlarca insanı 750 liraya muhtaç edenler mi vatan düşmanı? Ben sormak istiyorum: Şimdi, savunma sanayisi sistemine bu parayı vermek istemeyen, "Bu parayı almak hakkınız değil." diyen, limitini düşürenler mi vatan düşmanı yoksa "kur korumalı mevduat" adı altında bu ülkedeki zenginlere 1,2 trilyonu verenler mi vatan düşmanı? Ben sormak istiyorum: Bu ülkede 3,7 trilyon kredi kartı borcu olan 85 milyon buna direnirken onlar mı vatan düşmanı yoksa yirmi yılda ödediği ve ödeyeceği 10 trilyon faizle bu ülkeyi yek ekmeye muhtaç edenler mi vatan düşmanı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim artık, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum.

Ben sormak isterim: Bu ülkede "Bu parayı ödemem." diyen, "Ödeyemem." diyen, "Hakkınız yok, alamazsınız." diyenler mi vatan düşmanı yoksa birkaç tane şirkete adrese teslim ihaleler verip onlara geçmeyen, uçmayan uçaklarla ilgili garantiler verip, kasasını doldurup ondan sonra bir kuruş da vergi almayanlar mı bu ülkede vatan düşmanı? Sormak istiyorum: Bu ülkede "750 lirayı ödemem." diyen gençler, emekliler, işçiler mi vatan düşmanı yoksa Ziraat Bankasının, Vakıfbankın 1,5 milyar dolarını Demirören'e verip Demirören'e şans oyunları ihalesini verip bu fona aktarılması gereken yüzde 20'lik katkı payını yüzde 10'a düşürenler mi vatan düşmanı? Soruyorum, bunların cevabını verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlelerim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – "Destici vatan haini." de.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu ülkede akşam, pazar yerinde, saat sekizden sonra yere dökülen sebzeleri toplayanlar, kredi kartı yüzünden icralık olan işçiler, emekliler mi yoksa şu sıralarda oturan, aşırı bu ülkeye getiren, milyarlarca ciro yapan -İğdir milletvekiliniz- vergi vermeyenler mi -onlar mı- vatani sevmeyenler, sormak isterim.

Şimdi "Destici" diye bağırdı Cemal Enginyurt, evet, Destici'ye soruyorum: Bu ülkedeki vatan sevgisinin, bayrak sevgisinin sınırını sen mi çizceksin kardeşim? Ben kabul etmiyorum, ben bu vergiyi kabul etmiyorum. Siz, madem savunmayı bu kadar düşünüyorsunuz, madem bu kadar vatan sevginiz var, neden 3,8 milyar S-400'lere, F-35'lere para vermişiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlelerim.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – S-400 yok, F-35 yok, parayı alamamışız; bunun hesabını sormayacaksınız, bu parayı vermek istemeyenler de vatan sevgisinden uzak olacak. Ben bu anlattıklarımı, yirmi iki yılda yaşananları sorgularım. Vatan sevgisi sorgulanacak birileri varsa bu ülkede çocukluğunu yaşayamayan, gençliğini yaşayamayan, emekliliğini yaşayamayan, milyonları mağdur eden AKP iktidarındır; ben sizi sorgularım. Çıkin, bu söylediklerime makul bir cevap verin, söyleyecek hiçbir sözüm yok ama siz bu ülkenin geleceğini bir avuç zengine, Demirörene ya da işte, önce aşırı getirtip, sonra vergi almayıp milletvekili yaptığınız tiplere ipotek ettiniz. Kabul etmiyoruz, o 750 lirayı çekeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son on saniye...

BAŞKAN – Buyurun

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çekmelisiniz çünkü o parayı verecek insanlarda bütçe de yok, bu ülkede böyle bir hukuk da yok ama sizde isteyecek vicdan var. Gelin, bu 750 lirayı çekin, Komisyonda görüşülüyor, bu rezalete son verin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta konuşacak.

Buyurun.

25.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in açılışta yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Filistin'in yaşadığı katliamın ve zulmün devam ettiğine, İsrail tanklarının Lübnan'daki Birleşmiş Milletler üssüne girerek 15 Barış Gücü askerini yaralamasına, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun 101'inci yıl dönümüne, A Millî Futbol Takımı'nın başarısına, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerine başlanmış olan savunma sanayisine destek teklifiyle ilgili yorumlara ve görüşlere, on sekiz gündür kayıp olan Rojin'e ve Genel Kurulda bugün görüşülecek olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Divanı ve milletvekillerimizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Açılışta yapmış olduğunuz bu kıymetli konuşma için teşekkürler. Ben de hem Meclisimizde hem ülkemizde insanların konuşarak, iletişikle, diyalogla şiddetten, terörden uzak bir şekilde her türlü sorunu çözebileceğine canıgönülden inanıyorum.

Dünya gündeminde özellikle Filistin'in yaşadığı katliam ve zulmün devam ettiğini maalesef izliyoruz. Üç yüz yetmiş dört gündür devam eden bu katliamda katledilenlerin sayısı maalesef 42 binin üzerine yükselmiş durumda. Maalesef zincirinden kopan İsrail, Birleşmiş Milletlerin üssünü işgal edecek kadar ileriye gitti ve önceki gün İsrail tankları Lübnan'ın güneyindeki Ramiyeh'te bulunan Birleşmiş Milletler üssüne de zorla girerek kırk beş dakika süren işgalle 15 Barış Gücü askerini de yaraladı. Artık dünyanın Birleşmiş Milletlere yapılan bu saldırı sonrasında sessizliğini bozmasını ve icraata geçmesini diliyoruz ve bu konudaki azimli ve kararlı tavrımızı ve güçlü ifade edişimizi devam ettireceğimizi bir kez daha burada söylemek istiyorum.

Bugün Dünya Kadın Çiftçiler Günü. Bu vesileyle, dokundukları her şeyi güzelleştiren ve bereket katan kadın çiftçilerimizin bu özel gününü kutluyor, sadece çiftçi kadınlarımızın değil, gerek evinde gerek iş yerinde üreten bütün kadınlarımızın da yanında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Yine, 13 Ekim Pazar günü Ankara'nın başkent oluşunun 101'inci yıl dönümüyü. Bu vesileyle, Millî Mücadele'mizin merkezi Ankara'nın başkent oluşunun 101'inci yılını kutluyor ve Millî Mücadele kahramanlarımızı rahmetle ve minnetle de anıyorum.

Dün akşam büyük bir gurur ve heyecanla izlediğimiz A Millî Futbol Takımı'mızı canıgönülden, yürekten tebrik ediyoruz; bizlere bu gururu ve onuru yaşattıkları için bu namağlup başarılarının da devamını diliyoruz.

Gebze'deki olaydan bahsetti Sayın Ali Mahir Başarır, kabul edilebilir görüntüler değil elbette ki ama bunun kanuni düzenlemeyle değil, bu kanunun hiçbir metninde, hiçbir satırında bu uygulamaya kaynaklık edecek bir zeminin olmadığını kendisi de çok iyi biliyor. Kanun çok açık ve net. Evet, kanuna aykırı bir uygulama varsa bunun yaptırımları da çok açık ve net. Bununla ilgili de Gebze'deki olayla ilgili de soruşturma başlatılmıştır. Kim ihmali yaptıysa, kim bunu kasten yaptıysa cezasını da elbette ki çekecektir; bundan kimsenin endişesi olmasın.

Yine, şu anda, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeleri başlamış olan savunma sanayisine destek teklifiyle ilgili yorumları ve görüşleri dinledik. Bizler de elbette ki vatandaşla iç içeyiz, beraberiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bunun bir kanun teklifi olduğunu, şu anda Komisyonunda çalışıldığını ve bu görüşlerin konuşulması ve değerlendirilmesi için zaten bu komisyonların olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Biz de bu eleştirilere ve bu değerlendirmelere kayıtsız kalmayacağımızı ve eminim ki Komisyonunda da bu tip değerlendirmelerin olduğunu ve buna göre de teklifin düzenlenebileceğine açık olduğumuzu söylemek istiyorum.

Maalesef, üzücü bir haber aldık, Rojin kızımızın -bir üniversite öğrencisinin- Van'da göl kenarında -on sekiz gündür kayıptı- cesedi bulundu, cansız bedenine ulaşıldı. Öncelikle ailesine ve sevenlerine, hepimize başsağlığı diliyorum. Allah'tan rahmet diliyorum. Elbette ki ne şekilde öldüğü, ölüm sebebi ve olayla ilgili açıklanması gereken her türlü noktanın biz de yakinen takipçisi olacağımızı bildirmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim.

Bugün Meclisimizde tüketici kanunuyla ilgili görüşmelere başlayacağız. Bu kanunla birlikte tüketicinin haklarının korunmasıyla ilgili bir ileri aşamaya daha imza atacağımızı düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

26.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, on sekiz gün sonra cansız bedenine ulaşılan Rojin Kabaiş'e ve Silopi'de Barış Annelerine polis saldırısına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Evet, on sekiz gün sonra Van Gölü'nde, Mollakasım köyünün orada cansız bedenine ulaşıldı Rojin Kabaiş'in. Öncelikle çok üzgün olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Ben ailesine, yakınlarına, sevenlerine başsağlığı ve kendisine Allah'tan rahmet dileklerini iletmek istiyorum. Ama Narin'den Rojin'e bu ülkenin gerçek anlamda kadınları ve çocukları kıyan bir sistemi olduğunu da bütün Türkiye'nin bilmesi gerekiyor. Her gün ama her gün sistematik olarak kadın katliamlarını konuşuyoruz, intihara sürüklenen kadınları konuşuyoruz, kaybedilen çocukları, istismara maruz kalan çocukları konuşuyoruz. Bunun bir kader olmadığını, engellenebileceğini ve bunun için herkesin elinden geleni yapması gerektiğini de ifade etmek istiyorum. Bu konuda da özellikle soruşturmanın şeffaflıkla yürütülmesi ve kamuoyuna bunun açıklanması talebimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan az önce bir bilgi aldık. Şimdi Silopi'yi burada konuşuyordum, az önce arkadaşlarımız bizi yerelden aradılar, annelere polis saldırmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

GÜLİSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

75-80 yaşındaki annelere saldırmışlar, annelerden yaralı olanlar var, baygınlık geçirenler var ve bunu burada, Mecliste söylüyoruz. Ben söylüyorum, buyurun, annelere cop kaldıran anlayışa buradan bir söz kurulmayacak mı? Anneleri ilçe binasına kapatan, dışarı çıkmak istediğinde de darbeden, kendi annesi yaşındaki o insanlara bu zulmü reva görenlere kimse bir şey demeyecek mi bu Meclisten? Bu ne zulümdür ya, nedir yani? yediden yetmişe Kürt'ün sırtına sopayı vuruyorsunuz, "barış" diyor dövüyorsunuz, "kardeşlik" diyor dövüyorsunuz, eylem yapıyor dövüyorsunuz, miting yapıyor dövüyorsunuz; ne istiyorsunuz arkadaşım, ne istiyorsunuz yani? Gerçekten ne yapın bu Kürtler ya! Bu Kürtlerin annesinin gözyaşına doymadınız mı siz hâlâ? Ne istiyorsunuz da copluyorsunuz, dövüyorsunuz, yere atıyorsunuz? Yeter artık ya, yeter! İnsaf, insaf! Bu kadar hukuksuzluk olmaz; bu zorbalıktır, işkencedir ve biz bunu kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Buyurun Sayın Başarır.

27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok kısa şunu söyleyeceğim: Doğru, "Bu vergi yasası Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülecek, değişebilir." dedi. Eğer ki bu haksız, hukuksuz 750 lira ve devamındaki vergiler çekilirse ben de teşekkür edeceğim. Bizim mücadelemiz halkın cebinden haksız paranın çıkması değil, cebine ne kadar para girdiği ve huzurudur. Eğer böyle bir adım atarlarsa biz de kendilerine tabii ki 85 milyon adına gerekli cevabı vereceğiz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır.

Buyurun Sayın Usta.

28.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, tekrar teşekkür ediyorum.

Ya, bir kanun teklifi üzerinden insanların bir kısmını vatan haini ilan etmek, etmemek... Bunlara kimsenin yeltenmemesi

lazım, bu bir siyaset değil, böyle bir polemige de girmemek lazım; yanlış bir tutumdur. Konuşuyoruz, işte Komisyon çalışıyor, neyse en doğrusu onu yapmak noktasında hepimiz kararlıyız elbette ki. Lütfen, bunun üzerinden kimsenin kimseyi vatan haini ilan etmediği bir çalışma düzenine geçelim arzusundayız.

Silopi'deki olayın ayrıntısını bilmiyorum ama ısrarla söylüyoruz; bu ülkede kimsenin Kürtlerle bir sorunu yok, bu ülkede terör örgütü PKK'yla bir sorun vardır ama anneleri kalkan yapıp arkasında bir terör örgütü veya bir terör eylemi yapmaya kalkışıyorsa buna da elbette ki müsaade edilmez. Ama ben şundan eminim ki bizim polisimiz şefkatlidir, hiçbir anneye el kaldırmaz. Olayın ayrıntısı nedir, bilgisi gelince elbette ki ben de ayrıntısıyla paylaşmak isterim.

Bu kadınlar sadece bir kesimin kadını değil; Kürt annesi de Türk annesi de Laz annesi de nerenin annesi olursa olsun bütün anneler kıymetlidir ve değerlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu anneler üzerinden, bu ırkçı söylemler üzerinden siyaset yapmaktan artık vazgeçelim. Herkesin elini uzattığı bu durumda birbirimizin elini tutalım birbirimizin arkasından ötekileştirmeden, Kürt düşmanı demeden. Bu ülkede Kürt düşmanı yok, bu ülkede PKK terör örgütü düşmanı var.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, size de söz vereceğim, önce Sayın İsa Mesih Şahin söz istemişti.

Buyurun Sayın Şahin.

29.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, hayatını kaybeden Rojin'e ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Rojin kızımızla ilgili haber ben konuştuktan sonra ajanslara düştü, ben de taziye dileklerimi paylaşmak istiyorum. Rojin kızımıza Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine sabır ve başsağlığı diliyorum ve bu olayın bir an önce şeffaf bir şekilde aydınlatılması gerektiğinin de altını çizmek istiyorum.

Bir de çok kısa, Leyla Hanım şöyle bir şey ifade etti "Bu Savunma sanayisiyle ilgili vergi konusu konuşulacak, tartışılacak; gerekirse olgunlaşır." gibi bir ifade kullandı. Evet, doğrudur ancak ben şunu ifade edeyim: Bakın, borçlanmanın vergisi olmaz dedik hepimiz. Bu konu, gündemi meşgul etmek, on beş, yirmi gün konuşulsun gündem bu şekilde meşgul olsun gibi bir anlayışla getirilmişse bu konuyla gündemi yormayın, şimdiden çekin. Gündemi bu konuyla yormayalım diye iktidar partisindeki arkadaşlara bunu da ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

30.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi, Sayın Başkan, elimde görüntüler var, izletmiyorum ama isteyen sosyal medyaya bakıp izleyebilir. Sayın Usta'ya da tavsiye ediyorum, açsın bir sosyal medyayı o şefkatli polisler, o şefkatli jandarma bakalım Kürt'ün anasını annelerimizi nasıl dövüyor, görsün. Yaralandıklarından bahsediyorum, şiddete uğradıklarından bahsediyorum, bize burada polis övgüsü yapılıyor. Ya, her gün yaşıyoruz, vekil döven polisleriniz var, onlarca defa biz yaralandık, onlarca defa bizi yaraladı sizin polisleriniz. Şimdi bunu mu tartışacağız? Bu anneler niye oradalar Sayın Başkan? Çünkü barış istiyorlar, çünkü çözüm istiyorlar, çünkü artık bu akan kanın durmasını istiyorlar, seslerini Türkiye'ye duyurmak istiyorlar, seslerini bu Meclise duyurmak istiyorlar; talepleri bu. Canları yanmış, yeni insanların, yeni annelerin canları yanmasını istiyorlar. Şimdi, onların yaptığı eylemi bölücülükle ya da araçsallaşmakla suçlamak kimin haddinedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Evladını yitirmiş bir insanın eylemini kriminalize etmeyi buradan reddediyorum, bu dili menediyoruz; böyle bir dil olamaz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım, tamamlayacağım hemen.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ve bu konuda Mecliste sorumluluk sadece iktidarın değildir; burada öteki dövüldüğünde, Kürt dövüldüğünde, işçi dövüldüğünde, anneler dövüldüğünde ses çıkarmayan her bir milletvekili, her bir muhalefet grubu da bunun ortağıdır, bunun sorumlusudur. Herkes bir şey söylüyor. Buyurun, Silopi'deki annelere uygulanan şiddete söz söylemekle başlanabilir, bu şiddetin karşısında durmakla sürece başlanabilir Sayın Başkan; bunu reddediyoruz. Sayın Usta arasın oradaki Emniyeti, Jandarmayı; bakalım, o şefkatli polisler ne yapmış, kendi görsün, kendi duysun.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Kılıç.

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, hayatını kaybeden Rojin'e ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Biz de grup olarak Rojin kızımıza Allah'tan rahmet diliyoruz, ailesine başsağlığında bulunuyoruz. Bundan sonra da inşallah bu tür, genç kızlarımızın, çocuklarımızın ölümlerinin engellenmesi noktasında -zaten güvenlik güçlerimiz elinden geleni yapıyor- daha da bu konuda hassas olunması noktasında elimizden geleni yapacağımızı bir kez daha bildirmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Gündeme...

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Başkanım, sataşma var bana.

BAŞKAN – Kim sataştı Sayın Enginyurt?

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – "Vatan hainliği gündemiyle gündemi değiştirmeyelim." diyorlar. Bize "vatan haini" diyenler var, dolayısıyla benim cevap vermeme gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Enginyurt, size bir sataşma yok ama safahat içinde söz veririm, düşüncelerinizi aktarırsınız.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Sağ olun Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.
Gündeme geçiyoruz arkadaşlar.
Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.
V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen (2/2476) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin önergesi (4/74)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak da İçişleri Komisyonuna havale edilen (2/2476) esas numaralı Kanun Teklifi Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından geri alınmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

C) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ ve beraberindeki Parlamento heyetinin, Uluslararası Kırım Platformu 3'üncü Parlamenter Zirvesi'ne katılmak üzere 23-25 Ekim 2024 tarihlerinde Letonya'ya resmî bir ziyarette bulunması hususuna ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresi (3/929)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Sayın Bekir Bozdağ ve beraberindeki Parlamento heyetinin Uluslararası Kırım Platformu 3'üncü Parlamenter Zirvesi'ne katılmak üzere 23-25 Ekim 2024 tarihlerinde Letonya'ya resmî bir ziyarette bulunması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.41

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.
Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, adaletsiz vergi düzenlemeleri sonucu dar gelirli kesimlerde ortaya çıkan huzursuzluk, şiddet ve suç eğiliminin artmasına olan etkilerinin araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkanı Selçuk Özdağ tarafından, adaletsiz vergi düzenlemeleri sonucu dar gelirli kesimlerde ortaya çıkan huzursuzluk, şiddet ve suç eğiliminin artmasına olan etkilerinin araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/10/2024 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Başkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır, pek uzatamıyoruz.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Peki efendim, teşekkür ederim.

Grup Başkan Vekilimiz alınmasın ama adı "Hüseyin" olunca bir de Hatay Milletvekili olunca bütün gruba bedel efendim zaten, bütün grup burada kabul ediyorum ben. Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "vergi adaletsizliğinin yol açtığı toplumsal huzursuzluk" başlıklı grup önerimiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, iktidarın zamana göre değişen ama kendi çıkarları söz konusu olduğu zaman asla değiştirmedikleri uygulamaları nedeniyle tepeden tırnağa ciddi beka sorunlarıyla karşı karşıyadır. Bu millet savaş yıllarında bile yaşamadığı ölçüde ülkesi ve çocukları adına geleceğe dair büyük bir umutsuzluk içindedir, özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte hemen hemen her alanda ciddi bir beka sorunuyla karşı karşıya olan bir ülke gündemimiz var ve maalesef ülkemizin stratejik konuları gündelik politikalarla oyun tahtasına dönüştürülmüş; ihale mevzuatı değişiklikleri, yandaşlara sağlanan muafiyetler ve bunlara kaynak sağlama için bu millete dayatılan kanunsuz ve adaletsiz zam ve vergiler yüzünden halkımız, özellikle ülkemiz ekonomik manada yaşam savaşı verir hâle getirilmiştir. Sabah erken kalkanın darbe yaptığı üçüncü dünya ülkeleri gibi aklına estiğinde

absürt vergiler getiren bir üçüncü dünya ülkesi konumuna sokulduk. Gökten zembille indirilen kendinden menkul, absürt vergi düzenlemeleriyle halkımız zaten içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılarına yenilerinin ilave edilmesiyle ciddi bir huzursuzluk yaşamaktadır. Kafasına estiği gibi vergi boca eden bir yönetim ne kadar despot ise hukuksuzca dayatılan bu vergilerin halkımızda yol açtığı travma ve çaresizlik de bir o kadar umut kırıcıdır. Ülkeyi yönetenlere karşı günden güne büyüyen güvensizlik öyle bir hâle geldi ki devlet kurumlarının ne verilerine ne raporlarına ne de iktidar sözcülerinin sözlerine itibar eden kaldı. Hele “Dezenformasyonla Mücadele Merkezi” denilen kurum bir konuda yalanlama yaptığında vatandaş “Tamam, kesin bu yalanlama doğrudur.” demeye başladı. Tüm bu güvensizlik, ayrımcılık yapan adaletsiz uygulamalar bir yerden sonra insanımızın ülkeye aidiyet duygularını da yok etmektedir. Düşünebiliyor musunuz, Meclise sunulan son vergi düzenlemesinde “Elde edilecek gelir savunma sanayisine aktarılacak.” denilmesine rağmen insanlar buna kuşkuyla bakıyor. Ülke savunması söz konusu olduğunda canını hiçe sayan, varını yoğunu feda eden bir millet niye böyle düşünüyor acaba? Aslında milletimiz aynı millet, vatani ve istiklali söz konusu olunca yine her şeyini feda edecek bir millet lakin ülkenin başındakiler aynı yöneticiler mi? Sorunumuz da tam olarak buradadır: Millet aynı vatansever millet lakin yöneticiler aynı vatansever yöneticiler mi? Bir yanda arpalığa dönüştürülen kamu kuruluşları, peşkeş çekilen ülke kaynakları, yandaşların affedilen milyarlarca vergi borçları, millettten toplanan vergilerin “hibe” adı altında azınlık bir kesime aktarılması, döviz üzerinden ödemesi yapılan hazine garantili yol, köprü, hastane, hava alanları, kayıt dışı ve kara paracıların el üstünde tutulması ama sıradan vatandaşın iki kuruş için boğazının sıkılması halkımızın niye böyle düşündüğünün izahı değil midir?

Şimdi de adına “vergi” demedikleri bir yasa metnini huzura getiriyorsunuz. Yine, vatandaşın boğazını sıkmak için yola revan oldunuz. Kurtarıcı Mehmet Şimşek her konuşmasında “Yeni vergi yok.” dedikçe şeytanın aklına gelmeyecek vergilerle halkımızı perişan etmenin peşindesiniz. Söz konusu düzenlemedeki vergiler vergi değilmiş, savunma sanayisine katkı payıymış; tamam, zaten milleti umursadığınız yok, bari aklımızla alay etmeyin. Ha kel Hasan ha Hasan kel, ne fark eder? “Drone” alandan, kredi kartı kullanan, saat takandan, ev alandan, yahu neredeyse nefes alandan bile vergi almak için çevirmedığınız bir iş kalmadı. Sizler bu milletin değil, bir grup azınlığın iktidarısınız.

Adına “vergi” demedikleri vergileri vatandaşlarımıza yüklemeye hazırlanırken insanlar sesini çıkarmasın diye savunma sanayisine “katkı payı” adını koymak da tam bir Şark kurnazlığı; aslı yok yaylasında 1.500 koyunuz var sanırım. Bu tarz bir anlayış milletimizi aldatmaktan, adaletsiz ve hukuksuz işlerinize millî, manevi değerlerimizi alet etmekten başka bir şey değildir. Bu çeşitli duygu sömürleriyle ancak milletimizin güvenini kaybedersiniz ve nitekim de öyle oldu yoksa -dediğim gibi- vatan savunması söz konusu olduğunda canını, malını feda etmekten sarfınazar etmeyen bu millete böyle kalem ve ayak oyunları ile operasyon çekmek yerine samimi ve dürüst bir yönetim sergileseydiniz bu hâllere düşmezsiniz.

Sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum -çok uzun konuşamayacağım, süre kısıtlı- Kore’de ekonomik kriz olmuştu, çok büyük bir krizdi; hükûmet vatandaşlarını çağırdı “Bize yardım edin.” dedi; yardım etti vatandaşlar, o hükûmete güvenmişti; hükûmet yıllar sonra o borçları onlara verdi. Eğer hakikaten sizler şeffaf bir yönetim olsaydınız ve siz Sayıştay denetiminden kaçırmamak adına “Bunu bütçe adına harcayacağız.” deseydiniz, deprem vergilerinin ne olduğunu bize söyleseydiniz ve soru önergelerimize cevap verseydiniz ama vermediniz ve 14 milyar lira -son cümlemî söylüyorum- bazı vakıflara para aktarıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bununla ilgili soru önergesi verdim “Bu vakıfların adı nedir?” diyerek, dediler ki: “Ticari sır.” ve “Kişilerin kendilerini koruma usulü” falan diye bir şeyler yazdınız gönderdiniz bana ve eğer bunları yapmış olsaydınız sizler çok rahat bir şekilde bugün bizden ne isterseniz verirdik, yeter ki Türkiye yaşasın derdik.

Öyle Demir Kubbe’ymiş, Çelik Kubbe’ymiş bunları da boş verin siz, bunlarla hiç uğraştırmayın bizi. Açık ve net söylüyorum, getirdiğiniz vergi yasasını geri çekin. Öğretmenlik Mesleği Yasası’nı da getirdiniz, onu da göreceksiniz, yine tekrar gelecek buraya. O nedenle bu vergi yasasına da “hayır” oyu vereceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Kocamaz, uzatamıyoruz şekilde görüldüğü gibi.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grubu önerisi üzerine söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde yaşanan ekonomik sorunlar ve hayat pahalılığı milletimizi canından bezdirmiştir. AKP’nin her konuda izlemiş olduğu politikalar insanları mağdur etmiş, Hükûmet bu mağduriyeti ortadan kaldırmak ve önlemek için yalnızca sosyal yardımlara başvurmakla yetinmiş, böylece insanlarımız sosyal yardımlara mahkûm hâle getirilmiştir. Milletimiz “Ha bugün, ha yarın düzelecek.” diyerek yirmi iki yıl beklemiş, Hükûmete sabır göstermiştir fakat aradan geçen onca zamana rağmen hiçbir düzelmeye olmadığı gibi tam tersine ülkede ekonomik şartlar ve insanlarımızın durumu daha da kötüye gitmiş ve bozulmuştur.

Asgari ücretin 17.002, emekli maaşlarının 12.500 TL olduğu, açık sınırının 19.234 TL, yoksulluk sınırının da 62.652 TL’ye yükseldiği bir ülkede yaşıyoruz. Yaşanan hayat pahalılığı karşısında her şeyden önce cepten çıkan paranın satın alma gücü ortadan kalkmıştır.

Vatandaşlar kredi ve kredi kartları borçlarını ödeyemez, çiftçiler tarlasını ekemez hâle gelmiş, Türkiye’nin göz bebeği durumundaki köklü şirketler konkordato ilan etmeye, esnaflarımız kepenk kapatmaya başlamıştır. Sadece yedi ay içinde 1.554 şirket konkordato ilan etmiştir.

2023 yılının Ocak ayında bireysel kredi kartlarında takipteki alacak tutarı 7 milyar 423 milyon TL iken, Ekim 2024’te bu rakam yüzde 432,50’lik artışla 39 milyar 528 milyon TL’ye ulaşmıştır. Buna rağmen hiçbir sorumluluk ve hata kabul etmeyen Hükûmet makamı saltanatından vazgeçmek, harcamalarından tasarruf yapmak yerine, yaptıkları her yanlışın faturasını yine vatandaşlara yüklemiştir. Zaten kamını zor doyuran ve geçinmekte zorlanan vatandaşlara yeni yeni vergiler getirilmiş, mevcut vergilerin de oranları artırılmıştır. Milletin vergiden anası ağlamış, büyük şirketler için Hükûmet tarafından getirilen vergi muafiyetleri vatandaşlar için aklı bile gelmemiştir.

Bu Hükûmet döneminde toplumda vergide adalet ve hakkaniyet hissi zedelenmiştir, ülkemizde hiçbir vatandaşımız verginin gerektiği şekilde ve çarçur edilmeden harcandığına inanmamaktadır. Bu nedenle, Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na katkı için getirilmek istenen, limiti 100 bin TL ve üzerinde olan her bir kredi kartı için 750 TL konusuna da şüpheyle bakmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Önergeyi desteklediğimizi belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Kamuran Tanhan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Tanhan, süreyi uzatamıyoruz; o yüzden...

DEM PARTİ GRUBU ADINA KAMURAN TANHAN (Mardin) – Şimdiden teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olasın.

KAMURAN TANHAN (Devamla) – Sayın Başkan, aslında, ben kod 37'yle ölüme, açlığa mahkûm edilen KHK mağdurlarıyla ilgili birkaç hususta Sayın Meclisin ve kamuoyunun dikkatini çekmek istiyorum.

Biliyorsunuz, Sosyal Güvenlik Kanunu'nda "kod 37" diye bir kod düzenlenmektedir ve bu "KHK'yle kamu görevinden çıkarılma işlemi" demek oluyor; bu, esasında bir fişleme kodu. 15 Temmuzdan sonra ilan edilen OHAL KHK'leriyle 120 binden fazla insan işinden edildi. Bir de doğrudan KHK'nin ekli listelerinde adları ve kimlik numaraları yazılarak fişlenen, lekelenmeme hakları ihlal edilen ve masumiyet karineleri yok sayılan insanlar var. Bu insanlar hakkında bir yargı kararı yok ama yürütme organı kendisini bir yargı gücü yerine koyarak bunları damgaladı. Bu kişilerin millî güvenliğe tehdit oluşturduğu iddiası söz konusu, irtibatlı ve iltisaklı olmakla suçlandılar; kanun hükmünde kararnameyle yapıldı bu hususlar kimlik numaraları yazılarak üstelik, hem de Resmî Gazete'de ilam edilerek.

Bakın, bütün bunlar Anayasa'sında "hukuk devleti" yazan bir ülkede oldu, yürütme yargısız infaz yaptı ve yapmaya devam ediyor. Fikrini söyleyene, akademik özgürlüğünü kullanana yaptı bunu ama Anayasa Mahkemesi barış akademisyenleri için yapılan başvuruya "Bu Suça Ortak Olmayacağız" başlıklı bildiri için "Yazılanlarda, söylenenlerde bir suç yok." dedi, "İfade özgürlüğü var." dedi, "Akademik özgürlük var." dedi. Herkesi bağlayan Anayasa Mahkemesi kararları bir tek iktidar blokunu bağlamıyor anlaşılın belli ki. Ama Anayasa'nın 153'üncü maddesinin son fıkrası Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmî Gazete'de hemen yayımlanacağını; yasama, yürütme ve yargı organlarını, idari makamları ve gerçek ile tüzel kişileri bağlayacağını hüküm altına almıştır ama öyle değil, öyle de olmuyor, "Beni bağlamaz." diyen kişiler ve kurumlar var. Mesela, iktidar partisi adına konuşup yazanlar, idari makamları bağlamayacağını söyleyenler hem de bunu Anayasa'ya bağlı kalacağına yemin etmiş insanlar söylüyor.

Barış akademisyenleri derken Nobel Ödülü alan Daron Acemoğlu eğer Türkiye'de akademisyen olsaydı, eğer Türkiye'de görev yapmış olsaydı -ki Boğaziçi Üniversitesinde akademisyenlere destek verdi- en iyimser duruma, muhtemelen üniversiteden atılırdı, KHK'li olurdu, belki soruşturma geçirir, hakkında yurt dışı kararı getirilirdi, açlığa ve ölüme mahkûm edilirdi ama Türkiye'de olmadığı için bugün Nobel Ödülü alan Daron Acemoğlu'nu bu sıralarda herkes tebrik ediyor; bu da çürümüşlüğü bir diğer fotoğrafı, bir diğer resmidir.

Herkesi selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanhan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Talat Dinçer.

Buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Dinçer.

CHP GRUBU ADINA TALAT DİNÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Saadet Partisi Grubunun verdiği önerge üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bir vergi paketi geliyor, verginin altında insanlar inim inim inerken ilave ek vergiler geliyor. Şimdi, çiftçi çaresiz; yarınını göremiyor, ürettiği ürünler para etmiyor, çaresizliği orada yaşıyor. Öbür tarafa bakıyorsunuz, iş yerini açmış, sabahın erken saatinden gecenin geç vaktine kadar siftah yapmadan dükkân kapatan iş yerleri çaresiz. Öbür tarafa bakıyorsunuz, çarşıya pazara çıkamayan, bir alışveriş yapamayan emekli çaresiz. İşçi, memur aldığı maaşla ay sonunu getiremiyor, yarınını göremiyor; işçi, memur çaresiz. Gençlik çaresiz, yarından umudunu kesmiş ve işsiz çaresiz, "Kapı kapı dolaşıp bir iş bulurum, evimi geçindiririm." diyen ama maalesef iş bulamayan işsizlerimiz çaresiz.

Durum böyleyken Hükûmet ne yapıyor? Hükûmet sürekli vergi üstüne vergi, vergi üstüne vergi getireceğim diye bir uğraş içerisinde; hem de alicengiz oyunu yaparak adını değiştiriyor, vergi değil, katkı payı. Neyin katkı payı veya neyin hizmet bedeli? Verilmeyen hizmetin bedeli olur mu? Verilmeyen hizmetin bedeli olmaz. Şimdi çıkıyorlar, işte "Savunma Sanayii Destekleme Fonu" diye... Savunma Sanayii Destekleme Fonu'yla ilgili bu halk üstüne düşen her şeyi yapar. Öyle bir durumda emin olun, bir lokma ekmeği bile olsa onu çıkarır devletine verir ve arkasında da durur, vatanını, milletini savunur ama öyle bir hâle geldik ki sanki olay çok farklı mecralara çekiliyor, insanların millî duygularıyla oynanır bir vaziyete geldi. Şimdi, yapmayın etmeyin! Bu insanlar vergi altında inim inim iniyor. Emin olun 200'ün üzerinde vergi çeşidi var; ben okumaktan yoruldum. Bakın, bu kadar vergi var dolaylı, dolaysız ve üzerine ha bire vergi yükleyeceğiz diye uğraşıyoruz.

Şimdi, esnaf kredi kartıyla dönüyor; dükkânına aldığı 3 tane malı, 5 tane malı kredi kartıyla tamamlıyor. Ama iş öyle bir şeye geliyor ki hiç kullanılmayan kredi kartının vergisini istiyorsunuz. Öbür taraftan, işçi, memur aynı şekilde, ay sonunu getirmek için kredi kartı alıyor bankalardan, bunun vergisini istiyorsunuz. Çiftçi de kredi kartıyla dönüyor emin olun, esnaf da kredi kartıyla dönüyor; işçi, memur da kredi kartıyla dönüyor ama kredi kartlarına getirilen bu vergi haksızdır, yersizdir ve usulsüzdür. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Dinçer.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Sayın Ejder Açıkkapı.

Buyurun Sayın Açıkkapı.

AK PARTİ GRUBU ADINA EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. Saadet Partisinin vermiş olduğu önerge üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğumuz ve Komisyonumuzda görüşülmeye başlanan savunma sanayisiyle ilgili çeşitli düzenlemeleri içeren kanun teklifimiz aziz milletimizin destek olmaktan büyük bir gurur duyacağı savunma sanayimizin gelişmesi bakımından önemli bir tekliftir. Bu teklifle savunma sanayimizin yerli ve millî imkânlarla daha da güçlendirilmesi, Savunma Sanayii Başkanlığının gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir.

Dünyada son dönemlerde yaşanan çatışmalar ve savaşlar bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Bu gerçeği görmemek, yanı başımızda ve dünyada yaşanan felaketleri görüp tüm bunlara kayıtsız kalmak, daha güçlü askerî kabiliyetlerin ülkemize kazandırılması konusunda en ufak bir ihmalin sonuçlarını okuyamamak, aziz milletimizin beklentilerini ve hassasiyetlerini okuyamamaktadır. Ülkemiz elbette ki artan güvenlik risklerine ve değişen küresel dinamiklere karşı askerî kapasitesini güçlendirmek suretiyle stratejik öneme sahip ülkemizi koruyacak tedbirleri almak durumundadır. Dünyada güvenlik tehditleri artarken, terörizm artarken, siber saldırılar bir tehdit oluştururken, bölgesel çatışmalar artarken ve düzensiz göç gibi unsurlar bir gerçek olarak karşımızda dururken buna kayıtsız kalmak mümkün değildir. Türkiye'nin jeopolitik durumu bu risklerin ortasında önemli bir yer tutarken güvenliğimizi sağlamak ve millî menfaatlerimizi korumak adına güçlü olmak zorundayız. Hükûmetimiz bu bilinçle savunma sanayimizin geliştirilmesi ve Silahlı Kuvvetlerimizin modernizasyonu için azim ve kararlılıkla çalışmaktadır. Savunma sanayimiz Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde hayata geçirilen Millî Teknoloji Hamlesi'yle dışa bağımlılığın azaltıldığı, yerli ve millî teknolojilerin üretildiği bir yapıya kavuşmuştur.

2002 yılında ülkemizin savunma sanayisinde yalnızca 62 proje yürütülürken bugün bu sayı 850'ye ulaşmış ve projelerde

yerlilik oranı yüzde 20'den yüzde 80'lere ulaşmıştır. Sektör cirosu 2002 yılında 1,1 milyar dolar iken bugün 2022 yılına gelindiğinde 4,4 milyar dolara çıkmıştır. Geçmişte sadece 248 milyon dolar olan savunma ve havacılık ihracatı 2023 yılında 5,5 milyar dolara ulaşmış, 80 bini aşan istihdam imkânına ulaşmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) – Sanayi ürünlerimizin ihraç edildiği ülke sayısı ise 170'e çıkmıştır.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Türkiye'de artan kredi kartı borçları ve Hükûmetin "Bu yıl ek vergi getirmeyeceğiz." vaadine rağmen kredi kartlarından savunma sanayisi için alınmak istenen katkı payından dolayı dar ve orta gelirli vatandaşlara getirilen ek yük ile gelir dağılımı üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 2/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Buğra Kavuncu tarafından, Türkiye'de artan kredi kartı borçları ve Hükûmetin "Bu yıl ek vergi getirmeyeceğiz." vaadine rağmen kredi kartlarından savunma sanayisi için alınmak istenen katkı payından dolayı dar ve orta gelirli vatandaşlarımıza getirilen ek yük ile gelir dağılımı üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 2/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/10/2024 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Hasan Toktaş konuşacaklar.

Buyurun lütfen Sayın Toktaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; heyeti saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Nobel Ekonomi Ödülü'nü almış olan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'nu da İYİ Parti Grubu adına tebrik ediyorum, milletimiz adına tebrik ediyorum.

Sayın milletvekilleri, şu anda, an itibarıyla Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen düzenlemeyle, savunma sanayisine yaklaşık 80 milyar TL ek kaynak sağlanacağı iddiasıyla birinci ve ikinci el araçlardan, kol saatinden, motosikletten, tapu ve noter işlemlerinden ve kredi kartlarından harç, aslına bakarsanız haraç alınması öngörülmekte. Tabii, biz muhalefetin bu konudaki görüşlerine, bu eleştirilerimize siz iktidar mensupları "beka" diyeceksiniz, "vatan" diyeceksiniz, "Ezan dinmez, bayrak inmez." diye cevap vermeye çalışacaksınız, az önce iktidar milletvekilinin de ifade ettiği gibi, savunma sanayisinin güçlendirilmesi gerçeğini görmemekle bizleri suçlayacaksınız. Buradan açıkça ifade etmek istiyorum ki Türk milleti her zaman devletin, ordusunun, savunma sanayisinin yanındadır ve bu konuda yapılacak olan her türlü olumlu girişimi de memnuniyetle karşılamaktadır.

İktidara hatırlatmak istiyorum: Muhterem iktidar mensupları, 28 Aralık 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla siz şans oyunları vergisini spor müsabakalarına dayalı şans oyunlarında yüzde 10'dan yüzde 5'e, at yarışlarında yüzde 14'ten yüzde 7'ye ve diğer şans oyunlarında da yüzde 20'den yüzde 10'a düşürdünüz. Yapılan hesaplamalarla, 2024 rakamlarına göre bu gelirlerden savunma sanayisine, öğrenci yurtlarına, Çocuk Esirgeme Kurumuna, ülkenin tanıtımına, özellikle de büyük oranda savunma sanayisine aktarılacak olan rakam 66 milyar TL. Siz bunu daha geçtiğimiz yılın sonunda yarıya düşürmek suretiyle 33 milyar TL'sini silmiş oluyorsunuz. Yani siz, aslında baktığımızda, Demirören'den indiriyor, maaalesef vatandaşa bu görüşülmekte olan düzenlemeyle bindirmeye çalışıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, devleti dilenci konumuna sokamazsınız. Savunma sanayisinin önemini elbette bizler de biliyoruz, ülkenin bu şartlarda savunma sanayisinin gelişmesine çok fazla ihtiyacı olduğunun farkındayız. İktidara hatırlatmak istiyorum: Siz Sakarya'daki Tank Palet Fabrikasını izah edilemez bir şekilde, 50 milyon dolara Katarlılara devredip bugün kredi kartından 750 TL istemeye utanıyor musunuz? Devletimizin savunma sanayisi alanında güçlü olması -biz de farkındayız- hepimizin temennisi ancak sizlerin fırsattan istifade ederek "İsrail bir gece ansızın gelecek." bahanesiyle kredi kartlarından haraç almanızın ve bu konuda yaptığınız çalışmaların da biz akla, bilime ve vicdana aykırı olduğunu düşünüyoruz.

Buradan yine iktidara sormak istiyorum: Siz, mesela, paradan para kazananlardan herhangi bir vergi alıyor musunuz? Siz, mesela, bizim yapmış olduğumuz hesaplamalara göre 83 milyar doları bulan kur korumalı mevduat sisteminden faiz lobisine bunca parayı aktarıırken kredi kartından 750 TL almaya utanmıyor musunuz? Siz, mesela, 6 bin liraya alınan bir saatten de Bahadır Yenişehirlioğlu'nun kolundaki saatten de aynı haracı almaya utanmıyor musun? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Ben teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bahadır Bey'le harcadınız.

Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kredi kartından vergi almak da gerçekten şeytanın bile aklına gelmez. Siz, insanı kredi kartına mahkûm ediyorsunuz, sonra da kredi kartı kullandı diye cezalandırıyorsunuz. Bu dönem ilginç bir şekilde her geçen gününe rahmet okutan bir dönem yaşıyoruz. Burada eğer kaynak aranıyorsa israf kesilmeli, yolsuzluklara son verilmeli, faiz durdurulmalı ve tabii ki güvensizlikler,

kuşku giderilmeli. Bu millet gerçekten ödenen paraların hakkıyla yerine ulaşacağını bilse tereddüt etmeden öder ama fon oluşturuluyor, nereye harcandığı belli değil. Faize ödemeye gelince her türlü para bulunuyor, vatandaşın boğazını sıkmaya gelince her geçen gün biraz daha fazla...

Değerli milletvekilleri, bu Hükümet tasarruf genelgesi yayınladı, hedef üç yılda -yüzde 100 isabet olursa- 100 milyar gelir elde etmek, yılda 33 milyar. Bizim şu anda bütçenin rakamı ise sadece on günde faize ödenen para 34 milyar yani faiz kesilse başka bir şeye gerek yok. Süt veren ineği kesmek kimseye yarar getirmez. Bu vatandaşın daha fazla üzerine binmek, daha fazla sıkboğaz edilmek ancak bu döneme yakışırdı.

Değerli milletvekilleri, yirmi iki yıllık AK PARTİ yönetimi 23 defa bütçe yayınladı. Bu bütçe içerisinde bir insan yapmayı düşündüğü her şeyi rahatlıkla yapabiliyordu, eğer bir planı, projesi, programı varsa net bir şekilde sonuç alırdı. Siz yirmi iki yıldan beri her geçen gün biraz daha fazla dibi gösterdiğiniz dönemde tekrar vatandaşın vergi alarak işi kurtarmaya çalışıyorsunuz ama bunun hiçbir şekilde çözüm olma imkânı yok. Yahu, Allah aşkına, çok merak ediyorum; gerçekten, iktidar olarak bu Hükümeti bu kadar geriletmek için özel bir gayretiniz mi var? Yirmi üç yıldan beri bu ülkenin yer altı kaynakları, yer üstü zenginlikleri, madenleri, arazileri, stratejik konumu... Özelleştirdiniz, her şeyi sattınız, her geçen gün vergi aldınız; yirmi üç yıl sonunda iflas noktasındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Acaba nereden buluruz? Maşallah çok iyi bir kaynak daha bulmuşsunuz! Asla bu kabul edilemez.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin Olan konuşacaklar.

Sayın Olan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) – Sayın Başkan, Genel Kurul üyeleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Merkezi Londra'da bulunan Demokratik Gelişim Enstitüsünün 2022 yılında hazırladığı raporda, Türkiye'nin Kürt sorunu ve yayılmacı politikalarında çatışma ve savaşı tercih etmesi nedeniyle son kırk yılda 3 trilyon dolar kaybettiğini hesaplamıştır. Raporun açıklandığı 2022 yılında Türkiye'nin millî geliri 5 milyar dolardır, kişi başına düşen millî gelir ise 10 bin dolardır. Devasa bir meblağa tekabül eden 3 trilyon dolarlık maliyete 2023 yılı da dâhil değildir. 3 trilyon dolar o kadar büyük bir rakamdır ki 2022 yılının verileri baz alındığında bu tutar Türkiye'nin yaklaşık üç buçuk yıllık millî gelirine denk gelmektedir. Peki, bu bütçeyle ne yapılabilir? Sadece iki örnek vermek istiyorum: 85 milyonluk Türkiye'de her bir kişiye 66 asgari ücret kadar ödeme yapılabilir; yine, bir deprem ülkesi olan Türkiye'de bütün binalar defalarca yenilenip depreme hazırlıklı hâle getirilebilir.

Sadece 2023 yılında savunma ve güvenlik bütçesine ayrılan pay 25 milyar dolar iken 2024 yılı bütçesi yüzde 60 artışla 40 milyar 450 milyon dolar olmuştur. Peki, bunlar bu savunma bütçesine ayrılmasaydı ne olurdu? Buradan da iki örnek vermek istiyorum: Sokakta dilenci hâline getirdiğiniz yaklaşık 3 bin SMA hastası olduğu tahmin edilmektedir. Bu bütçeyle her bir SMA hastasının sorunu 6 kez çözülebilirdi; anaokuluna giden çocuklara bir öğretim yılı boyunca verilmesi gereken günlük 1 yemek ücretsiz olarak yüz yıl boyunca verilebilirdi.

Hâl böyleyken iktidarın toplumun sağlık, barınma, eğitim, işsizlik, gıda gibi temel sorunlarını çözeceği yerde savaş ve çatışma politikalarıyla bütçenin büyük bir kısmını savaşa ve çatışmalara ayırması, antidemokratik uygulamalar, diğer taraftan sermayeyi önceleyen ekonomiye yönelik tercihleri ülkeyi geldiğimiz noktada derin bir iktisadi ve ekonomik krizin içine sürüklenmiştir. Toplumun gerçek sorunlarının çözümüne yönelik çareler bulması gereken iktidar ve Maliye Bakanının en kötü dâhiyane buluşlarından biri olan kredi kartına vergi getirmesi akıl tutulmasıdır. Yurttaşın borcunu ödeyemediği kredi kartlarına getireceği 750 TL'lik vergiyle Çelik Kubbe yapılacakmış. Çelik Kubbe dar gelirlinin neyine? Zaten dar gelirlinin bir kredi kartıyla diğer kredi kartının borcunu nasıl kapatacağım diye gece gündüz gözüne uyku girmemektedir. Dar gelirliye yeni bir vergi yüklemek merhametsizliktir, insafsızlıktır, vicdansızlıktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Olan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Özgür Ceylan konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yine bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız, vatandaşın üzerine yeni vergilerle yüklenme. Getirilecek ek vergiler zaten geçim sıkıntısı altında inleyen vatandaşımızı iyice nefes alamaz hâle getirecek. Savunma sanayimizin güçlendirilmesine karşı değiliz ancak sicili bozuk AKP'nin bu kaynakları har vurup harman savuracağından eminiz. Görüntüde savunma sanayisini desteklemek gibi görünse de asıl amaç yandaşa para bulmak. Madem savunma sanayisine kaynak lazımdı, yeterli olmuyordu, bundan on ay önce Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na kaynak aktaran 5602 sayılı Kanun'la şans oyunları hasılatından alınan vergi, fon ve payları niye düşürdünüz? Evet, yanlış duymadınız, 27 Aralık tarihli 8003 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla spor müsabakası bahislerinde vergiyi yüzde 10'dan 5'e, at yarışlarında yüzde 14'ten 7'ye, diğer şans oyunlarında vergiyi yüzde 20'den yüzde 10'a düşürdünüz; yandaşınızı kayırmak için yaptığınız besbelli.

Aynı şekilde, bu yeni vergilerin savunma sanayimizdeki damadın şirketine aktarılmayacağını nereden bilelim? AKP güven vermemektedir. Madem savunma sanayimizi bu kadar düşünüyordunuz, Tank Palet Fabrikasını niye üç kuruşa peşkeş çektiniz? TÜRK HARB-İŞ Sendikasının verilerine göre, yetişmiş 5 bin savunma sanayisi işçimiz son yirmi ayda ekonomik sıkıntılar nedeniyle emeklilik ya da istifa nedeniyle devletten ayrılmış. Niye bu insanlarımızın hak ettikleri ücretleri vermiyorsunuz? Bu yetişmiş insanlarımız özel sektöre geçiyor, yurt dışına gidiyor, niye önlem almıyorsunuz? Bu vergilerin özel sektöre teşvik olarak aktarılacağı kesin gözüküyor. Savunma sanayimizi bir avuç özel sektör girişimine bırakamayız.

Değerli milletvekilleri, vatan savunması özelleştirilmez, ana gövde devlet olmalı, özel sektör yan sanayi olarak hizmet vermelidir. Kendi bağımsız savunma sanayimizi oluşturmak için bu bakış açısı şarttır. Böyle olmazsa kendimiz yapamadığımız için aldığımız S-400 için yaptırıma maruz kalırız. Bir türlü yapamadığımız kendi uçağımızı yerine almak zorunda kaldığımız F-35 ortaklığından çıkartılarak hem maddi hem de savunma zafiyeti yaratırız.

Savunma sanayisini desteklemek için yeni vergi getirmek yerine şatafattan, saltanattan tasarruf etmelisiniz. Proje önceliklerinde ve kaynak tahsisinde harekât ve güvenlik ihtiyaçlarına göre hareket etmeli, siyasi saiklerle hareket etmemelisiniz. Vakıf şirketlerini arpalık olarak kullanmaktan vazgeçmelisiniz. Ancak bu şekilde samimiyetinize inanırız. Vatandaşa yeni vergiler getirilmesine karşıyız, bilmenizi istiyoruz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ceylan.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin.

Buyurun Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

"İsrail üzerinden bir tehdit üretip bir gece ansızın gelip halka vergi koymak." "Sicili bozuk AKP'nin bu düzenlemede de amacı yandaş para aktarmak." "Damadın şirketine fon aktarmak." "Bir avuç savunma sanayisi firmasına fon aktarmak üzere yapılan bir düzenleme." diye ithamlar oldu, söylemler oldu. Bu kötü sözlere, bu kötü söylemlere, bu kötü ithamlara tek tek uzun uzadıya cevap vermek durumunda değiliz çünkü hepsinin siyasal bir bakış açısıyla rakibini anlamak, rakibiyle rekabet etmek, mücadele etmek yerine rakibine iftira atarak, rakibine çamur atarak konuşup yerine oturmak gibi bir kolaycılık olduğunu biliyoruz. Bu kolaycılıkla uğraşmayacağız. Bu cümlelerde laf vermeyeceğiz.

"Bir avuç" dediğiniz savunma sanayisi, bugün 3.500 tane firma ve oluşturduğu devasa ekosistemle beraber on binlerce mühendis ve yüz binlerce çalışanıyla beraber bütün milletin, sağcısı solcusu Alevi'si Bektaşî'si Sünnî'si, namazını kılanı kılmayanı, bütün bu ülkenin bayrağı altında yaşamaktan onur duyan herkesi, Kürt'üyle Türk'üyle Zaza'sıyla Çerkez'iyle herkesi onurlandıran ve gururlandıran bir aşamaya gelmiştir.

Hiçbir siyasetçi, hiçbir yönetici ek fonlar, ek vergiler, ek ödemeler çıkartarak halkının karşısına çıkıp onunla o konular üzerinden muhatap olmak istemez ama yaşadığımız coğrafya, yaşadığımız koşullar, karşı karşıya kaldığımız sınamalar, tehditler, riskler, bu ülkeyi kim yönetirse yönetsin, bunlara karşı pozisyon almaya, bunlara karşı dayanak oluşturmaya ve bunlara karşı bir güç oluşturmaya onu iter ve belli durumlarla karşı karşıya kalırız.

Bu teklifin anladığım kadarıyla siyaseten sürdürülebilecek tek bir tarafı vardır, o da limiti 100 bin liranın üzerinde olan kredi kartlarına yılda bir defa getirilen 750 TL'lik bir ödemedir. Dolayısıyla, bunun üzerinden belki "Vatandaşa vergi bindiriyorsunuz." "Garibana vergi yüklüyorsunuz." gibi söylemlerle burada konuşuyorsunuz ama şunu biliyoruz: Evet, belki bazıları bunu ödemekten çekinecektir, belki bazıları bunu ödemek istemeyecektir ama "Benim de çorbada bir parça tuzum olacaksa bu teklif güzel bir tekliftir, ben de bu şekilde bu çorbaya bir tuz katmış olayım." düşüncesindedir vatandaşımızın çoğu, görüştüğümüz ve aldığımız tepkiler nispetinde. Yaptığımız işi olumlu gören, olumsuz gören olur, hepsine saygımız var, kimisi attığınız adımı olduğu gibi anlar, kimisi farklı anlar, farklı cümlelerin hepsi baş göz üstüne...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – ...hepsine eyvallah ama ne hakaret ederiz buna karşı çıkana ne bunu yaptığımız için bize hakaret edilmesini kabul ederiz.

Siyasetin dili güzel bir dildir. Güzel bir dilde birbirimizi anlatamayacağımız hiçbir şey olmadığını düşünerek siyaset yaptık, bundan sonra da yapmaya ve milletin karşısına çıkmaya devam edeceğiz diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yegin.

İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İçtüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, bölgesel eşitsizliklerin sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Ekim 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından (8394 grup numaralı) bölgesel eşitsizliklerin sebeplerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2024 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Gülcan Kaçmaz Sayyigit.

Buyurun Sayın Sayyigit. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

DEM PARTİ olarak verdiğimiz grup önerisi hakkında konuşacağım.

Sözlerime başlamadan önce cezaevlerinde bizleri izleyen yoldaşlarımızı ve tüm Türkiye halklarını saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Savaş tamtamlarının çalındığı bir süreçten geçerken insanlık onurunun nasıl korunabileceği ciddi bir sorun olarak karşımızda duruyor çünkü savaşlar on binlerce can alırken geride kalanlara ise açlığı, yoksulluğu ve maalesef sefaleti bırakıyor. Faşizm uygulamaları, otoriterlik arzuları, vahşi kapitalizm sarmalı içinde insanlık şimdiye kadar gelişmedi, bundan sonra da gelişmeyecektir. Bu sebeple, demokrasinin, özgürlüğün ve barışın iklimine olan ihtiyaç düne göre çok daha elzem bir şekilde karşımıza çıkmakta.

Bugün AKP iktidarlarında yüksek enflasyon ve döviz kuru varsa, işsizlik ayyuka çıkarken hayat pahalılığı katlanılmaz düzeydeyse bunun en önemli sebebi, altını çizerek söylüyorum, Kürt sorunundaki çözümsüzlüktür. Tabii ki Kürt sorunu bugünün de meselesi değil yüzyıllık bir serencam olarak karşımıza çıkmakta. Cumhuriyetin ilk yüzyılında Kürtlerin, diğer halkların maruz kaldığı uygulamalar hepimizin malumu. Şark Islahat Planları uygulandı, umumi müfettişlikler kuruldu, Fevzi Çakmak ve Dersim raporları hazırlandı, Dersim yaşandı, Geliye Zilan yaşandı. Bugün ülkenin kronik profilini oluşturan bölgesel eşitsizliklerin kaynağını tam da burada aramamız gerekiyor. Şimdi, bugün politik yaklaşımlar sebebiyle bilinçli bir şekilde kentlerimiz geriletiliyor

ve getirildi.

Sayın milletvekilleri, ümit ediyorum ki bu girizgâh, meselenin mazisi hakkında hepiniz için bir kanaat oluşturmuştur. Maziden bugüne gelirsek bölgesel eşitsizliğin yapısal ve kronik bir sorun olduğunu net bir şekilde görüyoruz. Tabii, ne hikmetse işsizliğin, yoksulluğun, gelir azlığının haritası ile Kürt sorununun haritası birbirinin aynı.

Buradan sırasıyla size 3 tane harita göstereceğim. Bu gördüğünüz harita, TÜİK'in işsizlik dağılımını gösteren harita. Kürtlerin yaşadığı iller işsizlik sarmalında maalesef.

Şimdi de şu haritaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Kürt coğrafyası sosyoekonomik gelişmişlikte son sırada karşımıza çıkıyor. Burada bölgesel eşitsizlik çok net bir şekilde açığa çıkmakta.

Son haritamız, yine, hane fert gelirinin en az olduğu yerlerin adı. Nedir bu yer? Kürt coğrafyası. Bunlar Kürt halkının...

ÜMMÜĞÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK'dan kaçmış olamazlar mı sayenizde?

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) – Bu haritayı siz çizdiniz, bunlar TÜİK verileri, sizin çizdiğiniz harita.

ÜMMÜĞÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK'dan kaçtı, sizin desteklediğiniz... Batıya kaçtı.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) – Kürt halkının eşit yurttaşlık hakkını tanımayanların eseri yani sizlerin eseri ama bunu değiştirmek mümkün.

ÜMMÜĞÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Kürt vatandaşlarımız ondan korktuğu için kaçtı.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) – Bunu değiştirmenin bir yolu var...

ÜMMÜĞÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Siz PKK'yı terörist ilan ettiğiniz an değişecek o.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) – Sakin olun, sakin olun.

Bir yolu var; tüm Türkiye halklarının kazanacağı onurlu bir barıştan geçiyor bunun yolu. Bu sebeple, Türkiye'de TÜİK verilerine göre en düşük gelirin yüz yıldır Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri bölgesinde olmasının sorgulanması gerekiyor. En düşük yıllık ortalama eş değer hane halkı kullanılabilir fert gelirinin 41.385 TL'yle yine Van, Muş, Bitlis, Hakkâri bölgesinde olmasının kanıksanmaması gerekiyor. Sanayi Bakanlığının yayımladığı Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'nda sistematik olarak Kürt illerinin son sıralarda olmasına artık sizlerin de itiraz etmesi lazım. Sırf sömürmek için bir kenti geriletmek, bir coğrafyayı geri bırakmak zulümdür, başka da bir şey değildir.

Sonuç itibarıyla maziden bugüne OHAL, köy boşaltmaları, kayyum, göç ettirme politikaları, sınır kapılarının kapatılarak sınır ticaretinin durma noktasına getirilmesi, iktisadi ayrımcılık, mera ve yayla yasakları gibi bölgeye yönelik özel uygulamalar bölge ekonomisinin geldiği noktanın somut sebepleri olarak karşımıza çıkıyor. Çatışmalı sürecin de etkisiyle yaşanan zorunlu göçle birlikte sanayi, tarım ve hayvancılık altyapısı yok olma aşamasına geldi. Bunların neticesinde bölgemizde işsizlik de yoksulluk da ülke ortalamasının üzerinde yaşanmaya devam ediyor. Bu tablodan tabii ki AKP ve MHP iktidarı azade değildir çünkü Kürt coğrafyasının geri bırakılmasıyla bölgesel eşitsizlikler süreci bitmiş değil farklı formlarda hâlâ sürdürülmektedir. Dolayısıyla siyasi iktidar da devlet aklı da kendini temize çekmesin, bizler buradayız, halkların mücadelesini büyütüyoruz, büyültmeye de devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Sayyîğit.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Necmettin Çalışkan konuşacaklar.

Seriye bağladınız.

Hatay Milletvekilimiz Sayın Necmettin Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde bazı iller geri kalmış iddiası var. Katılmıyorum, maalesef Türkiye'nin bazı illeri değil her yeri eşitleniyor. Eskiden bazı illerin belli sorunları olurdu, şimdi hakkını vermek lazım, AK PARTİ bu noktada adaleti sağladı, sorunlar Türkiye'nin her yerinde aynı şekilde konuşulmaya başlandı.

ÜMMÜĞÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – "PKK'yı temizledik, tam oldu." diye de söylersen... PKK'yı temizledikçe yatırım da geliyor.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Mesela, geçim sıkıntısı, adaletsizlik, sokakların güvenilirliği, yolsuzluk, israf, eşitsizlik, sahihsizlik her yerde aynı; tek adil olduğu taraf -varsa- sorunu eşit olarak memlekete yaymak.

Burada esasen düşünülmesi gereken şey, temel itibarıyla yürütülen politikalar. Köyden kente göçü zorlamak... Köylüler şehirde işçi olmaya zorlandı, esnaf da AVM'lerde tezgâhtar olmaya zorlandı. Canlı hayvan ithaliyle, karkas et ithaliyle hayvancılık bitirildi.

Bir taraftan da hep güzellemler... Birazdan muhtemelen AK PARTİ'li vekil arkadaşımız çıkacak, rakamları tahrif edecek...

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Çıkacağım, çıkacağım; sen bekle, çıkacağım şimdi.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – ...yağcılık yapacak belki birilerine. "Dünya bizi kıskanıyor." diyecekler...

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Evet, evet diyeceğim, sen bekle, çıkacağım şimdi. Bekle, çıkacağım şimdi.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – ...her şeyi konuşacaklar ama bu hiçbir sonucu değiştirmiyor arkadaşlar, genel problemler aynen devam ediyor.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Sen kime yağcılık yapıyorsun?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Algılara kapılmaktan artık vazgeçelim, gerçeklerle yüzleşelim, artık yirmi iki yılın sonunda ülkeyi...

ÜMMÜĞÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – "PKK temizlendikçe yatırım geliyor." da diyemiyorsun değil mi? PKK'ya ağızını açamıyorsun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Efendim?

ÜMMÜĞÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – "PKK temizlendikçe yatırım geliyor." desene bir.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Laf atmayın, dinleyelim, dinleyelim. Dinleyelim hatibi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Başkan, bugün otomatige bağlanmış hanımefendi, önde oturuyor Sayın Vekil.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, müdahale var, görüyorsunuz, uzatmayı verirsiniz artık.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin.

Sayın milletvekili arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen.

Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ben 1 Ekime dönmek istiyorum, Sayın Cumhurbaşkanımızın arzımevut hedefi çerçevesinde ülkemizin topraklarına siyonist İsrail'in göz diktiğini tekrar hatırlatmak istiyorum. Acaba bu köyler bunun için mi boşaltılıyor? Acaba bunca süredir köyden kente göç, doğu illerinin tahliyesi bu sinsi plana mı hizmet ediyor, bunu düşünmek zorundayız. Evet, ülkemiz ciddi krizlerle karşı karşıya; işsizlik had safhada; gençler işsizlikten

intihar ediyor, kredi kartı borcundan insanlar intihar ediyor. Bugünkü -çok değil- ilk 3 önerenin 3'ü de mali krizlerle ilgili, bunu bile düşünmemiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Benimle konuşurken dondurdum, teşekkür ederiz Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Öyle mi Başkanım? Ben görmemiştim ama uzatacaksınız zannettim.

BAŞKAN – Canın sağ olsun, yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Adalet, adalet!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aleykümselam.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu, Bursa Milletvekili.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; TÜİK'in yayınladığı 2023 yılı gelir ve yaşam koşulları araştırma sonuçlarına göre en düşük gelirin Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri bölgesinde tespit edildiği vurgulanıyor. Evet, şayet TÜİK bu konuda açıkladığı verilerde enflasyon oranlarının belirlenmesinde tercih edilen yöntemin aynısını kullandıysa yandı gülüm keten helva. Bu illerdeki durum inanın çok daha vahimdir. Yani ortalama 40 bin TL gibi görünen o illerimizdeki gelir seviyesi konu TÜİK olunca çok daha aşağı seviyededir. Konu elbette ki araştırılsın ancak ülkede sadece gelir seviyesi değil, bütün bölgelerde devlet yatırımları açısından da bir araştırma yapılsın. Bursa yirmi yıldır tren bekliyor.

Efendim, biliyorsunuz, bu kürsüden sözü açılmışken defaatle Van belediyelerindeki işçi ve emekçi kıyımından söz etmiştim. Bugün de Van'da HAK-İŞ ve bağlı sendikaların konfederasyonların eylemleri, etkinlikleri, toplantıları oldu. 817 işçi hâlen ekmeği için orada mücadele ediyor. "Bunlar fazla ve bunlar bankamatik." demişti fakat diğer taraftan belediyelere 200'ün üzerinde de yeni eleman alımı var. Bakın, bunun burada listesi var. Bir konu oldu "Altı aydan fazlaysa bir kişi gösterin." demişti DEM'li sayın milletvekili. Ben size isim isim de sayabilirim ama 2019'dan başlayıp 2020, 2021, 2022, 2023 böyle devam ediyor. Burada 100'ün üzerinde kişi var 2019 ila 2021 yıllarından beri orada çalışan.

Ve yine deniyor ki: "İşten çıkarılanlar gerçek işçi, emekçi değil, hepsi yandaş isimler." Açık söyleyeyim: Olay iş, aş, emek, ekmek olunca ben meseleye parti, partizan veya yandaş anlayışıyla bakmam. Van'da da her çalışan benim için makbuldür, emekçidir, emeği kutsaldır. Bunları çıkardınız. Sadece bir örnek vereceğim. Onların yerine belediyeye aldığınız teröristlerin kardeşleri.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Direkt sataştı şimdi.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ne dedim de sataştım?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi Van'la bir hesap var, biz bunu anladık yani.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Van'ı çok seviyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Van'la bir hesabınız var, bilmiyorum bu işçilerle neyin pazarlığını yaptınız ama?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Emeği seviyorum, işçiyi seviyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şimdi, bir dur! Geçen hafta burada anlattım tane tane, bir daha anlatayım ama bu son olsun, bir daha anlatmayacağım çünkü bu mevzu gerçekten sündü.

Birincisi, AKP döneminde...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – 817 işçiyi geri alın, bir daha konuşmayayım!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ya, tamam, bir sus!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Lütfen, doğru hitap edin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – AKP döneminde kayyum zamanı dünya kadar yandaş alındı, bunların her birinin soyadlarıyla... Şu an notum yanımda değil ama sadece AKP'nin İlçe Başkanının yakını olan -soyadından- İpekyolu'nda çalışan 5-6 kişi var. Tek tek, biraz sonra listeyi de size gönderebilirim, size de ayrıca göndereceğim; bu, bir.

İkincisi, bunların her birisi bankamatik memuru; geliyorlar, yatıyorlar. "Kayyum efendi" bunları doldurmuş, doldurmuş, AKP İlçe Başkanından, AKP İl Başkanından referanslar almış, onların yakınlarını belediyeye doldurmuş. Şimdi biz bunları işten çıkardık. "Efendim, işçi çıkardınız." Hayır, biz işçiyi işten çıkarmayız. Biz bankamatik memurlarını işten çıkardık, çalışmayanları işten çıkardık; bu, ikincisi.

Üçüncüsü, geçen hafta dediniz ya "Hukuksal süreç bitmiş." Hukuksal süreç bitmemiş, birinci derece mahkemede bitmiş, henüz yargısal süreç tamamlanmamış ve gerçek anlamda ortada bir yargı kararı yok; o da üç.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tabii, işçi sürünsün diye uzattınız, istinafa götürdünüz. Bu yöntemleri biliyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Dördüncüsü, biz size buradan söyleyelim: Şimdi belediyelerimize kayyum atandığında, o belediyelerde yıllarca emek verenler, çalışanlar haksız, hukuksuz işten çıkarıldığında, halkın iradesi gasbedildiğinde sesini çıkarmayanları şimdi bir telaş sarmış, ha bire "Van Büyükşehir Belediyesi işçi çıkardı..." Hayır, bütün Türkiye duysun, Van Büyükşehir Belediyesi de hiçbir belediyemiz de alınının teriyle çalışan hiçbir işçiyi işten çıkarmaz ama yan gelip yatan yandaşları, yan gelip yatan bankamatik memurlarını işten çıkardık, bundan sonra da çıkarırız. Bize çalışacak insan lazım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Başkanım... Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Ben de bir cevap vereyim.

BAŞKAN – Niye?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Müsaade buyurur musunuz?

BAŞKAN – Bir sataşmada bulunmadı, sizin söylediklerinize bir cevap getirdi. Size dönük, şahsınıza dönük herhangi bir şey yoktu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Efendim, defaatle... Hem Sayın Grup Başkan Vekilinin üslubu da şık değildi.

BAŞKAN – Üslup konusunu, onu bize bırakın.

Bir saniye...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Tamam.

Efendim, benim iddialarımın bu manada doğru olmadığını, orada çalışmayanların çıkarıldığını söyledi.

BAŞKAN – Evet.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Öyle olmadığını ben de belgeleriyle müsaadenizle söylemek istiyorum.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Zaten ilk konuşmasında da aynı şeyi söyledi.

BAŞKAN – Şimdi, efendim, böyle bir usul yok; bu, sabaha kadar gider. Sataşmadan dolayı söz aldı ve kendi penceresinden duruma açıklık getirdi.

Teşekkür ederim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Takdiri adaletinize bırakıyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekili konuşmasında birtakım iddialarda bulundu. Daha önceki İYİ Partinin milletvekili, hatibi de bu işin böyle olmadığını söyledi. Buna, "İddialara cevap veriyorum." dedi ama kendisi de bir iddiada bulundu, hepsinin bankamatik memuru olduğunu söyledi. Bu iddiaların hiçbirisi doğru değil, hepsi bilfiil çalışan insanlarımızdı ama şimdi iş yapmadıkları için işçi fazla gelmiş olabilir, onun için çıkarmış olabilirler. Eğer Van Büyükşehir Belediyesi çalışıyor olsa personel ihtiyacının farkında olacak ve bu insanları işten çıkartmayacaktı.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – En son hangi belediyeyi, hangi ili ziyaret ettiniz? İş yapmıyormuşuz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Maalesef bu insanların, işçilerin hakkını "bankamatik memuru" diyerek yemeye çalışıyorlar. Bu iddiaların hiçbirinin doğru olmadığını ve asılsız olduğunu tekrar ben de beyan etmek istiyorum.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – İktidarınız o kadar insanı KHK'yle ihraç etti, niye duyarlı değildiniz o kadar?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ayrıca, Sayın Vekilin de bence söz hakkı vardı. Bu konuda, tarafsız davranmanız konusunda ben de bir iki cümle söylemek istiyorum çünkü onun iddiaları üzerine Sayın Grup Başkan Vekili söz aldı, o iddialarda bulundu, bence Sayın Vekilimizin bir cevap hakkı vardı.

Teşekkür ederim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Ya, ben hariç herkese söz verdimiz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Usta, tutumum hakkında bir şeyler söylediğiniz için cevap vermek zorunda, daha doğrusu açıklama yapmak zorunda hissediyorum.

Hatip bir sataşmada bulunmadığı müddetçe ona söz hakkı vermem mümkün değil. Siz Grup Başkan Vekilisiniz, Sayın Kavuncu ne zaman söz talep ederse diğer Grup Başkan Vekilleri gibi ona da söz veririm. Fakat burada bir sataşma yok. Yoksa Sayın Türköğlü'nün söylediğine de Sayın Gülüstan Hanım bir açıklama getirecek. Şimdi ben rica ediyorum: Bunun İç Tüzük'te bana yerini söyleyin, ben de söz vereyim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Başkanım, ben ne dediğim için sataşma kabul ettiniz, bir izah eder misiniz? Ben mesela bu gruba ne dedim?

BAŞKAN – Bir dakika, buyurun...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Direkt belediyemize sataştınız, bizim belediyemiz; o bizim belediyemiz, o bizim belediyemiz Sayın Türköğlü. Van Belediyesi bizim belediyemiz, direkt sataşıyorsunuz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Onlar da bizim vatandaşlarımız.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Böyle şey olur mu yani belediyemize söylüyorsunuz, orası bizim...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – İnsanlarımız onlar da çalışan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ee, sataşıyorsun yani. Belediyeme söz söyleyince sataşıyorsun partime.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Efendim "AK PARTİ ilçe başkanlarının kardeşleri çalışıyor." diye bir gerekçe olamaz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Öyle bir şey demedik! Öyle bir şey demedik, çarpıtmayın!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Eğer öyle bir gerekçe varsa teröristin kardeşini çalıştırmayacaksınız.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Öyle bir şey demedik, çarpıtmayın! "Bankamatik memurları" dedik.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Öyle dediniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Efendim, dediniz, tutanaklara bakın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ben size şimdi soyadlarını söyleyeceğim, nepotizme soyadı soyadı örnek vereceğim.

BAŞKAN – Lütfen kendi aramızda tartışmayalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bana söz verecek misiniz Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum tekrar.

Ben açıkçası bir sataşma gördüğüm için sayın hatibe tekrar söz verilmesinin doğru olacağını düşündüm, bunu ifade etmek istedim. Siz kendi zaviyenizden baktığınızda bir sataşma görmediğinizi söylüyorsunuz. Burada tabii ki takdir Meclis Başkan Vekilidir, o takdirinize karışmam ama burada dinlerken çok açık ve net Gülistan Hanım'ın bir sataşma yaptığını gördüğüm için ben de hatibin aslında cevap vermesinin hakkınolduğunu düşündüğümü söyledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi, sadece 1-2 tane örnek okumak istiyorum, bakalım...

BAŞKAN – Hayır, ne için söz istediğinizi...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi, Sayın Başkan...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Her cümleye cevap vermek zorunda mısın ya? Başkanım, her cümleye cevap veriyor ama her cümleye cevap hakkı veriyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi, ben “bankamatik memuru” dedim, “Hayır, bankamatik memuru değil, orada çalışan işçileri attınız...”

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Başkan, taraf tutuyorsunuz, her cümleye cevap hakkı veriyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – “... hizmet üretmiyorsunuz, şimdi çalışmıyorsunuz, işçileri de bahane ediyorsunuz.” dedi. Bundan iyi sataşma mı olur Sayın Başkanım?

Müsaadenizle...

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yerinizden ve yeni bir sataşmaya meydan vermeden...

34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Çok teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, AKP Çaldıran Belediye Başkanının kardeşi, kayını ve 4 amca oğlunu belediyede işe almış. İpekyolu kayyımı, AKP İpekyolu İlçe Başkanı Yavuz Kuşan'ın ailesinden “Kuşan” soy ismiyle 7 kişiyi, “Hanoğlu” soy ismiyle -anne tarafı- 2 kişiyi, AKP eski milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın ailesinden “Gülaçar” soy isimli 4 kişiyi, AKP Tuşba İlçe Başkanı Erdal Baran'ın ailesinden “Baran” soy isimli 2 kişiyi, AKP Tuşba eski Belediye Başkanı Fevzi Özgökçe'nin kızı Müberra Ahsen Özgökçe'yi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - ...MHP İl Başkanı Salih Güngöralp'ın oğlu Selim Güngöralp'ı ve İpekyolu Belediye Başkanı Yardımcısı Yaşin'in oğlu Muhammet Taha Yaşin'i işe almış.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – DEM'li olmayan herkesi çıkarmışsınız yani anladık. Sizin partiden olmayan herkes çıkmış o zaman.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şimdi, tablo ortada Sayın Başkan; bu, bir.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜK (İstanbul) – Van'da çalışan herkes DEM'li mi olmalı?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - İkincisi, hukuksal süreçte belediyelerin temyiz etmesi zorunludur Sayın Başkan yani hukuksal olarak kamu kurumları açılan davaları zorunlu olarak temyize götürmek yani karara bağlamak zorundadırlar. Bu bir hukuksal süreçtir ve hukuksal zorunluluktur. Bunu herhâlde bilmiyorlar, ben bunu da söylemiş olayım.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜK (İstanbul) – Van'da çalışan herkes DEM'li mi olmak zorunda?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Onun dışında biz, AKP'li de olsa MHP'li de olsa, kim olursa olsun, alın teriyle çalışan işçinin ekmeğiyle oynamayız.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜK (İstanbul) – Biraz önce saydıkların neydi o zaman?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ama yan gelip yatan yandaşlar, bankamatik memurları için de kaynaklarının yüzde 70'i işçi maaşlarına giden Belediyemizin de bu tasarruf hakkı vardır her belediye gibi. Belediyelerimiz bu tasarrufu kullanmıştır.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkanım, söz alabilir miyim?

BAŞKAN - Tabii, buyurun.

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Şimdi, Bursa Milletvekilimiz herhangi bir parti üzerinden bir yorum yapmıyor; emekçilerin, işçilerin uğradığı sıkıntılarla ilgili kendisine yoğun olarak yansıyan konuyu ısrarla gündeme getiriyor. Her seferinde de Sayın Grup Başkan Vekili bunu bir emekçi, bir işçi hakkı olmaktan çıkarıp sanki burası DEM belediyesi diye kasıtlı olarak bir işlem yapıldığını söylüyor. Her seferinde de vekilimize dönüp “Sen sus!” “Sen otur!” tarzında bir üsluba sahip. Bir kere, o konuda kendisini eleştiriyorum.

Bakın, Van Belediyesinden bir işçinin yolladığı mesajı okuyacağım size. Bu Genel Kurulda herhangi bir milletvekiline bu mesaj geldiğinde bu kurulda oturan hiçbir milletvekilinin buna duyarsız kalma imkân ve ihtimali yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – İsmi de vereyim çünkü kendisi isminin de verilmesini söylemiş; Ali Selçuk Sezer.

“Çok kıymetli vekilimiz, ben Ali Selçuk Sezer. Öncelikle bizlerin sesi olduğunuz için çok çok teşekkür ederiz. Size Allah yâr ve yardımcısı olsun. Efendim, aşağıda göndereceğim listede Van Gevaş Belediyesinde işe alınan personellerin giriş tarihleri yazmaktadır. Ben beş yılın üzerinde çalışan bir personelim...”

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Kendisi Gevaş Belediye Başkanının akrabası, o söylediğiniz kişi Murat Sezer’in akrabası.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – “...Gevaş ilçesi küçüktür, geceli gündüzlü çalışmamıza şahittir. Resmîyetle de kurum müdürlerimiz ve resmî evraklar ispatımızdır. Sırf kendilerine oy vermedim diye beş yıllık garaj amiriyken mobbing uygulaması yaparak temizlik işlerine verdiler...” diye devam ediyor. Bunun gibi onlarca mesaj geliyor.

Şimdi, çıkarılan işçiler... Bunların hepsinin belediyeye girerken giriş kaydı var, çıkarken çıkış kaydı var yani bilfiil orada olmuşlar, “bankamatik memuru” dediklerinizi ayırın ama içlerinde girip çıkanlar da var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Biz nereden olursa olsun... AK PARTİ’li bir milletvekilinin maden işçileriyle ilgili yaşadığı sıkıntıyı da gündeme getirdik, hepsini gündeme getiriyoruz. Bunu alıp farklı mecralara çekmenin hiçbir mantığı yoktur.

Üslubunuza da lütfen dikkat edin, İYİ Parti Grubundan hiçbir milletvekiline “Sen sus!” diye hitap edemezsiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

Tartışmayı uzatmak istemiyorum ama Buğra Bey’in okuduğu metinden de anlıyoruz. Birtakım soy isimlerin birbiriyle akraba...

BAŞKAN – Hayır, Sayın Usta, “buyurun” derken ne söyleyeceksiniz, onu soruyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İsimleri okudu ve hepsinin AK PARTİ’li bir ilçe belediye başkanı veya ilçe başkanlığıyla veya mahalle başkanlarıyla birtakım organik bağları olduğunu iddia etti, onu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Soy isimler üzerinden... İlçede yaşayan herkesin belki de birbiriyle akraba olduğu, soy isminin de aynı olabildiği ilçelerden bahsediyoruz; küçük yerlerden bahsediyoruz; kimin işe gittiği, gitmediği bilinen yerlerden bahsediyoruz. Bu tip iddialarla -mahkeme süreci de devam ediyormuş, göreceğiz- bence insanların hukuklarını çiğnemeyelim. “Bankamatik memuru” diyerek, sınıfsallaştırarak hepsini işten atmak doğru bir davranış değil. O yüzden bu iddiaların doğru olmadığını tekrar söylüyorum.

Teşekkür ederim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit, son olarak...

37.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkan bir olur, iki olur, üç olur.

Birincisi, burada iyi niyet yok yani vekilin Van Belediyesi ve Van belediyelerimizi karalamak için yaptığı kaçınıcı konuşma. Her birine burada teker teker cevap veriyoruz ama bir ısrar var, çok açık ve net bir ısrar var. Burada bir samimiyet yok, biz samimiyetin olmadığını söyledik.

Şimdi burada “sözleşmenin haklı feshi” diye bir şey var Sayın Başkan. Bu nedir? İşverenin güvenini kötüye kullanma, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymama, işbaşı yapmama, işi savaştırmama, işi yavaşlatma gibi birçok neden var ve bizim belediyelerimiz de bu nedenlere dayanarak sözleşmelerini feshetmişler. Tekrar söylüyoruz: Biz, gerçekten çalışan, emeğiyle, alın teriyle çalışan hiçbir işçinin işine son vermeyiz ama biz kayyum döneminde nasıl yandaşların, nasıl bankamatik memurlarının doldurulduğunu biliyoruz. Bir belediyenin gelirinin yüzde 70’i personel giderine gider mi? Yasal sınır yüzde 30 ve biz bunu nasıl ödeyelim Sayın Başkan?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Başkanım, son...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ama Başkanım -özür dilerim- “İyi niyet yok.” diye direkt beni hedef aldı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İyi niyetli değilsiniz tabii.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ama “İyi niyet yok.” dedi, müsaade edin cevap vereyim niyetimi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bu bir hakaret değil.

BAŞKAN – Bu bir hakaret değil Sayın Türkoğlu, lütfen bırakın işimizi yapalım.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Başkanım, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kavuncu.

38.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu’nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

“İyi niyet yok.” sözü hakaret olmayabilir ama iyi niyet şudur: Bu ülkede yaşayan herhangi bir vatandaşın derdini, sıkıntısını bu Mecliste gündeme getirmek “kötü niyet” olarak söylenemez; bu, bir.

İki: İyi niyetse kardeşim, bununla ilgili -bak, isim de veriyoruz- bir sürü de konuyu gündeme getiriyoruz; çağırırsınız bu işçileri, toplarsınız, oturur konuşursunuz; bir daha da bu bize şikâyet olarak aksetmez. Bunu yapmıyorsanız ben de buna kötü niyet derim. İyi niyet-kötü niyet üzerinden ne belediye ne ülke yönetilmez. Burada bir realite var, bir somut örnek var, bunun üzerinden de gündeme getiriliyor. Bunu iyi niyet ya da kötü niyet mecrasına çekmeye kalkmayın. Gerek Selçuk Türkoğlu gerek grubumuzdaki her milletvekili, vatandaşın kendisine yansıyan her türlü derdini bu Mecliste gündeme getirir; buna da “kötü niyet” diyen herhangi biri gerçekten kötü niyet taşıyordur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Son defa demiştim Sayın Gülüstan Hanım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, bölgesel eşitsizliklerin sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gürsel Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önce Grup Başkan Vekillerine bir sitemimi ileteyim: Ya, ben dokuz yıldır milletvekiliyim ama gerçekten her Genel Kurul toplantısında Grup Başkan Vekillerimizin bu tartışmaları, atışmaları gerçekten milletvekillerini artık yoruyor. Yani, milletvekillerimiz bir dakika bile söz alamazken burada, Genel Kurulda saatlerce bu anlamsız ve gereksiz tartışmalardan milletvekilleri, bölgeleriyle ilgili burada konuşmaları gereken konuları gündeme getirmekle ilgili aslında zaman da bulamıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – “Anlamsız” diyemezsiniz.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Anlamlarının dışına taşınan diyelim. Yani şimdi benimle de aynı tartışmaya giriyorsunuz, anlamlarının dışına taşınan diyelim.

Sayın milletvekilleri, ben bölge milletvekiliyim. 26’ncı Dönemde Tunceli Milletvekilliği yaptım, 27 ve 28’inci Dönemlerde de Elâzığ Milletvekiliyim; bölgeyi iyi tanıyorum. Yani konuları bir defa birbirinden ayırmak lazım. Bölgedeki terör meselesi ile kalkınma meselesi, istihdam meselesi aynı değil. Yani bölgede bir terör sorunu geçmişte yaşanmış mıdır? Yaşanmıştır. Bu terörden kaynaklı mağduriyetler yaşanmış mıdır? Yaşanmıştır. Terör örgütlerinin insan haklarına uymayan, insanlık vicdanına sığmayan eylemlerinden dolayı bir sürü can kaybı olmuş mudur? Olmuştur. Aynı zamanda devlet adına görev yapan güvenlik güçlerinin kişisel iradesi ve yetkisiyle orada haksızlıklar ve adaletsizlikler olmuş mudur? Olmuştur. Devletin yanlış politikaları olmuş mudur? Olmuştur. Bunların en başında da köy boşaltmaları.... Yani 5 milyona yakın nüfus boşaltıldı ve bu insanlar yaşamlarını büyük şehirlere taşıyarak devam ettirme ihtiyacı hissettiler ama orada üreticiyken, tarımla uğraşırken, hayvancılıkla uğraşırken bir anda terör gerekçesiyle köyler boşaltıldı, insanlar kendi kaderine terk edildi ve insanlar büyük şehirlere göç etmek zorunda kaldılar. Bir gerekçeden dolayı devlet tedbir alması gerekirse alır yani terör gerekçesinden dolayı bir köyü boşaltması gerekirse de boşaltır ama insanları kendi kaderine devlet terk edemez. Bunun en güzel örneği şu: Yani devlet bir bölgede eğer baraj yapacaksa o baraj alanındaki arazileri kamulaştırır, bedelini öder, barajı yapar veya bir yerden yol geçirecekse o yolun geçtiği araziye, arsayı kamulaştırır, bedelini öder, o yolu yapar. Ama geçmişten, o bölgeden gelen böyle sorunlar var mı? Gerçekten var. Bölgenin kalkınmaya ihtiyacı var mı? Var arkadaşlar.

Ayrıca, yalnızca olayı DEM Parti üzerinden yorumlamak, değerlendirmek de doğru değil. İşte, Hulusi Akar Paşam burada yani benim devlete olan sadakatimi de bağlılığımı da teröre karşı olan meydan okumamı da en iyi bilenlerden birisidir, kendisiyle tanışıklığımız da ta Hozat Tugay Komutanlığından gelir ama mesele o değil.

Peki, ben size şimdi 2 tane örnek vereyim. Birincisi, Osman Baydemir Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanıydı. Gidin, Diyarbakır’daki Belediyenin imar uygulamasına bakın. Siyasi düşüncesi ne olursa olsun, herkes hayran kalıyor; gidin de görün şehircilik nasıl yapılır. Örnek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya, Kırklar Dağı’nı Osman Baydemir imara açtı!

GÜRSEL EROL (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakikayı kullanabilecek miyim?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erol.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Peki.

Mesele insanların siyasi duruşu, partisi değil, yaptığı işlerle ilgili değerlendirilmesidir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz bizim siyasi partimize söz söylemezsiniz böyle. Haddinizi bilin!

GÜRSEL EROL (Devamla) – Bu anlamda, gerçekten, bölgenin kalkınmaya da yeni istihdam alanlarının yaratılmasına da ihtiyaç var ama şu gerçek, bu ülkenin de bu Meclisin de gerçeğidir: PKK bir terör örgütüdür, PYD bir terör örgütüdür, FETÖ bir terör örgütüdür. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTEN KORDU (Tunceli) – Tabii, zaten onunla şey yapın. Başka söyleyecek hiçbir şeyiniz yok sizin. Prim yapın siz, prim!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erol.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) – Sataşmadan söz istiyorum, yerimden de olur.

BAŞKAN – Bir duyayım, ne için söz istediniz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) – Sayın Başkan, DEM PARTİ üzerinden...

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) – Sayın Başkan, DEM PARTİ’yi örnek vererek “Her şeyi de DEM PARTİ’yle kıyaslamayın, biz de vatana millete bağlıyız, Hulusi Paşam da burada.” diye örnekler veriyor. Bu nasıl bir dil, böyle bir üslup olabilir mi yani?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ne var bunda?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Ne var bunda?

BAŞKAN – Burada bir sataşma yok Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) – Hayır Sayın Başkan. Bizim örneklemimiz üzerinden kimse kendisini vatansever ilan edemez. Kimin vatansever olup olmadığını da burada hiç kimse belirleyemez. Biz bu vatani en fazla sevenleriz, kusura bakmayın; bu vatan için, bu millet için, bu halk için de siyaset yapıyoruz, bu ülke özgürleşsin diye siyaset yapıyoruz. Kimse bizim karşıtlığımız üzerine “DEM PARTİ’yle karıştırmayın. Bakın, onlara diyorsunuz ama biz vatanseveriz.” diye bizi bir kefeye koyamaz, ötekileştiremez. Bu dili, bu üslubu reddediyoruz. Hele de bir muhalefet milletvekili... Bu nasıl bir üsluptur ya? Böyle bir üslup olabilir mi?

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Hayır, neyi anlayamadınız?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) – Kimin vatansever olup olmadığına Gürsel Erol mu karar verecek? Böyle bir vatansever tartışması mı var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Neye itiraz ediyorsunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kim çıkmış o tartıya da vatansever çıkmış?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Ya, konuşmamdaki itiraz ettiğiniz konu nedir anlayamadım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sen bizim örneklemimiz üzerinden vatansever olduğunu söyleyemezsin.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Nasıl?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Böyle bir üslup olamaz.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Oğuz.

Buyurun Sayın Oğuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ'nin grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Neyin örneği ya? Neyin örneğinden rahatsız olduğunuz anlayamadım yani.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Anlayamazsınız.

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye...

Sayın vekiller, kürsüde hatip var.

Buyurun, devam edin.

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Türkiye ekonomisi, geçen yıl deprem, sel, afetler ve diğer olumsuzluklara rağmen yüzde 4,5 büyüyerek büyük bir güvene imza atmıştır. TÜİK, en önemli sorunun hayat pahalılığı olduğuna dair araştırmaları ortaya koydu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yalancı olması TÜİK'in en büyük sorunu.

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – 2023'te kişi başına düşen gelir 13.110 dolara çıkarak cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine çıkmıştır. Türkiye bu rakamlarla Avrupa'da en çok büyüyen ülke olmuş, gayrisafi yurt içi hasılamız 1 trilyon doların üzerine çıkmıştır.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – O zaman kredi kartından 750 lirayı niye alıyorsunuz kardeşim ya?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Helal olsun(!)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – O zaman kredi kartından 750 liraya ne ihtiyaç var?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Yani millet takır takır intihar ediyor, TÜİK'in verileri...

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Verilen öneride bahsi geçen bu illerimizde, özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgemizde 80'li yıllardan beri süregelen ve en çok da bu bölgemizde yaşayan vatandaşlarımızın yaşam kalitesini ve kazancını etkileyen terörle mücadele edilmiştir. Özellikle Güneydoğu Anadolu'da yaşayan vatandaşlarımızın eğitim, öğretim ve yaşam koşulları her seferinde bu PKK terör örgütü tarafından elinden alındı.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Okullarda temizlik görevlisi yok! Usta öğreticilere iş veremiyorsunuz, usta öğreticilere!

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla hükümetlerimiz döneminde tüm Türkiye’de olduğu gibi Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde yaptığımız tarımsal desteklemeler, işsizlik yardımları, sosyal yardımlar, kalkınma ajansları vasıtasıyla üreticilerimize yapılan yardımlar, GAP ve DAP projelerinin en önemli gelişmeleri AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde sağlandı.

PKK terör örgütüyle yapılan mücadelede askerlerimiz, polislerimiz, öğretmenlerimiz ve vatandaşlarımız şehit edildi. Bu bölgede iş yapan Kürt kardeşlerimiz terör örgütü tarafından katledildi, müteahhitlerimizin iş makineleri yakıldı, yatırım yapacak kişiler tehdit edildi, çiftçimizin malına el konuldu. Keşke önerge sahibi DEM PARTİ'nin hatibi bölgede terör örgütünün yıllarca yaptığı zulmü dile getirebilseydi birilerine selam göndermek yerine. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Konuşma çerçevemizi siz hazırlayın, biz gelip öyle konuşalım. Kendi önergemizle ilgili sizden icazet mi alacağız!

AYTEN KORDU (Tunceli) – Sen mi belirleyeceksin önergeyi!

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Siz mi belirliyorsunuz bizim konuşma çerçevemizi!

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Bugün, Türkiye'nin 81 vilayetin hepsinde olduğu gibi, doğu ve güneydoğu illerimizde fiziki geri kalmışlıktan söz edilmesi mümkün değildir. Batıda ne hizmetler yapılmışsa doğuda da aynı hizmetler vatandaşlarımıza sunulmuştur.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Koca bir yalan! Koca bir yalan!

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Size göre yalan.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Gerçekler orada; gidin, gezin, bakın. Dağda çok gezenler olduğu için göremiyorlar.

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Türkiye'nin ayakta kalmasının yolunun da milletin birliğini, beraberliğini ve kardeşliğini güçlendirmesinden geçtiğini ve iç cephemizi sağlamlaştırmamız gerektiğini bir kez daha hatırlatmak isterim.

Türkiye Yüzyılı'nı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Hiç kimseye uzatmadım; teşekkür ederim, sağ olun.

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Peki.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi, sayın hatip konuştu, biz tek bir satır şu haritayla ilgili bir hakikat duymadık; yine aynı bildiğimiz ezber, yine aynı bildiğimiz retorik: “Terörü merör...”

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Duymak istemediniz de ondan, cevap verildi.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – “Terör merör” değil terör örgütü, PKK terör örgütü; bunu diyeceksiniz, bunu kabul edeceksiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Arkadaşım, soruyoruz: Bu harita ile Şark Islahat Planı neden örtüşüyor? Bu harita ile umumi müfettişlikler uyuşuyor, bu harita ile gelir endeksinde geri kalmış iller örtüşüyor.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Duymak istemediniz cevabını.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – “Terör merör” değil, “PKK terör örgütüdür.” diyeceksiniz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK yüzünden yatırım gitmedi oraya. Doktorlarımız, öğretmenlerimiz öldürüldü.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu harita, sizin hakikatiniz.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Harita değil “PKK terör örgütüdür.” diyeceksiniz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Öğretmenlerimiz, doktorlarımız öldürüldü. PKK yüzünden gitmedi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu haritayı açıklamak yerine kendinize mazeret bulmayın.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Bizim hakikatlerimiz şunu söyler: PKK terör örgütüdür. Bu ifadeyi kullanın.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – “PKK terör örgütü.” de...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Siz neden bölgeye yatırım yapmıyorsunuz, neden bölge halkını yoksulluğa mahkûm ediyorsunuz,? Bu sorunun cevabını verin, bu sorunun üzerinden hamaset yapmayın tamam mı!

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Sizler sadece cezaevindekilere selam gönderirsiniz. “PKK terör örgütüdür.” diyemiyorsunuz. Bunu deyin, gelin, oturalım her platformda.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kime selam göndereceğimizi sana sormuyoruz. Senin haddin değil kime selam göndereceğimizi söylemek tamam mı! Senin haddine değil. Cezaevine selam gönderirken senden izin almayacağız.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Sizlerin kime selam gönderdiğini biliyoruz biz, bizler biliyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ya, sen her şeyi çok biliyorsun!

AYTEN KORDU (Tunceli) – Ya, sana ne ya! Kime gönderirsek göndeririz, sana ne!

BAŞKAN – Teşekkürler.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, bölgesel eşitsizliklerin sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.31

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, suça bulaşan gençlerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, suça bulaşan gençlerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (834 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Cumhuriyet Uzun konuşacaklar.

Buyurun Sayın Uzun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Uzun, uzatamıyoruz.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA CUMHUR UZUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izlemekte olan kıymetli yurttaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada, suça sürüklenen çocuklardan ve gençlerden söz edeceğiz yani ülkemizin geleceği olan çocuklarımızdan ve gençlerimizden; eğitimin dışında kalan, erken yaşta zorla çalıştırılan, istismar edilen, sokakta yatmaya mahkûm edilen, psikiyatrik sorunları görmezden gelinen, tüm ihbarlara rağmen suça sürüklenme riski yetkililer tarafından göz ardı edilen, dikkate alınmayan çocuklardan ve tabii, bu çocuklardan katil yaratan sistemden ve alınması gereken önlemler için neler yapmamız gerektiğinden bahsedeceğiz.

Değerli arkadaşlar, gençleri iyi yetiştirmemiş bir toplumun geleceğinin de iyi olması tabiatıyla beklenemez. Özellikle son dönemde artan suç oranlarını hepimiz yaşayarak görmekteyiz. Artık gün değil, saat geçmiyor ki bir cinnet ya da cinayet haberiyle sarsılmayalım. Ne yazık ki artık kadınlar sokağa çıkamaz, çocuklar parka gidemez oldu. Suç ve mağdur artarken bunun en can alıcı boyutu ise suçluların önemli bir kısmının çocuk ve gençlerden oluşuyor olması olarak karşımıza çıkıyor. 2023 yılında 452.070

şüpheli çocuk hakkında cumhuriyet başsavcılıklarına dosya geldi; bunlardan 21.346'sı hapis cezasıyla ne yazık ki cezalandırıldı.

Değerli arkadaşlar, suç işleyen gençlerin önemli bir kısmı ilk suçunu çocuk yaşta işlemekte; bu gerçek, genç suçlularla ilgili sorunları ele alırken konuya çocuk adalet sistemi ve çocuk koruma sistemi temelinde bakmamızı zorunlu kılmaktadır. Gençler arasındaki suç oranlarındaki artış, eğitim, istihdam ve sosyal hizmet boyutu olan çok katmanlı bir sorundur; böyle olduğu için de sorunun çok yönlü ve çok disiplinli olarak ele alınması zorunluluğu bulunmaktadır. Artan yoksulluk toplumsal dokuyu çözmekte, kişilerin toplumla ve kendileriyle olan bağlarını zayıflatmaktadır. Hayata dair umudu, ideali, gelecek hayali olmayan gençler suça ya da uyuşturucuya yönelmekte, suç faili ya da mağduru olmaktadır.

Değerli arkadaşlar, daha geçtiğimiz hafta İstanbul'da yaşanan 2 cinayet ve 1 intiharla sonuçlanan vahim olayda 2 genç kadın feci şekilde öldürülürken 19 yaşındaki fail intihar etti. Yine, geçtiğimiz günlerde 19 yaşındaki bir başka fail bir kadın polisimizi şehit ederken 17 yaşındaki bir başka fail ise bir kuryeyi vahşice katletti. Yapılan incelemelerde bu faillerin onlarca suç kaydı olduğu ortaya çıktı, daha 17-20 yaş aralığında ve onlarca suç kaydı; bunun üzerinde uzun uzun düşünmek durumundayız.

Değerli arkadaşlar, resmî veriler şiddet suçlarına karışan gençlerin sayısında artış olduğunu ortaya koymaktadır. Sosyoekonomik durum ve eğitim düzeyi, gençlerin suçlara karışma olasılığını arttıran önemli faktörler olarak gösterilmektedir. Özellikle büyük şehirlerde ve sosyoekonomik olarak dezavantajlı bölgelerde suç örgütleri ve çetelerin de gençleri cezbediği görülmektedir. Yine, uzmanların ifadesiyle, işsizlik, ekonomik krizler, sosyal adaletsizlikler ve politik belirsizlikler gençlerde gelecek kaygısını arttırmakta ve suça eğilimi tetiklemektedir.

Bu bağlamda, yüce Meclisimize büyük ve önemli bir görev düşmektedir. Meclisimiz, derhâl, suça bulaşan gençlerin sayısındaki artışın nedenleri ile artan şiddete dair Hükümet politikalarındaki yanlışlıkların ve yetersizliklerinin tespit edilmesi ve çözüm yollarının ortaya konularak gereken adımların atılabilmesi için Meclis araştırması açmalı ve çözüm yollarını belirlemelidir.

Değerli arkadaşlar, bebeklerden katil, hırsız, yankesici yaratan bu karanlıktan kurtulmak zorundayız. Suç işlemeyen toplum yaratmak mümkündür ve biz bunu yapmaya mecburuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uzun.

Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüyler ürpertici cinayetlerle hem ahlaki çöküşün hem de kamu düzenine ilişkin zaaflarımızın yüzümüze vurulduğu zamanlardan geçiyoruz. Alarm veren hadiselerin sosyopsikolojik, ekonomik ve kriminal sebeplerinin araştırılıp gerekli önlemlerin alınması için verilen Meclis araştırmasına destek vermeyi hem siyasi hem vicdani sorumluluk kabul ediyoruz.

Meselenin hukuki zafiyet boyutunu bu kürsüden çokça kez konuştuk. Ben bugün çözüme dair iki çağrıda bulunmak istiyorum; ilki, çözüme giden yolda olmazsa olmaz bir yasanın vakit kaybetmeden çıkarılması. Ülkemizde hâlâ bir ruh sağlığı yasası çıkarılmış değil. Suça bulaşan gençlerin birçoğunda psikolojik bozukluklar olduğunu biliyoruz, bağımlı gençlerin hemen tamamının psikolojik sebeplerle bu illete bulaştıklarını biliyoruz. Biz Gelecek Partisi olarak üç yıl önce, kendisi de psikolog olan Genel Başkan Yardımcımız tarafından hazırlanan “aile, bebek, genç, aile” döngüsündeki psikolojik sağlık ve takip sistemi önerimizi, ruh sağlığı yasası taslağımızı kamuoyuyla paylaştığımız. Bu suçlu çocukların da bir anne-babanın evladı olduğunu unutmamak çözümün başlangıcı noktasında bize bir işaret veriyor.

Değerli milletvekilleri, nasıl Körfez ülkeleri için doğal kaynaklar, kimi Kıta Avrupası ülkeleri için sanayi ve üretim üsleri en büyük stratejik güç ise bizim ülkemiz için de en güçlü stratejik kaynak insan kaynağı ve genç nüfusumuz ancak öyle bir noktaya gelmek üzereyiz ki en büyük gücümüz genç nüfusumuz, en büyük tehdidimiz olmak üzere.

Merak ettiğim, böylesi bir tehdidi sadece ve sürekli pansuman tedbirlerle mi konuşacağız? Sorunumuz sistemiktir, bozulan sistem ahlak başta olmak üzere toplumsal ifsat ve tahribat boyutlarını da artırmıştır.

Ve bu anlamda ikinci çağrım, bu ülkenin manevi mimarlarının makamlarında şimdilerde oturanlara, hocalarımızadır: Sizi hiç rahatsız etmiyor mu bu olup bitenler? Uyuşturucu ve suç batağına saplanan her bir gencimizde payınız olduğunu düşünmüyor musunuz? Bulunduğunuz mahallelerde genç kızların kafası kesiliyor, hiç sorumluluk duymuyor musunuz? Karşıdan seyretmekte kararlı mısınız? Daha çok yurt yapmak, daha çok bina yapmak dışında bir derdiniz var mı? Varsa derdiniz eğer bakın, gençlik elden gidiyor hem de vebalini omuzlarınıza yükleyerek gidiyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Önergeye destek verdiğimizizi belirtiyor, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ün.

İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Hüsmen Kırkpınar konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım.

Suça yönelen genç bir insan, aslında ailedeki ve toplumdaki düzensizliklerin bedelini önce ödeyen, sonra da bunu topluma ödeten kişi oluyor. Gençler, suçun faili, aynı zamanda suça bulaştırıldıkları için suçluluğun mağduru da oluyor. Türkiye'de son zamanlarda genç yaştaki erkekler yüzünden yaşanan şiddet olayları vahşi cinayetlere kadar vardı. Katil Semih Çelik'in Ayşenur Halil'i katlettikten sonra öldürdüğü İkbâl Uzuner'in ardından kendisinin de intihar ettiği olay hepimizin kanını dondurdu. Yine, İstanbul'un göbeğinde 2 genç erkek genç bir kıza tecavüz etmeye kalkışıyor. 19 yaşında 26 ayrı suç kaydı bulunan “Yunus Emre Geçti” adlı bir suç makinesi Polis Memuru Şeyda Yılmaz'ı şehit ediyor.

Buradaki asıl soru ve sorun şu: Okul çağındaki çocuklarımız ve gençlerimiz nasıl oluyor da bir suç makinesi hâline dönüşüyor? Önceki yıllara göre artan genç yaşta işlenen suçların tek değil çoklu sebebi var. Yoksulluk ve maddi kaygılar gençlerin suça karışmasındaki en önemli faktörlerden biri, bir diğeri ise okul çağındaki çocukların okuldaki uzaklaşması. TÜİK verilerine göre, baktığımızda -birçok istatistikî bilgi var- bu maalesef her yıl değil her ay artarak devam ediyor. İslah etme yönü olmayan, tamamen ceza odaklı bir adalet sistemi mi yoksa gençlerin suç işlemesine yol açan sebeplerin önüne geçen onarıcı bir adalet sistemi mi? Hükümetin, çocuklarımızı ve gençlerimizi her türlü ihmal ve istismardan korumak, suça karışmalarını önlemek ve suça karışmalarının sebeplerini ortadan kaldırmak gibi çok ciddi bir sorumlulukları var. Suçluluk yaşının Z hatta alfa kuşağına kadar indiği ve şiddet sarmalının genç çeteleşmesine ve mafyacılaşma evrildiği bir dönemde artık yeni şeylerin söylenmesi, etkili tedbirlerin alınması şart. Yaşanan vahşetlerin karşısında kaybedilen her an, insanlık onuruna kazınan büyük bir leke olacaktır.

Bu sebeple önergeyi desteklediğimizi ifade ediyor, yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kırkpınar.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz üç dakikadır Sayın Saki, uzatamıyoruz.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Önergede, 15-24 yaş arası artan şiddet ve genç yaştaki erkeklerin saldırı ve cinayetleri... Bu “erkeklerin” kısmının özellikle altını çizmek istiyorum: Bu bir sorun ve her gün kadın katliamıyla bu, önümüze seriliyor. Bu araştırma önergesini hakıyla verebilmek için, bir kere bunları psikolojik sorunlara bağlamak, madde bağımlılığına bağlamak sorunu çözmüyor.

Bakın, Türkiye Psikiyatri Derneği yeni bir açıklama yaptı bununla ilgili. “Fail olmayı psikolojik sorunlara gerekçe göstermek şiddeti meşrulaştırır, asıl nedenlerin ortaya çıkarılması lazım.” diye bir açıklama yaptı. Şimdi, asıl nedenler kısmına gelelim. 15-24 yaş arasındaki gençler ne yaşıyor? Eğitimde okullar kasvet yuvası hâline getirilmiş; okullarda şenlikler yapılamıyor, okulda kültürel faaliyetler yapılamıyor, tarikatlar ve cemaatlerin cirit attığı okullarda gençler sürekli ölümü dinliyorlar. İşçi gençler sürekli işçi cinayetlerinde ölüyor; borçlandırılıyor, devlet tarafından sürekli borçlandırılıyor. Böyle bir ortamda yaşayan bir gençlikle karşı karşıyayız dolayısıyla bunların kesinlikle çözülmesi lazım.

Sonra, “Çeteleşmeye, mafyalaşmaya özeniyor gençler.” deniyor. Peki, neden? Bakın, burada gerçekten mafyalaşmayla, çeteleşmeye bu devlet, AKP-MHP iktidarı hesaplaşmak istiyor mu? Sırp mafyasının, ne bileyim, Gürcistan mafyasının, Balkan mafyasının, Latin Amerika’dan ta Venezuela’ya kadar bütün mafyanın hesaplaşma alanı olmuş burası. Bakın, hem Milano savcılığında hem de Avrupa Polis Teşkilatında (EUROPOL) Türkiye’nin devlet-siyaset olarak mafyayla ilişkilerini gösteren raporlar var: “Türkiye burada en ciddi adres.” diyor. Peki, bununla ilgili ne yapılıyor? Bir önceki İçişleri Bakanı Soylu’yla bütün mafya liderlerinin neredeyse fotoğrafları çıktı. Hadi, yeni İçişleri Bakanı geldi, çökertme üzerine çökertme yapıyor ama ne hikmetse devlet-siyaset içindeki sorumlular hiçbir şekilde yargılanmıyor.

“İncel” diye ifade edilen genç erkek grubu, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkıldığı, kadınların hedef gösterildiği bir yerde kadın düşmanı manifestolar yayınıyor. Ve bakın, bunlar olurken İstanbul Büyükşehir Belediyesinde AKP’li belediye meclis üyesi diyor ki: “Ay canım, katledilen, surdan atılan kadınların da nevroitik flört ilişkisi varmış.” deyip fail aklıyor. İzmir Büyükşehir Belediyesinde bütün pişkinliğiyle AKP’li meclis üyesi diyor ki: “Aa, olur mu? İyice araştırılmalı. Öldüren kadar ölenin de suçu var bunda.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Bu politikalar sürdüğü sürece kalıcı çözüm bulunamayacak.

Biz bu araştırma önergesini önemsiyoruz. Tüm köklü nedenlerin ve devlet-siyaset-mafya ilişkilerinin açığa çıktığı bir sonuç çıkmasını umut ediyoruz diyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Saki.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, bir söz talep edebilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, İstanbul Milletvekili Özgül Saki’nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - 2 Meclis üyemizle ilgili bir bilgi verdi sayın hatip, onunla ilgili ben de bir bilgi vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hem İstanbul hem İzmir’deki Meclis üyelerinin disipline sevkleri yapıldı, söylediklerinin kesinlikle arkasında durulmadı ve yanlış olduğu, kabul edilemez olduğu hem partimiz hem bizler tarafından tek tek de izah edildi ve disipline sevk edildiler, gerekli işlemler yapılacaktır.

Elbette ki sorunun kökenine inilmeli ve araştırılmalı ama burada gençlerin de “sanat” veya “özgürlük” adı altında birtakım sapkınlıklara yönlendirilmemesi gerekir. Pek çok CHP’li belediyenin veya DEM’li belediyenin “özgürlük” adı altında satanist sergileri yaptığını, LGBTİ’lileri desteklediklerini de biliyoruz. Bunların da araştırılması, bunların da gençler üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılması eminim ki sorunun çözümüne katkı verecektir.

Teşekkür ederim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ne alakası var ya! Nereden çıktı bu ya! Hayret ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Başladık.

Buyurun Sayın Kılıç Koçyiğit.

41.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ya, şimdi Sayın Usta bir giriş yapınca ben dedim ne güzel, tam teşekkürü içimden geçiriyordum ki ilk bölümü için de memnuniyet duyduğumu ifade etmek istiyorum. Böyle kadına yönelik şiddeti aklayan, mübah gösteren kişilerin, konuşmaların mahkûm edilmesi kim olursa olsun, hangi partiden olursa olsun çok önemli, çok kıymetli ama buradan getirip DEM’li belediyeye bağlayınca da insan gerçekten hayret ediyor yani etmek zorunda kalıyoruz.

Şimdi, hatibimiz çok güzel söyledi, dedi ki: “Şiddetin kökenlerine inmek lazım ve bu şiddet olaylarının önüne geçmek lazım.” Şimdi, bunun yanlış bir yeri var mı? Yok. Şimdi, DEM belediyesinin satanist grupla ne alakası var? DEM belediyesi nerede satanist grup kurmuş? Nerede, nasıl bir grup kurmuş? Nereden kurdunuz Sayın Usta? Nerede kurduk? Söyleyin, biz de gidelim, diyelim ki: Nerede kurmuşsunuz bu grubu, bu derneği...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Terörü ve şiddeti destekleyecek her türlü...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ya lütfen, böyle bir şey olmaz, biz bunu kabul etmiyoruz. Bugün bu ülkede, bakın, günde 3 kadın öldürülüyorsa bence iktidar olarak bunun sorumluluğunu almanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Geçen hafta burada bir komisyon kuruldu. Niye kuruldu bu komisyon? Bu Meclis şu hakikati gördü: Evet, bu ülkede kadına yönelik şiddet var. Biz yıllardır söylüyoruz ve ortak bir önergeyle ortak komisyon kurduk. Şimdi, bunun çalışmasını yapacak ama şu bir hakikat: Bu ülkede kadınlar katlediliyor, bu ülkede çocuklar sistematik olarak istismar ediliyor. Bu ülkede kadına yönelik şiddete ilişkin önlem alınmıyor. Bu ülkede İstanbul Sözleşmesi’nden çıkıldı, 6284 etkin

uygulanmıyor. Bütün bunlar ortadayken biraz öz eleştiri, biraz gerçekten bir mahcubiyet duymak yerine gelip işi DEM belediyesi ile CHP belediyesinden satanist gruba bağlamak da akla ziyan bir açıklama, kabul edilemez yani bunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

42.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Efendim, çok kısa bir şey söylemek istiyorum.

Gerçekten vahim şeyler, bir meclis üyesinin bunları söylemesi; disipline verilmesi memnuniyet verici ama Mecliste, özellikle son dönemlerdeki şiddet olayları konuşulurken gerçekten olayı gerçeğinden, özünden saptırıyoruz. Sürekli olarak cezalardan bahsediliyor. Evet, cezalar artıyor ama suç işleme oranları da artıyor. Bakın, 2002'de 70 bin tutuklu var, bugün pandemiden dolayı dışarıda olanlar 700 bin. Sorun başka bir yerde.

Çok kısa bir şey anlatmak isterim. Malezya'da hırsızlığın önüne geçilemiyor "6 kişiyi kent meydanında asalım." diyorlar ve darağaçları kuruluyor, infaz gerçekleştiriliyor, binlerce insan infazı seyrediyor; infaz bitiyor, 100 kişinin cüzdanının çalındığı görülüyor. Demek ki bu, sadece cezayla değil... Sorun ahlakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Eğer eğitimimiz buysa, okuması gereken çocuklar bugün okullarda değilse, "açık lise" kavramı, taşınmalı ilkokullar hepsi büyük bir sıkıntıysa yirmi iki yılın sonunda böyle bir nesil yetişiyor. O yüzden burada onu bunu suçlamaktansa ortak bir akılla, ortak çözümleri hep beraber üretelim; bari bunun üzerinden bir popülizm götürmeyelim, suçlamayalım sürekli olarak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Enginyurt, sürekli bir açıklama talebiniz var.

Buyurun.

43.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, "Kimsesizler" isimli bir çetenin kendisini tehdit ettiğine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Sayın Başkan, geçen hafta burada Esenyurt'ta "Kimsesizler" diye bir çetenin, eşkiya örgütünün milleti tehdit ederek haraç istediğini ve sonra mekânını, kuyumcuyu kurşunladığını söylemiştim. Şiddeti konuşuyoruz, kadına şiddeti konuşuyoruz, çocuğa şiddeti konuşuyoruz. Şimdi, bu aynı namussuz örgüt bugün bir paylaşımında bir milletvekili olarak şahsımı tehdit etti. Korkan onlar gibi olsun, o ayrı ama düşünebiliyor musunuz memlekette "Kimsesizler" diye bir operasyon çocukları milletvekillerini bile tehdit eder hâle geldiyse önce şiddeti hep birlikte, samimi şekilde konuşmamız gerekir çünkü ülke hakikaten kötü bir yere gidiyor, Meclis olarak görevimizi yapmalıyız.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Enginyurt.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, suça bulaşan gençlerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılması amacıyla 15/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Hüseyin Yayman konuşacaklar.

Buyurun Sayın Yayman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen aziz vatandaşlarımız; Gazi Meclisimizden hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, konu çocuk olunca, konu kadın olunca, konu aile olunca çok önemli. Bu meselelere bizim, gündelik politika perspektifinin dışına çıkıp daha geniş bir zaviyeden bakmamız ve bu meseleyi siyasetüstü bir mesele olarak ele almamız gerekiyor.

Hepinizin bildiği bir söz tekrar etmek isterim. Konfüçyüs'ün meşhur bir sözü vardır: "Bir yıl sonrasını düşünüyorsanız buğday ekiniz, on yıl sonrasını düşünüyorsanız ağaç ekiniz, yüz yıl sonrasını düşünüyorsanız insan yetiştiriniz." Bu mesele o kadar önemli bir meseledir ki Türkiye'de ilkokul, ortaokul, lise ve üniversitede okuyan öğrenci sayımız Hollanda'nın nüfusundan dahi daha fazladır. Dolayısıyla bizim bu meselelere mevzuat çerçevesinden değil, bu meselelere gündelik siyaset penceresinden değil daha geniş bir pencereden bakmamız gerekiyor ve bütüncül bir yaklaşımla ele almamız gerekiyor. AK PARTİ olarak biz, sadece çocukların şiddete bulaşmasına değil topyekûn şiddete karşıyız; kadınların öldürülmesine de çocukların suça bulaşmasına da ve çocukların dağa kaldırılmasına da çıkarılmasına da eline silah verilip terör örgütüne bulaştırılmasına da karşıyız ve bizim devlet felsefemizin temelinde "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." sözü vardır. Dolayısıyla, biz meseleyi sadece çocuk suçlular olarak değil aile, birey, toplumun korunması olarak ele almaktayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim meselelere bakışımız devamlı "İnsan öncedir, insan önce gelmektedir." perspektifindedir. Biz Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği bu araştırma önergesine katılmamaktayız.

Sözlerime son vermeden önce Nobel Ödülü alan Sayın Daron Acemoğlu'nu da tebrik ediyoruz, ülkemiz adına alınan bu ödülün çok çok önemli olduğunu düşünüyoruz ve son olarak şunu söylüyoruz: Türkiye'de çok zengin bir petrol kaynağı, doğal gaz kaynağı bulunmamaktadır ama Türkiye'de çok iyi yetişmiş gençler, çok iyi yetişmiş insanlar ve çok iyi yetişmiş bir insan kaynağı bulunmaktadır.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yayman.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 142 sıra sayılı 2023 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu’nun aynı kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine, 142 sıra sayılı Karma Komisyon Raporu’nun görüşmelerinde ve 161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi

15/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Leyla Şahin Usta
Ankara
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 142 sıra sayılı 2023 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu'nun aynı kısmın 2'nci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

15 Ekim 2024 Salı günü (bugün) birleşiminde 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Ekim 2024 Perşembe günü birleşiminde 142 sıra sayılı Karma Komisyon Raporu'nun görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde 157 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde 157 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde 157 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 24 Ekim 2024 Perşembe günü birleşiminde 157 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

142 sıra sayılı Karma Komisyon Raporu'nun görüşmelerinde ve 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılması,

Önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi yok.

Öneri üzerinde Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsa Mesih Şahin konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) –Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. AK PARTİ'nin çalışma takvimiyle ilgili vermiş olduğu grup önerisi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle şunu ifade edeyim: Bizim öncelikli arzumuz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin verimli çalışması ve milletimizin derdine derman olacak bir yasama faaliyetinin yürütülmesidir. Bu sebeple de sorumlu bir muhalefet anlayışı ortaya koymaya çalışıyoruz, yapıcı bir muhalefet anlayışı ortaya koymaya çalışıyoruz; iktidarın getirdiği önemli gördüğümüz, doğru gördüğümüz her teklife destek veriyoruz ama bazı konularda da çok net itirazlar ortaya koyuyoruz. İktidardan da beklentimiz, aynı şekilde yapıcı bir iktidar rolü ortaya koyması. Yani nedir? Muhalefetin her söylediği şeye kulaklarını kapatmaması, muhalefetin eleştirisine tahammül etmesi, muhalefetin söylediklerini dinlemesi, yeri geldiğinde bu söyledikleriyle yapmak istedikleri konuyu geri çekebilmesidir. Şimdi, az sonra söyleyeceğim...

Değerli milletvekilleri, takvim konusunda da biz isteriz ki bu Mecliste yürütülen takvimi birlikte planlayalım. Bakın, sonra böyle olmadığında ne oluyor? Temmuzda gördük bunun faturasını, temmuzda birçok kanun yarım kaldı, yetişmedi. Neden yetişmedi? Çünkü birlikte yürütmedik, siz de doğru bir planlama yapamadınız ve geldiğimiz noktada Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemli konuları aksamış oldu.

Şimdi, bazı konularda itirazlarımız var. Mesela, önümüzdeki hafta 157 sıra sayılı Kanun Teklifi... Bu kanun teklifiyle ilgili çok önemli itirazlarımız var. Bizim sizden beklentimiz, ya, muhalefet neye itiraz ediyor diye bir dinlemeniz, düzeltilmesi gerekenleri son anda değil başında düzeltmeniz. Biz eğer bu istişare ortamını burada oluşturabilirsek -ki oluşturabilirseniz- emin olun Türkiye Büyük Millet Meclisinde daha verimli çalışmaları ortaya koyacağız.

Bakın, az önce savunma sanayisiyle ilgili konuya itirazlarımız oldu. Leyla Hanım sağ olsun “Gerekirse düzenlemeler yapılabilir.” dedi. Gördüğümüz kadarıyla kanun teklifi geri çekilmiş, daha sonra geri getirilecek. “Yeniden detaylı bakacağız.” demiş AK PARTİ Grup Başkanı. Daha önce neden detaylı bakmadınız? Daha önce üzerinde neden çalışmadınız? Arkadaşlar, itiraz ettiğimiz hususlar bunlar.

Mesela bir itirazımız var. Nedir? Borçlanmanın vergisi olmaz. Bu bizim temel itirazımız, yoksa kimse, bakın, kimse bu ülkeyle ilgili önemli bir konuda karşı çıkmaz. Bizim itirazımız yanlış uygulamaların normalleşmesinedir, yanlış uygulamaların normalleşmesine itiraz ediyoruz.

Sizden de istihdamımız, muhalefetin sesine kulak vermeniz. Az önce gençlerimizle ilgili önemli bir araştırma önergesi verildi, reddettiniz; biz çocuklarımızla ilgili verdik, reddettiniz. Bakın, ya, siz getirin, biz kabul edelim, biz destek verelim ama yeter ki bu ülkenin hayrına, milletimizin hayrına olan çalışmaları birlikte buradan geçirelim diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun lütfen. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. AK PARTİ'nin grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Perşembe günü Kamu Denetçiliği Kurumunun raporu önümüze gelecek. Rapora ben şöyle bir göz attım, sizler de göreceksiniz; Ombudsmanlık yapısına yapılan başvuruların neredeyse yüzde 25'i, yüzde 30'u kamu personel rejimiyle alakalı, içeriğine girdiğiniz zaman da gördüğünüz net bir manzara var, çoğu, yapılan adam kayırmalarla, yakınlarına peşkeş çekilen makamlarla, bunlarla alakalı. Umarım perşembe günü bu detayları da hep beraber görmüş oluruz. Başvuruların sayısının artıyor olması önemli ama hâlen arzu edilen seviyede olmadığına da altını çizmekte fayda var.

İlave vergilerle ilgili olarak da Komisyonun bunu geri çekmiş olması ve tekrar inceleyecek olması olumlu bir haber. Tabii, bu kadar fazla yükün olduğu bir yerde vatandaşın sırtına yüklenecek bu yükün de ne tür bir infiale yol açacağı anlaşılmış görüldüğü ki bununla ilgili bir karar verilmiş, biz de bundan duyduğumuz memnuniyeti ifade etmiş olalım.

İstanbul'da depremle alakalı bir problemi defalarca gündeme getirmiştik. Burada, belediye başkanına başvuru yapan yüz binlerce konut sahibi var ve bunların büyük bir kısmı zengin semtlerde yani gelir durumu yüksek semtlerde olduğu zaman kentsel dönüşümü daha kolay, daha çabuk halledabiliyorlar ama Bağcılar gibi, Esenler gibi düşük gelir grubuna sahip ilçelerdeki vatandaşlarımız bu kentsel dönüşümü hızlı şekilde yapamıyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin kamu bankalarına yaptığı başvuru var, aylar geçmiş hâlen bir geri dönüş alınmamış. Bu konunun altını çiziyorum, her geçen gün aleyhimize işliyor, belediyenin bu kaynağın yaratılması için kamu bankalarına yapmış olduğu başvuruyla ilgili cevabın acilen verilmesi konusundaki çağrımızı buradan bir kez daha yineleyelim.

Bugün zaman yetmedi, bana söz geldiğinde gündeme alacaktım. Anayasa Mahkemesinin kararları nettir, hukuk hepimiz için geçerlidir. Hukukun vermiş olduğu kararlarla ilgili hepimiz o kabulü yapmak zorundayız ama bu kararlar eleştirilemez anlamına gelmez. Anayasa Mahkemesi geçtiğimiz günlerde bir karar aldı, terör örgütü ve onun lideri lehine yapılacak olan her türlü söylemi kişisel, bireysel ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirdi. Bu, bizim eleştirdiğimiz, kabul edemeyeceğimiz bir nokta. Gencecik teğmenlerimizin "Mustafa Kemal'in askerleriyiz." diye mezuniyet töreninde atmış olduğu sloganların bu kadar ağır bir şekilde eleştirildiği bir dönemde terör örgütü propagandasını Anayasa Mahkemesinin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirmiş olmasını da biz kınıyoruz, kabul etmiyoruz diyoruz.

Saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kavuncu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili, Kars Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu ben de saygıyla selamlıyorum.

Çalışma gün ve takvimlerini konuşuyoruz ama bu Mecliste en fazla yakındığımız şeylerden biri aslında yasa yapma tekniğinin kendisi. Özellikle istişare edilmeden, gerçekten muhalefete, emek ve meslek örgütlerine danışılmadan getirilen yasaların, en nihayetinde bugünkü Komisyona gelen ve sonradan geri çekilen yasa teklifinde olduğu gibi, hiç olmadık zamanda bazen infial yarattığını ve toplumun hakikatine çarpıp geri çekildiğini de görebildik. Bu anlamıyla, bunun kendiliğinden bir geri çekme değil artık halkın, bıçak kemikte olan halkın buna itirazının, öfkesinin ne kadar büyük olduğunu AKP Grubu tarafından da anlaşılmış olmasından kaynaklı olduğunu çok iyi biliyoruz çünkü demin ve girişteki konuşmada da söyledik, her şeyi vergilendirme ama artık geliri geçtik, borçlanma ihtimalini vergilendirmek gibi bir akıl tutulmasıyla karşı karşıyayız. Bu da toplumsal hakikatten, toplumsal gerçeklikten ne kadar kopuk olduğunu gösteriyor aslında ve Meclis de bu kopukluğun içerisindeymiş, toplumun yaşadığı sorunların dışındaymış gibi bir hava yaratılmaya çalışılıyor. Oysaki burada, yani başımızda çarşıya pazara çıkalım, herkes intizar ediyor, herkes bin ah çekiyor ve gerçekten toplumun artık dayanacak gücünün kalmadığını çok iyi biliyoruz. Bu nedenle her yerde işçi direnişleri var, bu nedenle her tarafta itirazlar var; bu itirazları görmenin ve bu itirazlara kulak kabartmanın Meclisin birinci derecede sorumluluğu olduğunu ifade etmek istiyorum.

Çok fırsat bulamıyoruz, ben hemen Kars'a ilişkin bir iki şeyi söylemek istiyorum. Kars tarım ve hayvancılıkla geçinen, en fazla da hayvancılığın yapıldığı kentlerden biri ama ne yazık ki Kars'taki hayvancılık bitme noktasına gelmiş durumda. Neden? Çünkü AKP Hükümeti yerli üreticiyi desteklemiyor, hayvan üreticilerini desteklemiyor; onun yerine, büyük tekelleri, ithal et tekellerini destekliyor ve bugün Karslı üretici artık gerçekten ne hayvan yetiştirebiliyor ne de hayvanı satabiliyor. Bu anlamıyla, çok hızlı bir şekilde hayvan üreticilerinin ve çiftçilerin desteklenmesi ve bu konuda hemen, hızlı bir şekilde teşviklerin verilmesi gerekiyor. Buzağı parasının yetersizliğini, çiğ süt desteklerinin yetersizliğini, aşılama konusunda yaşanan sorunları, küpelemede yaşanan sorunları, küpelemede yaşanan sorunların sevk ve satışlara olan olumsuz etkilerini bizzat Karslı üreticiler her gün yaşıyorlar. Artık şunu açık ve net söylüyorlar: "Biz üretmiyoruz, biz hayvan yetiştiremiyoruz ve biz ekmek kazanamıyoruz, geçinmiyoruz." Bu konuda Meclisin de iktidarın da adım atmaları gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Yine, bu yaz çok fazla sel oldu ve tarım üreticileri gerçekten büyük zarar gördüler. Bu konuda zarar tazminlerinin yapılmadığını, tespitlerinin yapılmadığını ve zaten çok sınırlı ürün elde eden Kars üreticisinin de mağdur edildiğini ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili, Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır konuşacak.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir haftadır konuşulan bir konunun, aklılara zarar ziyan bir vergi yükünün görüşülmesi bugün Komisyonda yapıldı. Yaklaşık dört saat önce ne dedik? Çekilirse memnuniyetle karşılayacağız dedik. Karşılıyoruz ama bir şeyi söylemek isterim: Bir haftadır muhalefet, muhalefet milletvekilleri, liderler, gazeteciler, işçiler, emekliler "Bu akla ziyan, hukuka, adalete aykırı olan vergiyi getirmeyin." dediklerinde birçok siyasetçi, birçok gazeteci, birçok trol ekibi bunu söyleyenleri vatan haini ilan etti, "İvedi olarak gelmesi gerekiyor." dedi ama gördük ki bütçeden sonra görüşülebilir. Bunda da en büyük etki 85 milyonun, insanların, ezilen kesimin, muhalefetin verdiği tepkiler oldu ertelenmesinde. Şimdi ben soruyorum: Mesela Destici buna itiraz edenleri vatan haini ilan etti -aynaya baktığı zaman ben yüzünü çok merak ediyordum Destici'nin- Destici ne hâlde ya da o gazeteciler, o yazarlar? Arkadaşlar, bakın, neyi konuştuk, Daron Acemoğlu Nobel Ekonomi Ödülü'nü aldı ve "Kuralları, kuramları, hukuku geliştirmeyen ülkelerin ekonomisi bu hâlde gelir; orada hukuk, kurallar, kuramlar konuşulmaz, orada algılar konuşur, orada milyonlar ezilirken, bir grup seçkin zenginleşir." dedi. Gerçekten Türkiye bu hâlde. Maalesef günlük, haftalık yaşıyoruz. Geçen haftanın en önemli konusu buydu; savunmasız kalıyorduk, silahsız kalıyorduk, Türkiye'yi böyle bir duruma sokarak anlatıyordunuz, bugün Bütçede iki saatte ertelendi. Arkadaşlar, gerçekten bir kez daha söylüyorum: Aklın, bilimin, kuralların, kuramların olmadığı hiçbir ülkede başarı olmuyor. Eğer bir bakan aşçı olan yakınına ateşe yapıyorsa ama 2 dil bilen, en iyi üniversiteleri bitiren milyonlarca çocuk devlette aşçı bile olamıyorsa bugün biz bunu konuşmak zorunda kalırız. O yüzden, ben Komisyona teşekkür ediyorum. Ama Türkiye'de gerçekleri konuşmak, Türkiye de eleştirmek, Türkiye'de muhalif olmak vatan hainliği değil; vatan sevgisi de kolay kolay kazanılmıyor, vatan haini de

kolay kolay olunmuyor. O yüzden, Destici gibi siyasetçileri 85 milyona havale ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler (Devam)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, (2/2054) esas numaralı Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/75)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

22/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

4/3/2024 tarihli (2/2054) sayılı Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ve talep ederim.

Ömer Fethi Gürer

Niğde

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır Sayın Gürer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vermiş olduğumuz kanun teklifi, taşeronlarda kalan tüm işçilerin kadroya alınmasıyla ilgilidir. 1475 sayılı İş Kanunu 2004 yılında değiştirildi. Adalet ve Kalkınma Partisi, güvencesiz çalışmayı, bunun yanında örgütlenmenin önündeki engelleri yarattığı yetmedi, taşeron uygulamasını getirdi. Taşeronla ilgili 2017 yılına 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle bir düzenlemeye gidildi ancak bu düzenleme yapılmasına rağmen çok sayıda çalışan taşeronlarda kaldı. Kamuda taşeron modern köleliktir, tamamı kadroya alınmalıdır. Taşeronlarda kalan arkadaşlarımızın tayin hakkı yok, özlük hakları verilmediği gibi belediye şirket işçisi kadrosuna alınanların da hakları diğer arkadaşlara göre önemli ölçüde verilmedi. Tüm belediye işçileri belediye kadrosunda olmalı, yardımcı zabıtalara ve yardımcı itfaiye çalışanlarına da asıl iş yaptıkları için kadroları verilmeli.

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye'de farklı kurumlarda taşeronlarda kalan çok sayıda arkadaşımız var, ayrımsız bunların kadroları bir an önce verilmeli. PTT'de, TELEKOM'da, çağrı merkezinde, kamu bankası güvenliğinde, kiralık araç şoförü olarak kamuda çalışanlar, yemekhane çalışanları, sosyal tesis çalışanları, Karayolları ve Devlet Demiryollarında çalışanlar, hastane bilgi yönetim sistemi çalışanları, laboratuvar teknikeri ve teknisyenleri, şehir hastanesi çalışanları, diş protez çalışanları, biyomedikal teknikerleri, aile sağlığı merkezi çalışanları, radyoloji ve görüntüleme merkezi çalışanları, fizyoterapistler, biyologlar, İLBANK çalışanları, Türkiye Petrollerinde çalışanlar, Karayolları müşavirliğinde çalışanlar, çadır kent bakım çalışanları, üniversiteli işçiler, kamuda taşeron işçi sayılan mühendisler, Orman, Devlet Su İşleri, Doğa Koruma, TİGEM ve şeker fabrikası çalışanları yaptıkları asıl işin kadrosuna mutlak surette alınmalı. İl özel idaresinde ve belediyedeki geçici işçilere, mevsimlik işçilere kadro verilmeli, maaşları ekonomik koşullara göre düzenlenmeli, iş güvencesi olmayan kişilerin iş güvencesini sağlayacak çalışma yöntemleri geliştirilmeli. Ayrıca esnafın prim ödeme gün sayısının 9000'den 7200'e düşürülmesi sözü gerçekleştirilmeli, emeklilerin en düşük maaşı asgari ücret olmalı, kadınların işe başlamadan önceki annelik sürecini borçlanarak emekli olmalarının yolu açılmalı, staj ve çıraklar işe başladığı gün emeklilik sigortası uygulamasına geçilmeli, emeklilikte adaleti arayanların ki bir günle on yedi yıl hakları gasbedilenlerin hakları verilmeli, "Toplum Yararı Programı" adı altında proje elemanı gibi çalıştırılan emekçilerin hakları verilip kadroya alınmalı, PIKTES, millî eğitim, güvenlik çalışanlarının daimî değil, sürekli işçi kadrosuna alınmaları sağlanmalı ve bu vermiş olduğumuz teklifle modern köleliğin sona erdirileceği düzenlemeler yapılmalı.

Değerli arkadaşlar, emek, en yüce değerdir. Çalışanların hakkını gasbederek toplumsal huzur sağlanamıyor, iş barışı bozuluyor. Örgütlenmenin önündeki engeller nedeniyle işçilerin örgütlü olmasının yolu tıkanı. Neredeyse sendikası, toplu sözleşme yapabilen işçi sayısı toplam işçi sayısının içinde yüzde 1'lere kadar düştü. Bu emek sömürüsü doğru bir yol değildir, yöntem değildir, vicdan gerektiren düzenlemelere ihtiyaç duyuluyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakınız, şu anda FERNAS işçileri Ankara'nın merkezinde açlık grevi yapıp haklarını arıyorlar. Bu insanların bu mücadelesine saygı duyup iş güvenliği için başlattıkları örgütlü hareketlerinin değerlendirilmesi gerekirken onlarla ilgili, iktidarın kulağı tıkalı. Emekçiye karşı kulağı tıkalı olanların iktidarlarını sürdürebilme olasılıkları yoktur. Geçmişte bunların örnekleri var; işçinin, çiftçinin, esnafın, emeklinin, dar gelirlinin, engellinin haklarını vermeyen bir anlayışın mutlak suretle toplum tarafından yargılanacağı ve buna da seçimlerde gereği yapılacağı unutulmamalıdır diyor, kanun teklifimizin kabul edilmesini yüce Meclisten temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gürer.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Çevre Komisyonunda boş bulunan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyeliğe İstanbul Milletvekili Sayın Nimet Özdemir aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime otuz beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (*)□

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 161 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tüm üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılacaktır.

Teklifin tümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına Sayın Birol Aydın ve İsa Mesih Şahin onar dakika konuşacaklardır.

İlk söz İstanbul Milletvekili Sayın Birol Aydın’a aittir.

Buyurun lütfen. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Sayın Aydın, süreniz on dakikadır, uzatamıyoruz.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin tümü üzerine Gelecek-Saadet Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Meclise sunulan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’yle, tüketicilere yönelik kredi sözleşmelerinin şekil şartları yeniden düzenlenmekte, doğrudan satış sistemiyle ilgili tarafların hak ve yükümlülüklerine ilişkin düzenlemeler, ticari reklam ve haksız ticari uygulamalara ilişkin idari para cezaları düzenlemeleri, uzlaşma müessesesinin ticari reklam ve haksız ticari uygulamalara uygulanması ile yurt içi pazar yerleri ve e-ticaret sitelerine ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, biz, bu düzenlemelerin gerekli olduğunu, bunun yanında Komisyonla muhalefet şerhimizi de belirttiğimizi, birtakım soru işaretlerimizin olduğunu, bunların da giderilmesi gerektiğini ifade ediyoruz. Zira, her zaman vurguladığımız gibi, düzenlemeler, kanunlar, yasalar önemlidir fakat bundan daha önemli olan uygulamadır, yerine getirebilmektir.

Bakınız, 2023 yılında tüketici hakem heyetlerine 727.630 başvuru yapılmış. Bu rakam bize her şeyin yolunda olmadığını, aslında her şeyin yolunda gitmediğini işaret etmektedir. Özellikle dijitalleşmeyle birlikte siber dolandırıcılar vatandaşlarımızın en çok şikâyetçi oldukları konuların başında yer almaktadır. E-devlet uygulaması dâhil, bankaların mobil uygulamaları, sosyal medya hesaplarımız ve daha birçok mecrada ciddi bir güven açığı olduğu görülmektedir.

Değerli arkadaşlar, daha net ifade edeyim: Ülkemizde son yıllarda ve her alanda bir güven problemiyle karşı karşıyayız. Vatandaşlarımız kendisini güvende hissetmiyor; alışveriş yaparken tedirgin, sosyal medyada tedirgin, sokakta tedirgin, okulda tedirgin. Dahası, hiçbir suçu olmasa dahi karakolda ve adliye koridorlarında dahi insanımız tedirgin. Mobil şifrelerinden emin değil, yediğinden içtiğinden emin değil, yarın nasıl bir güne uyanacağından emin değil. Kanunlarımızda, yasalarımızda birtakım eksikliklerin olduğu muhakkak. Fakat bundan önce, bu güvensizlik iklimine son verecek adımları hep birlikte atma zorunluluğumuz vardır. Öyle bir ortam ki devlet vatandaşına, vatandaşı da devletin kurumlarına güvenmiyor. TÜİK’i bir kenara bırakın, Adli Tıp Kurumu bir şey açıklıyor, vatandaş güvenmiyor.

Değerli milletvekilleri, geldiğimiz bu noktanın psikolojik, sosyolojik, ekonomik ve diğer tüm yönleriyle ele alınması gerekmektedir. biz millî görüş hareketi olarak ta işin başından itibaren önce ahlak ve maneviyat derken bir ön şart âdeta ileri sürdük, bugün yaşadıklarımız da bu güvensiz iklimin, bu emin olmayan, bu kaygı ve endişe verici iklimin çözümü için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Elbette sosyal hayatımızda yaşanan bu güvensizlik krizinin bir kısım temel nedenleri vardır ama ikisine işaret etmek isterim: Birincisi, kamu görünürlüğü yüksek olan insanların -bu, Cumhurbaşkanı’dan bakanlara, milletvekillerine, sivil toplum kuruluşlarına, kanaat önderlerine kadar inebilir- tutarsızlığının, aymazlığının, çelişkili durumlarının ortada oluşudur. Konuyla doğrudan bağlantılıdır, değildir diye düşünmeyin ama insanımızın siyaset kurumuna olan güvenini sarsmak açısından son birkaç gündür “Long” tartışmaları var ya, bu bir bakanlıkta konuşulmuyor ki, birçok yerde var, bu sıraları - şu anda burada değiller ama- dolduran birçok eski bakan, eski bürokrat aynı teraneleri işliyorlar. Kimse mütevazı arabaya binmez. Bunlar kâşanelerde büyümüşler, yaşamışlar, çok elit insanlar; sanki benim gibi dağdan, köyden gelmiş bir insan değil de “Long”da doğmuş, sarayda doğmuş Passat’a binemiyor beyefendiler, “Long”a binecekler. Ya, bu fakirliğin, fukaralığın, geçim darlığının bu kadar yaygın ve hissedilir olduğu bir ortamda insanlarımız yazık değil mi, haksızlık değil mi? Güvensizlik, eminsizlik durumu bu temsil durumundaki insanlardan başlıyor, bir diğeri de şüphesiz ekonomik krizdir. İnsanlarımız kendilerini ekonomik olarak güvende hissetmiyor, hissetmeleri de mümkün değil. Gençlerimiz iş bulacağından emin değil, çalışanlarımız çalışmaya devam edip edemeyeceklerinden emin değil, emeklilerimiz aldıkları maaştan emin değil. 10-15 bin lira maaş alan emeklilerimiz nasıl kendilerini güvende hissedebilir? 17 bin lira asgari ücretle geçinmeye çalışan bir insan kendisini nasıl güvende hissedebilir?

Saadet Partisi olarak her zaman ifade ediyoruz, çözüm adil paylaşımdadır. Büyük balıkları her geçen gün daha da semirten bu çarpık anlayışa son vermek boynumuzun borcudur. Büyük büyük holdinglerin, şirketlerin, medya patronlarının vergi borçlarını tek kalemde silip gazete, TV satın almaları için milyonluk kredi tahsis edenlerin vatandaşları kredi kartına vergi getirmek istemeleri adil midir Allah aşkına? Ve burada yine bir güven problemiyle karşı karşıyayız. Vatandaşlarımız kendinden toplanan vergilerinin gideceği yerden emin değiller. “Deprem vergisi” olarak bilinen özel iletişim vergisinin akıbeti bu güvensizliğin haksız olmadığını göstermektedir. Tabii, şimdi, biraz önce de burada dile getirildi, 2025’e tehir edildi. Savunma sanayisine ilişkin vatandaşlarımıza salınacak, onların cebine uzanacak elle ilgili bir tehir söz konusu. Değerli arkadaşlar, bu gelecek. Sadece ekim ayında bu iktidar 160 milyar borç ödeyecek, ödemeye devam ediyor şu anda. Bunun sadece 40 milyarı anapara, diğerinin tamamı faize gidiyor. Bütün bu 167 milyar ödeyebilmek için de 212 milyar borçlanmaya gidiyor, bunu bir yerden alması gerekiyor. Bunu

(*) 161 S.Sayılı Bazmayazı tutanağa eklidir.

garip gurebaya yıkacak ve böylece alacak. Vatandaşa sabrı ve fedakârlığı tavsiye edenlerin yaptıkları israf kalemlerine ilişkin olarak "insaf" diye çağrıda bulunması gerekiyor. Defalarca test edilmiştir ki AK PARTİ iktidarının ekonomi formülleri yanlış bile değildir. Altını çizerek söylüyorum, AK PARTİ iktidarının ekonomi formülleri yanlış bile değildir. Aynı şekilde yeni getirilen vergi düzenlemesine de "Doğru değildir." demek hafif kalır, zira yanlış bile değildir. İktidarın ekonomide attığı adımlar, aldığı kararlar adil değildir.

Değerli arkadaşlar, hanelerimize, sokaklarımıza, okullarımıza, iş yerlerimize öncelikle bir güven iklimi tesis etmeliyiz. Çözüm, adaletten eğitime, ekonomiden dış politikaya bir bütüncül yaklaşımla problemlerimizi ele almaktan geçmektedir. Çözüm, iktidarın ihtiyaçlarına göre değil ülkemizin ve insanımızın ihtiyaçlarına göre yasalara yapmaktır. Çözüm, ülkemizin problemlerinin çözümü adına birbirimize siyaseten değil samimiyetle el uzatmaktan geçmektedir. Çözüm, vatandaşın cebine uzatılan elleri geri çekmekten geçmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Aydın.

Saadet Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Grup Başkan Vekili Sayın İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün gündemimizde 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun var. 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle bazı değişiklikler öngörülüyor. 6502 sayılı Yasa'mızın amacı tüketicilerin sağlığı, güvenliği ile ekonomik çıkarlarını korumak, olası zararlarını tazmin etmek, çevresel tehlikelerden korumak, aydınlatıcı ve bilinçlendirici önlemleri almak ve tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirme. Peki, biz gerçekten bu yasanın gerektirdiği şekilde davranabiliyor muyuz? Modern ekonomilerde tüketici piyasanın en önemli ve en temel öznelerinden biridir. Tüketici, seçme özgürlüğü oldukça, tekelleşmeye karşı korundukça huzurlu olur, güvende olur, piyasanın kalitesi artar. Tüketicuyu korumak yalnızca bireylerin haklarını savunmak anlamına gelmez, aynı zamanda ekonomik dengenin sağlanması ve adil bir piyasa yapısının oluşturulması açısından da büyük bir önem taşır.

Günlerdir vatandaşlarımızdan şikâyetler yaşıyor. Neyle ilgili? GSM operatörlerinin yaptığı yüzde 300'ü aşan zamlarla ilgili. Peki, Sayın Bakan ne diyor? "Serbest piyasada bizim düzenleyici yetkimiz yok." Evet, Sayın Bakan, haklısınız, sizin serbest piyasada buna müdahale etme hakkınız, yetkiniz yok ama bu GSM operatörlerinin tüketicilere sundukları hizmeti hemen yanı başımızdaki Bulgaristan seviyesine çıkarma fırsatınız var. "Çağımızın en önemli teknolojik unsuru internet iken altyapıdan sorumlu bir Bakan olarak internet hızını geliştirecek altyapıyı hazırlamak veya firmaları lisanslarken onlardan bunu talep etmek sizin sorumluluğunuzda değil midir?" diye sormak bizim hakkımızdır diye düşünüyorum.

Değerli vekiller, bu Genel Kurulda sürekli jeopolitik tehlikelerden ve savaş risklerinden bahsediyoruz. Göz ardı edilmemesi gereken bir diğer çatışma sahası da dünyada yaşanan ekonomik savaşlardır. Özellikle küreselleşmeyle başlayan sermayenin ve hizmetlerin sınır ötesi hareketi, yerel markaları küresel devler karşısında zor durumda bırakmaktadır. Bakın, yıllar evvel bir markamız vardı, reklamlarını hepimiz hatırlarsınız; millî yeteneğimiz Sergen Yalçın'a atıfta bulunan reklamla piyasaya çıkan Cola Turka. Markanın sahibi kendisi açıkladı, ABD Büyükelçisi tarafından nasıl şikâyet edildiğini ve kendi Bakanlığımız - evet, yanlış duymadınız, kendi Bakanlığımız- tarafından nasıl cezaya tabi tutulduğunu kendisi açıkladı. Peki, soruyorum size: Pazar payı o yıllarda zirveye çıkan Cola Turka'ya ne oldu? Bugün nerede? Ceza alacak bir projeye yatırım yapılmayacağı için zaman içerisinde pazar payını kaybetti ve maalesef satıldı. Bugün de benzer bir hikâyeyle karşı karşıyayız; Köfteci Yusuf konusu. Yerli değerlerimizin bu kadar kolay harcanmasına müsaade etmemeliyiz.

Değerli dostlar, bakın, pidenin ana vatanı olan ülkemiz, bir İtalyan pizzası gibi büyük bir marka yaratamamış, batıdan doğuya her yöremizin kendine has peyniri varken Hollanda peyniri gibi bir marka ortaya çıkaramamışız, dünyadaki herkesin bildiği bizim baklavamızı Yunanlıların sahiplenmesine maalesef fırsat vermişiz. Açık söylüyorum, bu sorumluluk bizim sorumluluğumuzdur.

Peki, bu noktada geri kalmışken, yüzlerce şubesi, on binlerce işçisi olan, bu toprakların lezzeti olan bir yemeği global hâle getirip, bütün dünyaya yayılmasına destek olmak varken neden bir linç kampanyası başlatılmasına müsaade ediyoruz? Burada, sorumluluk sahipleri elbette hesap vermelidir ama bu durum marka değerine zarar vermemeli, aksine Amerikan hamburgerinin karşısında Türk köftesini, yerli malımızı, yurdumuzun malını nasıl koruyacağımızı da düşünmeliyiz.

Yasa teklifiyle ilgili elektronik ticarete ilişkin düzenlemelere de dikkat çekmemiz gerekmektedir. Elektronik ticaretin küresel etkileri üzerine düşünürken iki yönlü bir sorumluluk olduğunu da vurgulamak istiyorum. Öncelikle küreselleşme rüzgârına karşı ülkemizi neyle koruyacağız? Elbette ki yerli markalarımızla, yerli değerlerimizle koruyacağız. Bizim bir yanda yerli markalarımızı global devler karşısında korumamız gerekmektedir. Bu koruma, yerel işletmelerin büyümesini ve rekabet gücünü artırmak adına kritik bir adım olarak görülmelidir. Küresel pazarda rekabet edebilmek için yerli markalarımızın desteklenmesi, teknolojiye erişimlerinin artırılması ve pazar fırsatlarına ulaşmalarının sağlanması elzemdir. Öte yandan, bu koruma sağlanırken aynı sorumluluğun tüketicilerimize ve yeni girişimcilere karşı da gözetilmesi gerektiğini unutmamamız gerekmektedir.

Serbest pazar ilkesi önemli olmakla birlikte iç pazarda tekelleşmenin önüne geçilmesi de bir o kadar önemlidir. Özellikle büyük firmaların piyasa üzerindeki hâkimiyeti yeni girişimciler ve küçük işletmeler için adil olmayan bir yaratma riski taşıdığı da unutulmamalıdır. Bu nedenle, 11'inci ve 12'nci maddelere dikkat çekmek istiyorum. Bu maddelerin e-ticaret sektöründeki büyük ölçekli firmaların daha az yıllık ticaret lisans bedeli ödeyebilmelerine dönük düzenleme olduğu görülmektedir. Haksız rekabetin oluşmaması adına pazar payı sınırlarının yeniden gözden geçirilerek adil bir rekabet ortamı sağlanmasının gerekliliğine vurgu yapmak istiyorum.

Yine, kanun teklifinin 10'uncu maddesinde, mevcut kanunun 77'nci maddesinde yapılan değişiklikle idari para cezalarında Reklam Kuruluna takdir yetkisi tanınması, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelere finansal baskı, denetim ve gözetim eksiklikleri gibi olumsuz etkilere yol açabilir. Yerli markaların korunması stratejilerinin tüketici haklarını da gözeterek şekilde, dengeli bir şekilde yürütülmesi önemlidir. Tüketicinin seçenek özgürlüğü korunmalı ve yeni girişimcilerin pazara girişi desteklenmelidir.

Sonuç olarak, adrese teslim hukuki düzenlemelerin yerine tüketiciler başta olmak üzere, piyasadaki bütün aktörlerin hukukunu koruyan düzenlemeler yapılmalıdır.

Değerli vekiller, teknoloji devrimiyle birlikte değişen dünyaya ayak uydurmak en önemli önceliğimiz olmalıdır. Bu noktada üzerimize düşen en önemli sorumluluk global rekabete acilen odaklanmaktır. Amerikalı Amazon'a, Çinli Alibaba'ya karşı rekabet edecek hangi global bir markamız var? Bu soru önemlidir. Bu iki dev firmanın stratejileri yalnızca e-ticaret sektörünü değil, aynı zamanda teknolojiyi, lojistik sektörünü ve dijital ödeme sistemlerini de dönüştürmeye devam edecektir. Bu yüzden, firmalarımızı bu doğrultuda, yeni çağın gereklerine göre hazırlamalı ve global rekabette yerimizi almalıyız. Dünyanın merkezinde yer alan, ticaretin insanlık kadar eski olduğu bu coğrafyada nitelikli nüfusumuzla, üretim kapasitemizle global markalar çıkarmamız millî bir meseledir.

Sonuç olarak, güçlü, dünya pazarlarında rekabet eden bir ekonomi inşa etmek adına büyük şirketlerin tekelleşmesini önlemek ve küçük girişimcilerin pazarda kendine yer bulabilmesini sağlamak ve en önemlisi tüketicilerimize olabildiğince fazla seçeneğin sunulduğu, tüketicilerimizin korunduğu uzun vadeli ve sürdürülebilir bir ekonomik model oluşturmak zorundayız.

Bu düşüncelerle, kanun teklifinin bu konudaki düzenlemelerde yetersiz kaldığını, daha kapsamlı bir düzenlemeye ihtiyaç duyduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz.

Buyurun Sayın Uz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geneli üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, uygulamada yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar bir tür baştan savma süreci olarak görülmekte, Genel Kurulda ise sağlıklı müzakere süreci işletilmemektedir. Söz konusu kanun teklifinin 23/7/2024 günü saat 14.00'te Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı, söz konusu teklife ilişkin Komisyon toplantısının yapılacağı sabah, saat 10.00'da Komisyon üyelerine gayriresmî bir bilgilendirme toplantısı yapılacağı bildirilmiştir. Bilgilendirme toplantısı yaklaşık iki saat sürmüştür. 14 maddelik kanun teklifi Komisyonun saat 14.00'te başlayan birleşiminde on saatlik bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir. Bu teklif bir yangından mal kaçırma hadisesinden başka bir şey değildir. Bununla birlikte, söz konusu kanun teklifinin tali komisyon olarak görevlendirilen Plan ve Bütçe Komisyonunda da görüşülmediğini de bilmekteyiz. Ayrıca, Komisyon görüşmeleri esnasında "etki analizi" adı altında birkaç sayfalık bir çalışmanın dağıtılmış olması, doğru bir kanun yapım sürecini ifade etmediği gibi, devlet ciddiyetine de yakışmayan bir uygulamadır.

Alelacele çıkarılan kanunlar, Anayasa Mahkemesinden dönen kanuni düzenlemeler ve çok mahzurlu bir kanun yapma tekniği olan torba kanunlarla sürekli saygınlığı zedelenen yüce Meclisimize verdiğiniz zararlara dikkat çekmek isterim. İçerğini doğru düzgün bilmediğimiz, Anayasa ve kanun yapma tekniğine aykırı kanunları Meclise getirmekten vazgeçin. Her zaman hem zaman kaybına hem de büyük emek kaybına sebebiyet veriyorsunuz. Üzerinde tartıştığımız torba kanun teklifinin ilk 2 maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından yapılan iptalin düzeltilmesiyle ilgili olması yüce Meclisimize de saygısızlıktır.

Kıymetli milletvekilleri, Genel Kurul gündemimize gelen teklifin 3'üncü, 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı maddeleri internet bankacılığına yönelik düzenlemeleri içermektedir. Bu kanun teklifiyle bankacılık mevzuatına uyum sağlanması amacıyla tüketicilere yönelik kredi sözleşmelerinde şartlar yeniden düzenlenmekte ve tüketici kredisine internet kanalıyla ulaşım kolaylaştırılmaya çalışılmaktadır.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim: Ülkemizin dijital dönüşümünü destekliyoruz. Dijital dönüşümle birlikte hayatımızın bazı alanlarının da kolaylaşacağını düşünmekle birlikte, bunun arka planına da bakmamız gerektiğini hatırlatmak isterim. Dijital bankacılığın yaygınlaşmasıyla birlikte geleneksel bankacılık şubelerinin kapanması ve bunun sonucunda alanında uzman birçok bankacının işsiz kalma riski de göz ardı edilmemelidir. Ne yazık ki birçok alanda olduğu gibi dijital dönüşüm konusunda da "Kervan yolda düzülür." anlayışıyla hareket eden bir zihniyetle karşı karşıyayız.

Herhangi bir düzenleme yapılmadan Türkiye'de 3 dijital banka geçtiğimiz yıl kuruldu. Bunlar yabancı sermaye bankacılık kuruluşları. Yeterli kanuni düzenleme ve altyapı oluşturulmadan niçin bu dijital bankalara idari tasarrufla faaliyet izni verildi? Kanuni altyapısı olmadan ciddi iktisadi teşebbüslerin kurulmasının risklerini vatandaşın sırtına yüklediğinizin farkında değil misiniz?

Teklifin 7, 8 ve 9'uncu maddesiyle doğrudan satış sistemine yönelik yeni düzenleme ve ceza artırımlarına gidilmesi, 10'uncu maddeyle Reklam Kurulunun mevcut haksız ticari uygulamalar ve ticari reklam ihlalleri nedeniyle kestiği cezalara karşı da uzlaşma yolunun açılması sağlanmaktadır. İdari cezaların tahsil edilememesi sorunu kamu yönetimimizin kanayan yarası olarak kalmaya devam etmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, bu kanuni düzenlemenin 11 ve 12'nci maddeleri en önemli maddeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Kanun teklifinin genel çerçevesi ve teklif sahiplerinin Komisyondaki yaklaşımları incelendiğinde, 15 maddelik kanun teklifinin esasen yalnızca bu 2 maddeyi Meclise sunma amacı taşıdığı anlaşılmaktadır. İktidar partisinin acilen yasalaştırmak istediği bu 2 madde tüketici hakları konusunda öncelikli olan birçok konunun ihmal edilmesine ve ertelenmesine yol açmıştır. Bu sebeple, söz konusu bu teklifin Türk milletinin ihtiyaç ve beklentilerine yönelik olmaktan ziyade bazı yabancı yatırımcıların talepleri doğrultusunda hazırlandığını görüyoruz. Henüz uygulama sonuçları görülmeyen bir kanunun ilk tahsil edilecek lisans bedelleri düzenlemesini iki yıl içinde değiştiren bu teklif, hızlı yasama yoluyla sektör içinde sonuçları belirsiz düzenlemeler getirmek anlamına da gelmektedir.

Komisyonunda farklı senaryolara göre kendi varsayımlarımızı paylaşmamıza rağmen Bakanlık ve teklif sahipleri tarafından şirketlerin tabi tutulacağı tutarlar ısrarla paylaşılmamıştır. Asıl tartışma, lisans bedellerinin düşük tutardan ödenmesi hâlinde kanunun çok kazananın çok, az kazananın az alınması temel iskeletinin bozulacağına dair uyarıların ısrarla göz ardı edilmesidir. Bu durumda, teklifin lisans bedelinin hesaplama yöntemi ve dilimlerine şimdilik dokunmayarak lisans bedeline konu net işlem hacminden daha fazla ihracat tutarının ve yatırım harcamasının düşürülmesi yoluyla şirketlere daha az lisans bedeli ödetilme imkânı sağlanmaktadır.

6563 sayılı Kanun'a göre mevcut lisans bedeli eşikleri ve lisans ücret alanlarına baktığımızda net işlem hacmi 200 milyar lira civarında olan firmalar yüzde 20 lisans ücreti oranıyla 3 milyar TL üzeri ödeme yaparken 410 milyar TL işlem hacmine sahip bir firma yüzde 25 lisans oranıyla 40 milyar TL üzerinde bir ödeme yapmak durumuyken karşı karşıyayken bu çıkacak düzenlemeyle bu rakamın 11 milyar TL'ye düşmesi öngörülmüyor. Yani bu yasanın tam olarak Trendyol Çin adına çıkarıldığının belgesi (c) bendinde saklanmış. Diyorsunuz ki: "(b) bendinde belirtilen haddin aşılar aşılmadığı tespitinde yüzde on beşin altındaki had aşırımları dikkate alınmaz." Şunu diyorsunuz: "En büyük pazar payına sahip Trendyol'un pazar payı yüzde 21 ile 22 aralığında dolayısıyla katli ihracat ve yatırım desteğinden yararlanması için yüzde 20 ile 23 aralığında tutulim ki Trendyol'dan lisans ücreti almayalım." Kaldı ki Çinli Alibaba şirketinin aldığı bu firma Türkiye'ye beş yıldır bir kuruş vergi de ödememiştir. Bu da şu demektir: Millet'in hanesine girmesi gereken yaklaşık 80 milyar Türk lirası bu düzenlemeyle -tırmak içinde- fakir Çin devletine bırakılmaktadır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) O zaman size soruyorum: Siz, Çin vatandaşının mı refahını düşünüyorsunuz yoksa Türk milletinin refahını mı düşünüyorsunuz? Burada kamunun vazgeçeceği gelir karşılığında elde edilecek fayda belirsizdir. Niçin millet'in parasını bu şirketlere bırakıyorsunuz? Neden Çin sermayeli bir şirketin göz göre göre piyasada tekelleşmesinin önünü açıyorsunuz? Bu ısrar neden? Ne hikmetse Çinli Alibaba'ya veya Hükûmete yakın iş adamlarına gelince vergiler, lisans paraları bir kalemde silinsin, vatandaşa sıra gelince de ek vergi almak için türlü türlü yeni yollar icat edilsin. Size göre en ucuz otomobili alabilmek için vatandaş en az 500 bin lira vergi ödemek mecburiyetinde kalsın, hatta bununla da yetinmeyip çift MTV ödesin, bununla da yetinmesin 4 bin TL hane başına yeni vergi ödesin. Beyler, devleti dilenci konumuna düşürdünüz, farkında mısınız?

Bunun sebebi, elbette hatalı teşvik ve ihracat politikası. Plan odaklı olmaktan çıkan, kısa vadeli yatırımların cazibesine kapılan ve iktisadi bağımsızlığını yitiren bir zihniyetin sonucudur bu.

Ülkemizde son aylarda "BYD" adında otomobil firmasına yasa yoluyla sağlanan teşvik ve vergi kolaylıklarının ardından şimdi de Trendyol'un baskıları altında yine plansız ve ayrıcalık içeren adrese teslim bir ihracat ve yatırım teşviki tartışılmaktadır.

2018-2020 yılları arasında yaşanan pazar payı değişimi incelendiğinde, 2018 yılından sonra sektörde kırılma gerçekleştiği, bu yıldan itibaren en büyük pazar payı artışının Trendyol tarafından kaydedildiği, en büyük pazar payı kaybının ise n11 ve GittiGidiyor tarafından gerçekleştiği, Hepsiburada'nın da pazar payını koruma gayreti içinde olduğu görülürken 2018 yılında pazara yeni giriş yapan Amazon Türkiye'nin ise kısıtlı pazar payı artışı sağladığı anlaşılmaktadır. Tam da bu yüzden AK PARTİ'nin Gazi Meclisi getirdiği bu yasal düzenlemeyle kime ve neye hizmet ettiği konusunda kafalarının karıştığını görüyoruz.

Şimdi, Komisyon çalışmalarında yapmış olduğumuz tüm itirazlara rağmen hâlen tatminkâr bir cevap alamadık. Bu kadar ağır bir şüpheyi bu aziz Meclisin sırtına yükleyen AK PARTİ Grubundan bir an evvel bu teklifi yeniden Komisyon gündemine çekmesini talep ediyoruz.

Mevzuattaki e-ticaret şirketlerinin lisans ücretlerine ilişkin kanun maddeleri incelendiğinde iki ana problem de göze çarpmaktadır. Bunlardan ilki, net işlem hacmi üzerinden lisans payının hesaplanması, ikincisi ise, pazar payı hesaplanırken de sadece pazar yerlerinin değil tüm ticaret sektörünün pazar payının hesaplanmasıdır. Bu iki etmen birlikte değerlendirildiğinde zaten temel bir problem doğmaktadır. Bütün lisanslama ücretinin net işlem hacmi üzerinden yapılması sakıncalıdır zira net işlem hacmi yüksek olan şirketler bir noktadan sonra çok yüksek oranda lisans ücreti ödemeye mahkûm ediliyor. Kanun teklifinin ilgili maddeleri net işlem hacmi üzerinden değil gelir üzerinden bir lisans ücreti hesaplaması içerdiğinde ve pazar paylarının kontrol edilmesi amaçlandığında doğru bir hâl olacaktır.

Mevzuatta yer aldığı gibi teklifteki ilgili maddelerde sadece pazar yerlerinin değil tüm ticaret sektörünün pazar payının baz alındığı görülmektedir. Yani sadece pazar yerlerinin pazar payı oranına bakıldığında 1'inci büyük şirketin pazar payının yüzde 55 olduğu ama bütün e-ticaret sektörüne bakıldığında yüzde 21 olduğu görülmektedir. Aradaki ciddi fark 1'inci olan şirketin piyasa büyüklüğünün neye göre belirlendiği sorusunu aklı getirmektedir. Bu çerçevede "Şirketlerin büyüklüğü e-ticaret sektörüne göre mi yoksa pazar yerlerine göre mi belirlenecektir?" sorusu cevaplanmadığından devamında yapılan tüm çalışmalar aslında yetersiz kalacaktır.

Aziz milletim, -aziz milletime buradan seslenmek istiyorum çünkü AK PARTİ sıraları boş- yirmi iki yıldır ülkemizi yöneten AK PARTİ Hükûmeti vatandaşlarımızın sırtına yeni yükler bindirmeye devam ediyor; geçim sıkıntıları, eğitimdeki sorunlar, zamlar ve vergi paketi milletimizi daha zor durumlara düşürüyor.

Hane halklarını sürekli borçlandırarak çılgınca bir tüketime teşvik eden çarpık, gayriinsani ekonomik düzene itirazımız var. Tasarruf yapmayan bir ekonomi yatırım yapamaz, yatırım yapmayan bir ekonomi de sağlıklı büyüyemez.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları tarih boyunca hiç karşılaşmadıkları kadar büyük bir geçim sıkıntısıyla karşı karşıya. Bu millet her zorluğun üstesinden gelirken bugün sırtına bindirilen bu ağır yüklerle nasıl mücadele edecek? Hiç kusura bakmayın, Türk milleti size kölelik yapmak zorunda değil.

Yoksullukla mücadele vaadiyle iktidar oldunuz, cumhuriyet tarihinin en derin yoksulluk sarmalını inşa ettiniz; yolsuzlukla mücadele sözüyle iktidara geldiniz, eşi benzeri görülmemiş yolsuzlukların çıkmasına sebebiyet verdiniz. Ülkede bugün itibarıyla yasağın adı AK PARTİ, yolsuzluğun adı AK PARTİ, yoksulluğun adı AK PARTİ'dir. Burada yüce Türk milletine sesleniyorum: Bu gidişata, bu zulme daha ne kadar sessiz kalacaksınız?

Bugün 500 kişi ayda 5 milyon harcayıp bir kuruş vergi vermiyorsa; bu, sizin yıllardır uyguladığınız çarpık ekonomik zihniyetin eseridir. Bugün herkes borçlu, herkesin cebinde kredi kartı, herkesin en az bir kredi çeşidinde bankalara kredi borcu var.

Cari açık sorunuyla karşı karşıysak bunun temel sebebi ithalata dayalı bir sanayi altyapısına sahip olmamız, başta dayanıklı tüketim malları olmak üzere birçok ürünü yurt dışından ithal etmemiz ve ithalatı azaltıcı yatırımları ülkemizde hayata geçirmemiş olmamızdır.

Bugün Mehmet Şimşek eliyle uygulanan ekonomi politikalarının temelinde iç talebi kısmak yer alıyor. Yanlış politikalarınız neticesinde geniş halk kesimlerine acı bir reçete ödeterek enflasyonu dizginlemeye çalışıyorsunuz; maaşları 12.500 TL gibi trajikomik bir seviyede tutmaya diğer yandansa internet bankacılığı kanallarıyla tüketici kredisine ulaşmayı kolaylaştırmaya çalışıyorsunuz. Bu nasıl bir yaman çelişkidir?

Ey AK PARTİ, milletimizin sizden bir talebi var: "Eğer 'Vergi alacağız.' diyorsanız AK PARTİ'li eski vekilin havalimanında, VIP'te 60 kilo altınla yakalanan özel kalem müdüründen alın." diyor. "Eğer vergi alacaksınız pandemi döneminde dezenfektan şirketi kurup Bakanlığa satan eski Bakanınızdan vergi alın." diyor. "Eğer vergi alacaksınız İsrail'e lanet okuyan Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın damadının İsrail'e yaptığı ticaretten vergi alın." diyor. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) "Eğer vergi alacaksınız yakılan ormanların yerine dikilen beş yıldızlı otellerin sahiplerinden vergi alın." diyor. "Eğer vergi alacaksınız vatandaşın kolundaki, garibanın kolundaki saatten değil Reza Zarrab'ın Zafer Çağlayan'a hediye ettiği milyon dolarlık saatlerden vergi alın." diyor. "Eğer vergi alacaksınız günün sonunda kârı bölüştüğünüz, vergi borçlarınızı sildiğiniz, gizli ortak olduğunuz 5'li çeteden vergi alın." diyor.

Aslında, bu millet her şeyi net gördü. Hani "Faiz sebep, enflasyon sonuç." diyordunuz ya, bakın, onun doğrusu şu: AK PARTİ sebep, enflasyon sonuç. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) AK PARTİ sebep, rant sonuç; AK PARTİ sebep, yolsuzluk sonuç; AK PARTİ sebep, yoksulluk sonuç; AK PARTİ sebep, torpil sonuç; AK PARTİ sebep, deizm sonuç; AK PARTİ sebep, beyin göçü sonuç diyor ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Abdurrahman Başkan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüketicinin korunması kavramı, modern anlamda 1960'lı yıllardan sonra dünyada ivme kazanmış olsa da oldukça eski bir kavramdır. Sümer tabletlerinden Hammurabi Kanunları'na, Roma hukukuna kadar pek çok kadim hukuk metinlerinde tüketicinin korunması amacıyla düzenlemeler yapılmıştır. Tarihimizde de Osmanlı Devleti döneminde lonca teşkilatları tüketicilerin haklarını koruma amacı güden çeşitli kuralları uygulamış, padişah fermanlarıyla haksız rekabetin ve hileli ticaretin önüne geçilmek istenmiştir. Ülkemizde tüketici haklarının korunması 1982 Anayasası'nın 172'nci maddesiyle devlete verilmiş bir görevdir; bu maddeyle devlet, tüketiciyi koruyucu tedbirler alma yükümlülüğü altına girmiştir. 23 Şubat 1995 tarihinde kabul edilen 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'la ülkemiz ayrıntılı bir yasal düzenlemeye de kavuşmuştur. Ancak ticaret hayatında yaşanan hızlı değişim ve özellikle dijital teknolojilerin gelişimi nedeniyle bu kanunda çeşitli değişiklikler yapılması

gerekli hâle gelmiştir. Özellikle Avrupa Birliğine uyum sürecinde tüketici hakları konusunda kapsamlı bir düzenleme ihtiyacı doğmuş ve 7 Kasım 2013 tarihinde 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun yasalaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün ele aldığımız kanun teklifi, işte, bu hızlı değişimlerin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Elektronik ticaretin ve dijital platformların kullanımının artması, mevcut yasal düzenlemelerin güncellenmesi gerekliliğini doğurmuştur. Özellikle tüketici kredisi sözleşmelerinin uzaktan iletişim araçlarıyla yapılabilmesine ve tüketicilerin finansmana daha kolay erişebilmesine yönelik düzenlemeler bu teklifin ana hatlarını oluşturmaktadır. Bu düzenlemeyle birlikte tüketiciler şubelere gitmeden kredi işlemlerini tamamlayabilecek, kredi sözleşmesi sona erdikten sonra bile hesaplarını kullanmaya devam edebileceklerdir. Bu tür değişiklikler, tüketici dostu bir finansal ortam yaratılmasına katkı sağlayacaktır.

Tüketici hakları yalnızca finansal hizmetlerle sınırlı değildir. Elektronik ticaretin günlük hayatımızdaki artan etkisi göz önünde bulundurulduğunda, bu kanun teklifi sadece bireysel finansal işlemleri değil, aynı zamanda tüketicilerin günlük ihtiyaçlarını temin ederken karşılaştıkları çeşitli sorunları da çözmeyi hedeflemektedir. Özellikle internet üzerinden yapılan alışverişlerde yaşanan mağduriyetler tüketicilerin güvensizlik yaşamasına ve birçok aldatıcı ticari uygulamaya maruz kalmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda, kanun teklifinde yer alan dijital ticaretin düzenlenmesi tüketicilerin korunması açısından büyük önem arz etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde elektronik ticaret son yıllarda büyük bir ivme kazanmıştır. 2023 yılında Türkiye'de e-ticaret hacmi yüzde 119,67 oranında büyümüş, e-ticaret faaliyetinde bulunan işletme sayısı 539.808'e ulaşmıştır. 2024 yılı itibarıyla bu işletmelerin yaklaşık 70 bini yurt dışına satış yapmış, toplamda 19 milyar TL'lik bir dış ticaret hacmi yaratılmıştır. 2026 yılına kadar bu rakamın 400 milyar TL'ye ulaşması ve e-ihracat yapan işletme sayısının 200 binin üzerine çıkması da bu kanun teklifiyle hedeflenmektedir. Ancak güçlü sermaye yapılarına sahip küresel e-ticaret devlerinin ülkemizde artan faaliyetlerinin, yerli pazar yerlerinin rekabet gücünü de olumsuz etkilediği bir muhakkaktır. Aşırı reklam ve indirim politikaları yerel işletmelerin pazar paylarının daralmasına ve istihdam kayıplarına yol açma riski taşımaktadır. Bu noktada yerli pazar yerlerinin ve küçük işletmelerin korunması amacıyla çeşitli destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle ihracata dayalı büyüme stratejisi kapsamında e-ihracatın artırılması hedeflenmekte, orta vadeli programda e-ihracatın genel ihracat içindeki payının yüzde 1,5'tan yüzde 10'a çıkarılması da öngörülmektedir. Bu politikaların hayata geçirilmesi Türkiye'nin küresel dijital ticaret pazarında daha güçlü bir konum elde etmesini sağlayacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; dijital dönüşüm sadece ticaretin şekillenmesinde değil, aynı zamanda ekonomik büyüme, istihdam yaratma ve teknolojik gelişmelerin hız kazanmasında da önemli bir rol oynamaktadır. E-ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının yüksek teknoloji yatırımlarının desteklenmesi sektörün rekabet gücünü artıracak ve ekonomiye katkı sağlayacaktır. Elektronik ticaretin hızlı büyümesi aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılabilmesi için de kritik bir araç hâline gelmiştir. Ülkemizin teknoloji geliştirme ve inovasyon hedeflerine ulaşmasında e-ticaretin oynayacağı rol büyüktür. Özellikle dijital ekonominin hızla geliştiği bir dönemde e-ticaretin ve dijital platformların ticaretin merkezine yerleşmesi Türkiye'nin küresel arenada rekabet edilebilir bir güç olmasını sağlamak adına büyük fırsatlar da sunmaktadır. Bu süreçte dijital altyapının güçlendirilmesi, tüketicilerin haklarının korunması ve ticaretin şeffaflığının sağlanması, ekonomik kalkınmanın sürdürülebilirliği için hayati bir önem taşımaktadır. Ayrıca dijitalleşme süreciyle birlikte ortaya çıkan yeni nesil finansman araçları ve dijital ödeme sistemlerinin güvenli bir şekilde yönetilmesi piyasanın istikrarını sağlayacak ve tüketici güvenliğini artıracaktır. Türkiye'nin bu alandaki potansiyeli doğru politikalarla yönlendirilip güçlendirildiğinde ülkemiz hem bölgesel hem de küresel ticaretin önemli aktörlerinden biri hâline gelebilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrudan satış sektörü de e-ticaretin bir parçası olarak hızla büyüyen bir sektördür. Dünyada 2022 yılında doğrudan satış hacmi 178 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de bu sektör 8,5 milyar TL'lik bir hacme ulaşmış olup 1,6 milyon vatandaşımız bu alanda faaliyet göstermektedir. Sevindirici olarak da bu kişilerin yüzde 80'ini kadınlar oluşturmaktadır. Bu alanda yapılan düzenlemeler tüketicilerin daha güvenli bir ticari ortamda faaliyet göstermesini sağlayacak ve doğrudan satış yapan bireylerin haklarını güvence altına alacaktır. Doğrudan satış sisteminin haksız rekabet yaratacak uygulamalardan arındırılması, tüketicinin korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüketiciyi yanıltıcı reklamlar ve haksız ticari uygulamalar da kanunda yapılan düzenlemeler kapsamında ele alınmıştır. Mevcut idari para cezalarının caydırıcılığını yitirdiği durumlar göz önüne alınarak bu alanda yaptırımların da artırılması hedeflenmektedir. Özellikle sosyal medya platformlarında yapılan yanıltıcı "deepfake" reklamların denetlenmesi ve mağdurların haklarını arayabilmesi için daha etkili mekanizmalar oluşturulacaktır. Aynı zamanda Reklam Kurulu tarafından verilen idari para cezalarına uzlaşma imkânı getirilmiş, böylece ticaret ihtilaflarının daha hızlı çözüme kavuşturulması da bu kanunla sağlanmıştır. Bu uzlaşma mekanizması ticari ihtilafların mahkemeye taşınmadan çözülebilmesine olanak tanımakta böylece hem ticaretin hızını kesmemekte hem de tüketicilerin haklarını daha hızlı ve etkin bir şekilde koruma altına almaktadır. Özellikle dijital ticaretin yaygınlaşmasıyla birlikte internet üzerinden yapılan ticari faaliyetlerde ortaya çıkan anlaşmazlıklar hızlı çözüme kavuşturulmadığı takdirde tüketicilerin mağduriyetine yol açabilmektedir. Bu nedenle ihtilafların çözüm sürecini hızlandıracak ve tarafları uzlaştıracak düzenlemelerin hayata geçirilmesi adil bir ticaret ortamının oluşturulması açısından son derece önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; tüketicinin korunması sadece bireysel bir mesele değildir. Bu konu aynı zamanda ekonomik güvenliği, ticaretin sürdürülebilirliğini ve toplumsal refahı ilgilendiren geniş bir çerçevede ele alınmalıdır. Kanun teklifi kapsamında yapılacak düzenlemeler Türkiye'nin büyüyen dijital ekonomisi içinde tüketicilerin haklarının güvence altına alınması açısından çok önemli bir rol oynamaktadır. Dijital ticaretin gelişmesi yeni iş modelleri ve yenilikçi yaklaşımların ortaya çıkmasını sağlarken aynı zamanda tüketiciler açısından da yeni riskleri beraberinde getirmektedir. Bu risklerin bertaraf edilmesi etkili denetim mekanizmaları ve şeffaf ticari uygulamaların hayata geçirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu bağlamda, özellikle dijital platformlar üzerinden yapılan alışverişlerde tüketicilerin yaşadığı mağduriyetlerin önlenmesi ve caydırıcı yaptırımların uygulanması piyasa güvenliği açısından önemli bir adım olacaktır. Kanun teklifiyle birlikte getirilen idari para cezalarının artırılması ve yanıltıcı reklamlarla mücadele de önemli bir caydırıcı unsur olacaktır. Sosyal medya platformları ve dijital reklam mecraları üzerinden yapılan aldatıcı reklamlar tüketicilerin yanıltılmasına ve haksız kazanç elde edilmesine neden olmaktadır. Bu tip uygulamaların önlenmesi için gerekli yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi de büyük önem taşımaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinde öne çıkan bir diğer önemli başlık ise tüketici hakem heyetlerinin işleyişi ve uyuşmazlıkların daha hızlı çözüme kavuşturulması için alternatif çözüm yollarının teşvik edilmesidir. Tüketici hakem heyetleri vatandaşımızın mağduriyetlerini hızlı ve etkin bir şekilde çözebilmeleri açısından önemli bir işlev görmektedir ancak mevcut sistemde hakem heyetlerine yapılan başvuruların sayısının artmasıyla birlikte işlem süreleri uzamış, bu da tüketicilerin mağduriyetlerinin daha uzun süre devam etmesine yol açmıştır. Yeni düzenlemeyle birlikte hakem heyetlerinin karar verme süreçleri hızlandırılacak, aynı zamanda alternatif uyuşmazlık çözüm yolları teşvik edilerek tarafların mahkemeye başvurmadan sorunlarını çözebilmeleri de sağlanacaktır.

Tüketici haklarının korunması noktasında önemli bir diğer konu da bu hakların geniş kesimlere anlatılması ve

tüketicilerin bilinçlendirilmesidir. Bilinçli tüketici sadece kendi haklarını korumakla kalmaz, aynı zamanda piyasadaki haksız rekabetin ve ticari suistimallerin de önüne geçer. Bu nedenle tüketicilerin bilinçlendirilmesine yönelik eğitim ve farkındalık programlarının da yaygınlaştırılması gerekmektedir. Özellikle dijitalleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte siber güvenlik riskleri, kişisel verilerin korunması gibi yeni nesil sorunlarla karşı karşıya kalan tüketicilerin bu konularda bilinçlendirilmesi de büyük önem taşımaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüketicinin korunması konusunda yapılan düzenlemeler ekonominin sürdürülebilir büyümesine de önemli katkılar sağlayacaktır. Adil rekabetin sağlandığı, tüketici haklarının güvence altına alındığı bir piyasa ekonomik istikrarın temel yapı taşlarından da biridir. Aynı zamanda, tüketicinin korunmasına yönelik etkin düzenlemeler yabancı yatırımcıların ülkemize olan güvenini artıracak, Türkiye'nin yatırım yapılabilir ülke imajını da pekiştirecektir. Kişisel rekabetin arttığı günümüzde tüketicilerin haklarının korunması, aynı zamanda piyasa güvenliğini ve ticari etik değerlerin korunmasını da beraberinde getirecektir. Bugün elektronik ticaretten finansal hizmetlere, doğrudan satıştan tüketici kredilerine kadar geniş bir yelpazede yapılan bu düzenlemeler Türkiye'nin dijital ekonomideki konumunu güçlendirecek ve küresel ticaret ağlarına entegrasyonunu ise hızlandıracaktır. Özellikle genç nüfusun dijital ticaret alanındaki girişimciliği teşvik edilerek Türkiye'nin dijital ekonomideki rekabet gücü artırılacaktır.

Sonuç olarak, tüketici haklarının korunmasına yönelik yapılan bu düzenlemeler sadece bireysel hakların güvence altına alınmasını değil, aynı zamanda Türkiye ekonomisinin büyümesine ve rekabet gücünün artmasına da katkı sağlayacaktır. Tüketicinin korunması sadece ticaretin değil, toplumsal refahın ve sosyal adaletin de teminatıdır. Bu düzenlemeler Türkiye'yi hem ulusal hem de uluslararası düzeyde daha güçlü bir konuma taşıyacaktır. Özellikle hızla büyüyen dijital ekonomi ve ticaret sektörleri tüketici haklarının korunması için daha güncel ve etkin mekanizmaların hayata geçirilmelerini zorunlu kılmaktadır. Ayrıca, Türkiye'nin ihracat potansiyelini artırarak küresel ticaret pazarında daha güçlü bir konuma gelmesi, tüketici dostu politikalar uygulanmasıyla da daha mümkün hâle gelecektir. Bu süreçte devletin düzenleyici ve denetleyici rolünün etkin bir şekilde işlemesi piyasalarda güven ortamını oluşturacak ve hem yerli hem de yabancı yatırımcıların ilgisini çekecektir. Tüketici haklarının korunması piyasaların şeffaf, adil ve güvenli bir şekilde işlemesine olanak tanıyacak, böylece ticari faaliyetler sürdürülebilir bir yapıya kavuşacaktır. Bu durum, tüketici memnuniyetini artırarak ticari ilişkilerin güven temelinde de gelişmesini sağlayacaktır.

Sonuç olarak, Türkiye'nin ekonomisinin geleceği bu tarz modern ve etkili düzenlemelerle desteklendiğinde daha güçlü bir zeminde ilerleyecektir. Tüketici dostu bir ekonomide ticaretin adil rekabet koşullarında işlemesi ve vatandaşların ekonomik haklarının korunması, ülkemizin uluslararası ticaretteki pozisyonunu da güçlendirecek ve küresel rekabetteki gücünü artıracaktır. Bu bağlamda, Türkiye'nin dijitalleşen dünya ekonomisinde daha güçlü bir yer edinmesi için tüketicinin korunması noktasında yapılan bu düzenlemeler hayati önem taşımaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın son kısmında Antalya'mızın gayrisafi millî hasılaya olan katkısından da kısaca bahsetmek istiyorum. 2024 yılı ihracat verilerine göre madencilik ürünleri sektörü artış göstererek 50 milyon 681 bin dolar seviyesine ulaşmıştır. Yaş meyve, sebze ihracatı 2024'te konjonktürel olarak bir miktar azalsa da Antalya'mızın genel ihracat performansı yüksek bir ivme göstermektedir. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektöründe yüzde 17'lik bir büyüme yaşanmış ve 40,137 milyon dolar ihracat yapılmıştır. Ayrıca, 2024 mobilya, kâğıt ve orman ürünleri ihracatında yüzde 17'ye varan artışla 45 milyon 582 bin dolar gelir elde edilmiştir. Bu rakamlar, Antalya'mızın, dijitalleşen ticaret dünyasında ne kadar büyük bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Antalya'mızın ekonomik başarıları Türkiye'nin genel ekonomik büyümesine de katkı sağlamaya devam etmektedir. Antalya ihracatı, Türkiye'nin genel ekonomik büyümesine paralel olarak her yıl büyük bir ivme kazanmakta, Türkiye'nin küresel ticaretteki etkinliğini artırmaktadır. İhracat rakamları sadece sayısal büyüme olarak değil, aynı zamanda yerel üreticilerin ve sanayicilerin dünya pazarına daha fazla entegre olmasına olanak tanıyan bir gelişme olarak görülmelidir. Antalya'mızın ihracattaki başarısı ülkemizin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasında kritik bir rol oynamaktadır.

Ayrıca, Antalya'mızın turizmde dünyanın en bilinen destinasyonlarından biri olması hepimize gurur vermektedir. 2023 turizm verilerine göre 16 milyon ziyaretçi ve yaklaşık 16 milyar dolar gelir sağlamıştır. 2024'te ise sene başından günümüze turizm yüzde 8 artış göstermiş, 15 milyon ziyaretçiye ulaşılmış ve yıl sonu itibarıyla 17 milyon turist ve 17 milyar dolar gelir hedeflenmiştir. Antalya'mız turizmi, tarımı ve sanayiye bir arada bulunduran çok nadir bir örnektir. Devletten aldığımız devletinize vererek ülke ekonomisine pozitif katkı sağlamaktadır. Tarımdan ticarete, turizmden sanayiye Antalya'mız için değer üreten tüm hemşehrilerimize de buradan şükranlarımı sunuyorum.

Bu düşüncelerle, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına kanun teklifine destek verdiğimizizi ifade ediyor, aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başkan.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat'tır.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Fırat.

DEM PARTİ GRUBU ADINA CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranlarının başında bizi izleyen halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Getirilen bu teklifte şunu söylemeliyiz ki ne zor durumda olan esnafımızın ne alım gücü her geçen gün düşen tüketicinin ne topluma yayılan ağır vergi yüklerinin ne emekçilere dayatılan vergi dilimlerinin iyileştirilmesi ne de emeklinin, asgari ücretlinin korunması veya enflasyonun etkisini düşürecek hiçbir hükmün yer almaması bir yana, teklifin kamu yararı dahi gözetilmeden daha çok e-ticarette tekelleşme yolunda ilerleyen firmalar ve büyük şirketlere imtiyaz sağlamayı amaçlayan hükümler içerdiği görülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun tekliflerinin istişareyle yapılmasını engelleyen Cumhurbaşkanlığı, modern demokrasilerin ve hukuk devletlerinin en temel hakkı olan yasa yapma hakkını ortadan kaldırmaktadır. Yasa yapma hakkının zayıflatılması halk egemenliğine yönelik en büyük darbelerden biridir çünkü halkın cebinden toplanan vergilerin nerelere harcanacağı ve demokratik hukuk devletinin nasıl işleyeceğine işaret eden en önemli ilkelerden biri yasa yapma hakkıdır. Dünyadaki tüm demokratik hukuk devletlerinde yasa yapma, devlet-toplum-vatandaş mutabakatının temelidir. Kanunların komisyon sürecine gelmeden toplumun ilgili kesimlerinin temsilcileri olan odaların, sendikaların, derneklerin veya demokratik kitle örgütlerinin görüşleri alınarak yapılması gerektiğini bir kez daha vurgulamak gerekir.

Getirilen bu teklifin 12 maddesinin 8'i direkt Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'u ilgilendiriyorken Komisyona tek bir tüketici hakları derneğinin çağrılmaması ise asıl muhataplardan kaçmak anlamına gelebilecek skandal bir tarzdır. Çoğunlukçu bir anlayışla, çoğulculuğun reddedildiği, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütünüyle baypas edilmek istendiği bir süreci yaşıyoruz. Meclisin âdeta bir noter makamı olarak görülmesi her şeyden önce millet iradesine saygısızlıktır. Muhalefetin uyarılarını yok sayan, önerilerini dikkate almayan, demokratik anlayıştan uzak bir iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifinde getirilen düzenlemelerle tüketici kredisi ve konut finansmanı

sözleşmelerinin elektronik ortamda akdedilmesine imkân tanındığı söylene de tüketiciler yeterince bilgilendirilmezse anlaşılmaz kredi sözleşmelerine imza atmalarına yol açabilir. Bu durum, özellikle dijital okuryazarlığı düşük olan tüketiciler için ciddi riskler taşıyor. Bunun önüne geçmek için elektronik ortamda yapılacak sözleşmelerde, tüketicilere anlaşılır ve detaylı bilgilendirme yapılması zorunlu kılınmalı, tüketicilere sözleşme şartlarını incelemeleri için belirli bir süre tanınmalı, dijital okuryazarlığı düşük olan tüketiciler için ise rehberlik veya destek hizmetleri sunulmalıdır. Diğer taraftan ise doğrudan satış sistemlerine ilişkin düzenlemelerin yetersiz olması, tüketicilerin bu çerçevede sistemler üzerinden mağdur olmasına sebep olabilecektir.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifi doğrudan satış şirketlerinin sermaye şirketi olarak kurulması ve belirli ilkeler sağlaması gerektiğini belirtse de uygulamada bu koşulların nasıl denetleneceği ve ihlallerin nasıl cezalandırılacağı konusu da belirsizdir. Bunun için doğrudan satış sistemlerine yönelik daha sıkı denetim mekanizmaları oluşturulmalıdır. Bu denetimlerin bağımsız kurumlar tarafından yapılması da sağlanmalıdır.

Yine teklifte, ticari reklam, haksız ticari uygulamalara ilişkin denetimlerde etkinliğin sağlanması amacıyla idari para cezalarının yeniden düzenlenmesi öngörülmüş ancak bu cezaların yeterince caydırıcı olup olmayacağı konusu da şüphelidir. Özellikle büyük şirketler için bu cezalar maliyet olarak kabul edilebilecek düzeyde kalabilir. İdari para cezalarının miktarları şirketlerin yıllık cirolarına oranlanarak belirlenmeli, böylece büyük şirketler için cezaların caydırıcı olması sağlanabilecektir. Birçok kanun teklifinde rastlanıldığı gibi, idari para cezalarının yetersiz veya enflasyon nedeniyle anlamsız rakamlara düşmesi hâlinde bu para cezalarının artırımı için tekrar kanun değişikliği yoluna gidilmesi bürokratik işlere mahal vermektedir. Bunun önüne geçmek için idari para cezalarının maktu olmaktan çıkarılması, yeniden değerlendirme oranı veya enflasyon rakamlarına endekslenmesi Meclisin iş yükünü daha da azaltabilecektir.

Değerli milletvekilleri, uzlaşma müessesesinin ticari reklam, haksız ticari uygulamalara ilişkin hükümler için uygulanmasına imkân tanınması büyük şirketlerin ciddi ihlallerden kolayca sıyrılmasına yol açma riskini taşımaktadır. Bu durum tüketici haklarının korunması amacına aykırıdır ve hukuki belirliliği zedeler. Eğer uzlaşma müessesesi uygulanacaksa tüketici örgütlerinin, bağımsız denetçilerin sürece dâhil edilmesi sağlanmalıdır. Uzlaşma sürecinde yapılan anlaşmaların kamuoyuyla paylaşılması, şeffaflık ilkelerine uygun hareket edilmesi zorunlu kılınmalıdır. Uzlaşma mekanizmalarının suistimal edilmemesi için sıkı denetim veya gözetim mekanizmaları kurulmalıdır.

Kanun teklifinde, yurt içinde yerleşik pazar yerlerinin rekabet gücünü artırmak amacıyla bazı tedbirler öngörülmektedir. Ancak bu tedbirlerin yetersiz olduğu, özellikle küresel e-ticaret devlerine karşı etkin bir koruma sağlamayacağı açıktır. Bu durum yerli işletmelerin rekabet gücünü zayıflatır, istihdam kayıplarına yol açacaktır. Ayrıca, bu teklifte büyük e-ticaret firmalarının lisans ücretlerine muafiyet ve imtiyaz sağlayacak hükümler getirilerek ekonominin en önemli ayağı olan küçük esnafın göz ardı edilmektedir. Teklifte uluslararası ticaret hacmine yönelik bir genişleme planlanıyor ancak iç piyasaya ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmuyor. Türkiye, e-ticaret konusunda uluslararası pazarlarda söz sahibi olmaya çalışırken iç ticarete küçük esnafa ilişkin herhangi bir planlama yapılmamaktadır. Türkiye'de büyük esnaf büyürken küçük esnaf da kepenk kapatıyor.

Buradan soruyoruz: Türkiye'de kepenk kapatıp e-ticarete yönelen esnaf veya üretici sayısı bilinmekte midir? E-ticaretin istihdama olumsuz etkisini engelleyebilecek alternatif bir politikanız var mıdır? Esnafın e-ticarete yönelmesinin olumlu veya olumsuz yönlerinin etki analizi yapılmış mıdır?

Değerli milletvekilleri, şunu herkes iyi bilmelidir ki küçük esnaf olunmadan büyük esnaf olunmaz. Önce küçük esnafın ayakta durmasının, büyümesinin önünü açmamız lazım. Küçük esnafı bir okul olarak düşünün; 1 metrekare içerisinde dahi olsa orada büyüyen, bir paket deriyle bir ayakkabı firması açabilecek etkin bir çerçeveye gelebilir. Aynı şekilde, bir top kumaşla fabrikalar açılabilir eğer gerçekten küçük esnaf desteklenecekse. Esnafın güncel sıkıntılarının büyük kısmı da ekonomiktir.

Sevgili dostlar, sayın vekillerim, biraz önce Urfa'dan Mali Müşavir Müslüm Tosun aradı, aynen şöyle diyor: "Esnafın vergi veya Sosyal Güvenlik Kurumu borçları nedeniyle hesaplarına haciz işlemleri başlatılıyor, esnaf iş yapamaz duruma geliyor. Haciz nedeniyle bankalar bile 7 bin TL'nin üzerindeki işlemlere bloke koyuyor. Esnaf kilitlenmiş, tükenme noktasına gelmiştir."

Türkiye'de esnafın bir de stopaj sorunu vardır. Bir esnaf kiraladığı iş yeri için ayrıca devlete stopaj vergisi ödemek zorundadır. Yani her esnaf hem kira ödüyor hem de neredeyse kira kadar stopaj ödüyor. Buna bir çözüm bulunmalı veya cüzi bir rakam alınmalıdır.

Sayın milletvekilleri, yine küçük esnaf krediye veya finansmana ulaşmada zorluklar yaşıyor. Bankalar genellikle küçük esnafa yüksek faizli krediler sunuyor ya da teminat konusunda katı kurallar koyuyor.

Tüm bu sebeplerden dolayı kanun teklifinin yeniden gözden geçirilmesi ve tüketici haklarını koruma amacına uygun olarak daha dengeli, adil düzenlemeler yapılması gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Fırat.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Hakkâri Milletvekili Sayın Öznur Bartın...

Buyurun Sayın Bartın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZNUR BARTIN (Hakkâri) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; söz konusu teklif, bankacılık mevzuatındaki düzenlemelerden tüketici haklarının belirginleştirilmesine kadar birçok önemli maddeyi içermektedir ancak bu teklifin en önemli eksiklerinden biri, zor durumda olan esnafın ve alım gücü her geçen gün düşen tüketicinin korunmasına yönelik hiçbir hükmün yer almamasıdır. Aynı şekilde, emekçilere dayatılan ağır vergi yükleri ve asgari ücretlinin yaşam standartlarının iyileştirilmesi gibi kamusal yarar gözetmeyen düzenlemeler, yalnızca büyük şirketlere imtiyaz sağlamayı amaçlayan bir yaklaşım sergilemektedir. Bu nedenle teklifin, kamu yararını gözetmeyen ve sosyal adalet ilkelerini ihlal eden yanlarının dikkate alınarak daha kapsayıcı bir anlayışla ele alınması gerekmektedir.

Türkiye'de e-ticaret sektörü son yıllarda önemli bir büyüme kaydetmiştir. 2022 yılının ilk altı ayında e-ticaret hacmi 348 milyar TL'ye ulaşmış, bu da bir önceki yıla göre yüzde 116'lık bir artış anlamına gelmektedir. Bu büyüme "Hepsiburada, Sahibinden, Trendyol, Yemeksepeti, Çiçeksepeti, n11 ve Getir" gibi platformların yaygınlaşmasıyla hızlanmıştır. Özellikle, Covid-19 pandemisi sürecinde karantina ve sokağa çıkma yasakları çevrim içi siparişlerde büyük bir artışa neden olmuş ve motokuryelere olan talebi artırmıştır. Motokuryeler, platform ekonomisinin büyümesiyle birlikte günlük trafik ve sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir ancak bu mesleğin yaygınlaşması beraberinde çeşitli sorunları da getirmiştir. Türkiye'de kayıtlı yaklaşık 200 bin motokurye olduğu tahmin edilmektedir ancak kayıtsız çalışan motokuryelerin sayısının da çok daha fazla olduğu düşünülmektedir. Tüm Anadolu Motosikletli Kuryeler Federasyonuna göre Türkiye'de yaklaşık 900 bin kayıtlı-kayıtsız motokurye bulunmaktadır. Motokuryeler uzun çalışma saatleri ve güvencesiz çalışma koşullarıyla karşı karşıya kalmaktadır. Yapılan araştırmalar motokuryelerin yüzde 85'inin haftada altmış yedi saat ve üstü çalıştığını, yüzde 15'inin ise haftalık kırk beş saat çalıştığını göstermektedir. Ayrıca, yüzde 32'si haftada yedi gün çalıştıklarını belirtmiş, büyük bir kısmı asgari ücretin üzerinde gelir elde etse de bu gelirler çalışma saatleri ve koşulları dikkate alındığında yeterli olmamaktadır.

Motokuryelerin en çok karşılaştıkları sorunlar arasında sıcak ürün teslimatı, hızlı teslimat baskısı, trafik ve müşteri

sorunları yer almaktadır. Hızlı teslimat talepleri motokuryeler üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta ve güvenliklerini tehlikeye atmaktadır. Olumsuz hava koşulları sıkça kaza yapmalarına veya kazaya tanık olmalarına neden olmaktadır. Motokuryeler meslek hastalıkları olarak nitelendirilebilecek birçok sağlık sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır.

Bu kanun teklifiyle e-ticaret sektöründe faaliyet gösteren büyük firmalara vergi muafiyetleri ve kartelleşme ayrıcalıkları tanınırken sektörün paydaşları olan motokuryelerin çalışma koşullarının göz ardı edilmesi kabul edilemez. Platform ekonomisinin bir parçası olan motokuryelerin daha güvenceli çalışma koşullarına kavuşmaları gerekmektedir. Bu bağlamda, sosyal güvenlik haklarının sağlanması, çalışma saatlerinin düzenlenmesi ve gelir adaletinin sağlanması önem arz etmektedir. Bu durum, motokuryelik mesleğinin, gerekli düzenlemelerin yapılmaması nedeniyle büyük bir risk altında olduğunu göstermektedir. Kurye Hakları Derneğinin raporlarına göre motokuryelik iş kolunda işçi ölümleri her geçen yıl artış göstermektedir. 2021'de en az 30, 2022'de en az 58, 2023'te 68, 2024 yılı itibarıyla son altı ayda en az 25 motokurye çalışma şartları nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Motokuryelik mesleği hâlâ çok tehlikeli işler kategorisine alınmamıştır. Valiliklerin bu konuda herhangi bir inisiyatif almadığı gözlemlenmektedir. Bu durum, kuryelerin yaşadığı riskleri daha da artırmakta ve güvenlik önlemlerinin yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Son dönemde yaşanan bazı olaylar, kuryelerin karşılaştığı risklerin ve hukuki yetersizliklerin boyutunu da gözler önüne sermiştir. 20 yaşındaki üniversite öğrencisi Ata Emre Akman, bir kaza sonucu yaşamını yitirmişti. Somali Cumhurbaşkanı'nın oğlu Muhammet Hasan Şeyh Mahmut'un bir motokuryeye çarpması sonucu yaşanan ölüm olayında Mahmut, asli kusurlu bulunmasına rağmen sadece 27.800 TL adli para cezası almış ve ehliyetine altı ay süreyle el konulmuştur.

Sonuç olarak, e-ticaretin ve platform ekonomisinin gelişimi, tüketim alışkanlıklarını değiştirirken motokuryeler gibi yeni mesleklerin yaygınlaşmasına neden olmuştur. Tüketici haklarının korunması adına yapılan düzenlemelerin çalışma koşullarını iyileştirecek adımlar içermesi, ilgili kanun teklifinde motokuryelerin de göz önünde bulundurulması ve haklarının korunması ele alınmalıdır.

Kanun teklifinde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen hükümlerin yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir ancak bu düzenlemelerin Anayasa Mahkemesi kararlarına ne kadar uygun olduğu konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır. Özellikle, TENMAK'ın gelirlerine ilişkin düzenlemeler Anayasa Mahkemesi kararları dikkate alınarak yapılsa da uygulamada boşluklar ve belirsizlikler yaratmaktadır. Anayasa Mahkemesi kararlarına tam uyum sağlaması için düzenlemeler detaylı bir şekilde gözden geçirilmeli ve her maddenin Anayasa Mahkemesi kararlarıyla ne ölçüde uyumlu olduğu yerinde denetlenmeli, düzenlemelerin uygulamada nasıl hayata geçirileceği konusunda açık ve net hükümler içermesi sağlanmalı, Anayasa Mahkemesi kararlarına uygunluk denetiminde bağımsız hukuk uzmanlarının görüşleri alınmalı ve düzenlemeler buna göre revize edilmelidir.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da yapılması öngörülen değişiklikler tüketici haklarını zayıflatma, büyük şirketlere avantaj sağlama ve hukuki belirliliği zedeleme potansiyeli taşımaktadır. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un uygulayıcısı konumunda olan Ticaret Bakanlığı asıl çözülmesi gereken sorunları görmezden gelerek tali konularla uğraşmayı yeğliyor.

Değerli milletvekilleri, ayrıca konut vaadiyle dolandırılan ve on yıldır çözüm bekleyen yurttaşların mağduriyetlerine de değinmek istiyorum: Başta İstanbul Esenyurt ve Tuzla ilçeleri olmak üzere, ülkemizin değişik bölgelerinde özellikle yüksek nüfus artışı hızından kaynaklanan konut ihtiyacını fırsat gören bazı kişiler, on binlerce insana, daha çok toplumun dar ve orta gelirli yurttaşlarına konut edindirmek vaadiyle kurdukları inşaat firmaları aracılığıyla ön ödemeli konut satışı yöntemiyle maketler üzerinden satış kampanyaları düzenlemiş ve paralar toplamış ancak aradan uzun yıllar geçmesine rağmen hak sahiplerine konutlar teslim edilmemiş, bazı projelere hiç başlanmamış veya yarım bırakılarak on binlerce insanın mağduriyetine sebebiyet vermişlerdir. Türkiye'de konut mağduriyeti on yılı aşkın süredir çözüme kavuşmamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 yılında konut mağdurlarıyla ilgili bir araştırma komisyonu kurulması yönünde karar almış ancak bu Komisyondan somut bir sonuç çıkmamıştır. Kurulan Komisyon gerek başkanlık gerekse parti temsilcileri bakımından etkili olamamış, bu durum sonucunda konut mağdurlarının sorunlarına yeterince değinilmemiştir. Hâl böyle olunca mağdur olan aileler, TBMM ve tüm ilgili kurumlara başvurmuş ancak bugüne kadar hiçbir adım atılmamıştır. Mağdurlara bir çözüm üretilmemesi iktidarın sorumsuzluğu olarak elbette ki nitelendirilmektedir.

Bu kanun teklifi yalnızca büyük firmaların çıkarlarına hizmet etmekte, motokuryeler ve konut mağdurları gibi kesimleri göz ardı etmektedir. Tüketicinin korunması adına yapılacak her düzenleme bu kişilerin haklarını gözetmekle yükümlüdür. Tüketici ve işçi hakları bu kanun teklifinin öncelikli hedefleri olmalı, haksız kazanç sağlayanların üzerindeki denetim artırılmalıdır. Bu nedenle bu teklifin gözden geçirilmesi, motokuryelerin ve konut mağdurlarının haklarının gözetilmesi elzemdir.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bartin.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Nail Çiler. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAIL ÇİLER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygı, sevgiyle selamlıyorum. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde değerlendirme yapmak için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım.

Öncelikle sözlerime, son günlerde yaşadığımız şiddet olaylarının tümünü lanetleyerek başlamak istiyorum. Evet, yaşadığım kent Gebze, sanayinin devleştiği, farklı kültürlerin birleştiği, teknolojinin vücut bulduğu bir yerdir; son zamanlarda adının şiddetle anılmasını kesinlikle kınıyorum ve bu olaylarda üzerime düşeni yapacağıma söz veriyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, teklifte yer alan 2 madde, geçtiğimiz yasama yılının sonunda sürelerle alakalı gereklilik olduğu için yasalastı. CHP olarak konuyla ilgili olarak, değerlendirmelerimizi yaptık. Teklifin diğer maddelerini ise şimdi görüşüyoruz. Öncelikle, kanun yapma tekniği açısından şu toba kanun sevdasından bir türlü vazgeçemedik. Teklifte, 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2 maddesi değiştirilmektedir. Bu kanun tekniği bu Meclise tabii ki yakışmıyor.

Değerli vekiller, 14 maddelik bir kanun teklifini tartışıyoruz ancak bugün burada konuşmamıza sebep olan 2 madde var: 11 ve 12'nci maddeler. Şimdi, teklifin 11 ve 12'nci maddeleriyle e-ticaret sektöründe özellikle büyük ölçekli firmaların daha az yıllık ticaret lisans bedeli ödeyebilmesine dönük düzenleme yapılmaktadır. Görece büyük ölçekli e-ticaret şirketlerinin kanunda artan oranlı ve dilimlere hâlinde hesaplanan yıllık ticaret lisans bedellerini daha az ödeyebilmesi için kanunun etrafından dolanan yeni bir hesaplama getirilmekte, lisans bedellerinin dilim ve tutarları değiştirilmeden lisans bedeline tabi tutulacak net işlem hacmi "ihracata ve yatırıma ödül verme" adı altında düşürülmek istenmektedir.

Mevcut kanunda e-ticaret firmaları eğer ihracat yapıyorlarsa bu ihracat tutarları toplam yıllık hacimlerinden düşülerek lisans bedeline tabi tutulmaktadır. Biraz kitabın ortasından konuşmak gerekirse e-ticaret sektörü yüzde 86,5'u Çinli bir şirkete ait olan faydası için bir kanun yapmaya çalışıyoruz. 1/7/2022 tarihinde 7416 sayılı Kanun yoluyla yapılan değişiklikler, temelde Covid-19 salgını sürecinde işlem hacmi hızla büyüyen e-ticaret sektöründe kamu eliyle kurallar ve sınırlamalar getirilmesini öngörmekteydi. Bunun amacı, e-ticaret piyasasında kartelleşmeyi yani oligopol piyasasının oluşmasını engellemekti; diğer bir

ifadeyle 2-3 ya da 4 oyunculu değil, geniş tabanlı bir piyasa oluşturmaktır.

Şimdi konuştuğumuz bu teklif gelirken Rekabet Kurumu size ne görüş verdi değerli Komisyon üyeleri? Eğer olumlu görüş verdiyse önceki raporlarında neden bir firmanın diğerlerine karşı çok güçlendiğini yazdı; bunu bilmemiz lazım.

E-ticaret, ürün ve hizmetlerin internet üzerinden satışını ve dağıtımını içeren bir ticaret türüdür. Bunun birçok avantajı var. E-ticaret platformuyla artık hem alıcılar hem de satıcılar dünyanın her yerinden işlem yapabiliyorlar. Bu tür ticaretle küçük ve orta ölçekli işletmelerin büyümesi yani KOBİ'lerin gelişmesi ve hedef kitleye doğrudan erişimi sağlanır. Evden ticaret yapma imkânınız var, dünyanın her yerine satış yapma fırsatınız var, yedi gün yirmi dört saat satış yapma olanağı gibi birçok faydası bulunuyor. İş modelleri değişiyor, geleneksel ticaret modelleri rafa kalkıyor. Biz e-ticareti faydalı olduğunu biliyoruz. E-ticaret, doğrudan KOBİ'leri koruyacak ve geliştirecek yapıda olmalıdır. Şimdi, bu kanun teklifi KOBİ'leri korumuyor; bu kanun teklifi Trendyol'u koruyor arkadaşlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Biz 20 milyar lira -Komisyondan önce Bakanlık yetkililerinin telafuz ettiği tutar bu- gelirden vazgeçeceğiz. Plan ve Bütçe Komisyonu bu kanun teklifini görüşemeyecek, Rekabet Kurumu, Hazine ve Maliye Bakanlığı görüş vermeyecek, oldubittiyse kanun yapacağız. Bu doğru bir şey değil. Örneğin, teklife göre 460 milyarlık işlem hacmi olan şirket 20 milyar ihracat yapmış olsun -örnek olarak veriyorum- ve 20 milyar da teşvik almış olsun. Bu hesabı yaptığımız zaman bu şirket ne kadar vergi veriyor? 16 milyar yani 460 milyar para kazanacak, hiç değiştirmiyoruz, 460 milyar işlem hacmi değişmiyor ama bizim yapmış olduğumuz düzenlemeyle 66 milyar lisans ücreti ödemek yerine 16 milyar ödeyecek. Burada devletin kasasına girmesi gereken tam 50 milyarlık bir kazanç devletin kasasına maalesef girmiyor; tüyü bitmemiş yetimin hakkı var burada arkadaşlar, vicdan sahibi olmamız lazım.

Değerli milletvekilleri, Kocaeli bölgesi İstanbul'dan sonra ihracatta Türkiye 2'ncisi olan, 14 OSB'siyle iş yoğunluğunun olduğu bir bölge. Sadece Gebze'de 122 tane AR-GE merkezi bulunmakta. Hani Togg var ya bizim göz bebeğimiz, millî varlığımız; Togg'un AR-GE merkezi Gebze'de ve burada 1.150 AR-GE mühendisi çalışmakta. Biz "Ya üreterek var olacağız ya da tüketerek yok olacağız." diyen bir neslin çocuklarıyız. Biz istihdamın artmasını, ticaretin gelişmesini, girişimcilerin yetişmesini, KOBİ'lerin ayakta durmasını tabii ki istiyoruz; yapılan girişimler olumsuzsa desteklemeyeceğiz ama olumlu olan her şeyi de burada üzerimize düşeni yapip desteklemek zorundayız. Ülkemize yatırım girmesi yani üretimin artması stratejik meselelerden tabii ki biridir. Ancak bir süredir getirilen kanun tekliflerini de hayretle takip ediyoruz. İş dünyasından gelen insanlar ve iş dünyası kanunun ruhuna bakar, güvenmek ister. Bu kanun teklifi Komisyona gelmeden iki saat önce bilgilendirme toplantısı yapılıyor, daha önceki konuşmacılar söyledi. On saatte kanun teklifi Komisyonda kabul edildi. Torba kanun olan bu teklifi, tali komisyonda görüşülmesi gereken teklifi, tali komisyonda görüşülmeden on saatte bitirdik Komisyonda. Anayasaya uygunluk denetimi yapılmadan aceleyle kanun yaptık, bu sağlıklı bir çalışma yöntemi değil. Elbette ülkemize yatırım yapan, kapsayıcı ekonomik kurumlara sahip olmamız gerekir ama yatırım gelsin diye ısmarlama kanun yapmak da bu Meclisin ağırlığına maalesef yakışmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Geçtiğimiz dönem, 2022 yılında bir kanun yapıldı. E-ticarete lisans ücreti getirilerek hem adil ticaretin sağlanması hem de oluşan piyasadan gelir elde etmek için bu kanun yapıldı, o dönem oy birliğiyle bu Meclisten geçti. 2023 yılında lisans ücretlerine ilişkin değişiklik yapılarak parasal sınırlar değiştirildi. Şimdi, 2024 yılında bir değişiklik daha teklif ediliyor. Bakınız, 2022 yılında 10 milyar liraya sıfır vergi olarak başlayan lisans ücreti 10-20 milyar lira aralığında on binde 3 olarak devam ederek artırılıyordu. 2023 yılında 10 milyar, 15 milyara çıkarıldı. 10-20 milyar sınırı 15-30 milyar oldu ve sınırlar aynı şekilde artarak devam etti. İhracat tutarlarında toplam cirodan düşerek hesaplamalar yapılıyordu fakat değerli milletvekilleri, 2023 yılı e-ticaret hacmi 1,85 trilyon Türk lirasıdır -Ticaret Bakanlığının verileri bunlar- 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 115 büyümüştür. İşlem sayısı ise bir önceki yıla göre yüzde 22,25 artarak 5,87 milyar adet olarak gerçekleşmiştir. Ticaret Bakanlığınca 2024 yılında e-ticaret hacminin 3,4 trilyon Türk lirası ve işlem sayısının da 6,67 milyar adet olacağı öngörülmektedir. E-ticaret hacminin genel ticaret hacmine oranı 2019 yılında yüzde 10,1 iken yıllar içinde büyük bir artış kaydederek 2023 yılında yüzde 20,3'e ulaştı yani burası büyüyen, iyi bir pazar. Bizim bu pazara yerli oyuncular katmamız lazım; KOBİ'leri, taciri, tüccarı da katmamız gerekiyor. Sektör yerli oyuncularla birlikte büyümelidir, ayrıcalıklar yerli ve küçük olan oyuncular için yapılmalıdır. Biz dijital platformda ne yapıyoruz? Çok laf, az iş yapıyoruz; tekrar ediyorum, dijital platformda çok laf, az iş yapıyoruz. Ticarete internetin sunmuş olduğu fırsatlardan tam olarak yararlanamıyoruz. Bizim bu fırsatları yerli oyuncularla kullanırmamız ve büyütmemiz lazım ancak bu kanun teklifi tam tersini yapıyor. Kredi kartıyla çorbasını kaynatan vatandaşın 750 TL para almak istiyorsunuz. İktidar 70-80 milyar için sesini çıkaramıyor, diğer yandan Çinli firmalara yapılan bu istisna yerli üretimimizi sektöre uğrattıyor. Çinli otomobil üreticilerine verilen teşvikler neden TOGG'a verilmiyor?

Değerli arkadaşlar, biraz tarihten hatırlatmak isterim. 1535 yılında Kanuni Sultan Süleyman Fransızlarla bir anlaşma yapar. Bu anlaşmayla Fransa'yla dostluklar pekiştirilmek istenmiş, ticarete de bazı ayrıcalıklar verilmiştir. 15-16'ncı yüzyıllarda Osmanlı İmparatorluğu, ticareti kendi lehine çevirmek için Venediklilere, Cenevizlilere ve Fransızlara ayrıcalık vermiştir; bu ayrıcalıklar Osmanlı İmparatorluğu'nu çöküşe götürmüştür. Bu ayrıcalıklar bugün tarih kitaplarında "kapitülasyonlar" olarak anılmaktadır; yarın bu kanunlar da öyle anılacak. Bir devlete, bir şirkete hizmet eden kanun teklifine başka bir şey diyemeyiz. Biz bu kapitülasyonları Lozan'da kaldırdık arkadaşlar, şimdi geri getirmeye çalışıyorsunuz.

Değerli vekiller, bu kanun teklifi ısmarlama bir kanun teklifidir. Şimdi, bu kanun teklifine neden "ısmarlama kanun teklifi" diyorum? Çünkü teklifin 11 ve 12'nci maddeleriyle beraber değerlendirdiğimiz elektronik ticaret lisans bedellerinin belirlenmesinde esas alınan dilimler ve artan oranlı tarifenin tutarları eleştiri konusu olabilir ancak ihracatta "e-ticaret firmalarına kolaylık ve indirim getirme" adı altında adrese teslim ve 2024 yılının tamamı için 4 katı tutarında indirimler sağlanıyor. Sonuç olarak lisans bedeli kuşa döndürülecek, adil rekabet ve eşitlik ilkesine aykırı bu düzenleme bazı firmaları piyasada tekelleşmeye götürecektir.

Sayın milletvekilleri, bu tek bir maddeyle, Bakanlık bürokratlarının ifade ettiği rakamla en az 20 milyar lira, bize göre çok daha fazla vergi gelirinden vazgeçiyoruz. Ne için vazgeçiyoruz bu vergiden? E-ticaret firmaları daha çok kâr etsin diye. Bunu kabul etmiyoruz. Önümüzdeki haftalarda konuşacağız.

Bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen teklifle kredi kartı limiti üzerinden vergi almaya kalkıyordunuz, vatandaşın tepesine biniyorsunuz. Emekli vatandaşlarımıza verdiğimiz 2.500 lirayı bile çok görüyorsunuz, "33 milyara mal oldu." diyorsunuz. Bütçeyi zora soktu diye verdiğiniz 2 bin lirayı vatandaşın başına kakıyorsunuz. En az 20 milyar arkadaşlar, en az; Çinli e-ticaret firmalarının vergilerini siliyorsunuz. Kredi kartından yani borçtan vergi almak gibi bir hinliği yapıp bu firmaların vergilerini silmeye söyleyecek söz bulamıyoruz. Vatandaşına kolaylık göstermeyen iktidar, küresel şirketlerin mihmandarı oldu. Daha hiç tahsil edilmemiş bir ticaret "E-ticareti olumsuz etkiliyor." diyerek hızla kanun yapmaya kalkıyorsunuz; gelin, bundan vazgeçin.

Sayın Başkan, Komisyonda firmaların sadece büyüdükleri için cezalandırıldıklarını söylemişsiniz. Kredi kartı kullanmak zorunda kalan, geçinemediği için borçla yaşayan vatandaşlarımız neyin cezasını ödüyor da 750 lirasına göz dikiyorsunuz? Siz vergiyi cezalandırmak olarak görüyorsunuz. Vatandaş neyin cezalandırılıyor? Lütfen, vatandaşın borcundan vergi almaya kalkmayın. E-ticaret firmaları lisans ücretini savunma sanayisine aktarsın, bu firmalar savunma sanayisine destek versin. Buyurun, önerge verelim, hep birlikte "evet" diyelim, var mısınız? Kabul etmiyorsunuz tabii ki. (CHP sıralarından alkışlar)

Son dönemde yaptığınız kanunlara bakıldığında Çin devletine kapitülasyon veriliyor. Daha önce Körfez ülkelerine enerji

üzerinden verilen ayrıcalıklar vardı, şimdi Çin devletine ticaret üzerinden veriliyor. Az önce tarihte neler yaşandığını anlattım. Bunlardan ders almamız gerek. Bunu kabul etmek mümkün değil. Siz inat edip bu teklifi kabul etmekte ısrar ederseniz yerli e-ticaret markaları, KOBİ'ler zarar görecek bundan.

Bakın, ihracatın merkezi bir yerden geliyor. Gebze gibi bir yerde yani İstanbul'dan sonra ihracatta Türkiye 2'ncisi olan bir yerde... Napolyon'un çok güzel bir sözü var: "Eğer dünya tek başına bir ülke olsa başkenti İstanbul olurdu." diyor. İstanbul'u saymazsanız Kocaeli ihracatta Türkiye 1'incisi, bunu kabul etmek lazım.

Bizim KOBİ'lerimize hiçbir faydası yok. Destek verelim derken KOBİ'leri borçlandırıyoruz. Eskiden büyüklerimiz bize miras bıraktı; işini bıraktı, malını mülkünü bıraktı. Şimdi bırakacağız en büyük miras ne biliyor musunuz sayenizde? Borçlu bir memleket, borçlu bir vatan bırakmaktır arkadaşlar. Bizim önceliğimiz tabii ki vatandaşımız olmalı.

Teklifin tümüne baktığımızda itiraz edeceğimiz maddeler olabilir ancak çoğunluğu kanunlar arası uyum sağlanması için hazırlanan maddelerdir. Bunlar üzerine söyleyeceğimiz çok fazla bir şey yok ancak şunu anlamakta gerçekten güçlük çekiyorum: Üretim, istihdam, ticaret bizim ana felsefemiz olmalıdır ama hiç kimsenin de arkabahçesi olmaya gerek yok. Türkiye kendi kaynaklarını iyi yönetirse, kendi kendini iyi yönetirse biz piyasada hâkim oluruz.

Şimdi, ithalat ve ihracat konusunda hep ihracatı konuşuyoruz, hiç ithalatı konuşmuyoruz. Hani biz 2023'te çok sevinmiştik, ihracatımız 500 milyar dolar olacaktı? Vietnam'a bakın arkadaşlar, Vietnam'a. 97 milyon nüfusu var Vietnam'ın; daha yeni, genç bir ülke, 1978'de bağımsızlığını kazanmış; 1980'de de Güney Vietnam, Kuzey Vietnam birleşerek Vietnam ülkesi oluşmuş. Vietnam'ın 97 milyon nüfusu var; bir araştırın, enflasyon yüzde 3, işsizlik oranı yüzde 2, geçen seneki ihracatı da 351 milyar dolar ama bütçesine bakıyorsunuz, bütçenin çoğunluğu eğitime ayrılmış, kendi kaynaklarını kendisi kullanmaya çalışıyor, marka ürünlerinin üretim merkezi olmaya devam ediyor.

Demin AK PARTİ'li bir meslektaşımız dedi ki: "Bir ülkenin kalkınması için eğer bir yıl sonrasını düşünüyorsan tohum at, on yıl sonrasını düşünüyorsan fidan dik, yüzyıl sonrasını düşünüyorsan insana yatırım yap." Geçen hafta biz ne yaptık burada? Öğretmenlik mesleğini konuştuk. Ne dedik: Gelin, eğitime hep birlikte destek verelim, bu mesleği ayaklar altına düşürmeyelim. Hatta şu sözü söylemişim: Öğretmen bir güneştir, suya düşer ıslanmaz; öğretmen bir altındır, yere düşer paslanmaz. Hani o desteği niye vermediniz, niye vermediniz arkadaşlar? (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Kaç gün oldu, okullar açıldı, temizlik yapıyorsunuz; temizlik yapan belediyelerimizi de engellemeye çalışıyorsunuz. Bu mu vicdan, bu mu vicdan? (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sokakları temizleyin, sokakları!

NAİL ÇİLER (Devamla) – Sokakları da temizleriz. İktidar olursak Türkiye'de hiçbir sokak kirlî, hiçbir insan aç kalmayacak, hiç kimsenin kredi kartından para alınmayacak, hiç kimsenin tapuda yaptığı işlemde para alınmayacak, hiç kimsenin yaptığı satışın 3 bin lira para alınmayacak arkadaşlar. Bu mu vicdan? Biz bu vatanın bekçileriyiz, ihtiyaç varsa bütün sermayemizi veririz bu ülke için. (CHP sıralarından alkışlar) Söz konusu vatansa gerisi teferruat deriz ama siz arkadan dolanmaya çalışıyorsunuz; bu kabul görecek bir şey değil, lütfen arkadaşlar...

Şimdi, bunu anlayabilene aşk olsun arkadaşlar. Bakın, Çinli BYD firmasını anlatmaya çalışayım size. Manisa'da yok pahasına arazileri firmaya tahsis ettiniz, doğru mu? Doğru. Sonra ne ayrıcalıklar tanıdınız? Dış ticarette korunma önlemleri kapsamında ithalat rejimi kararında değişiklik yaparak Çin menşeli elektrikli araçlara yüzde 40 veya 7 bin dolarlık ilave gümrük vergisi getirildi. BYD yatırım yapmaya karar verince BYD'ye yönelik bir ayrıcalık tanınarak teşvik belgeli yatırım yapan firmaların yapacakları ithalata ilave gümrük vergisinin alınmaması hükmüne bağlandı. BYD markası verilen imtiyazla kaç bin gümrüksüz araç ithal edecek, onu söyler misiniz? BYD üretime başladıktan sonra neler yapacak, onu lütfen Komisyon izah edebilir mi? Bunları cevaplamamız lazım.

Şimdi, Çinli Chery markası "Hani bana, hani bana." diye koşuyor, Samsun'da yatırım yapacakmış, "O ayrıcalıklardan ben de yararlanacağım." diyor. Daha önce yatırım yapan otomotiv markalarına BYD'yle aynı imtiyazlar tanındı mı? Bunu öğrenmek istiyorum. TOGG yatırım yapmadı mı bu ülkeye? Siz TOGG'u yok ediyorsunuz, bunu yapmayın arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, kantarın topuzunu bozdunuz. Unutmayın, o kantar gün gelir hepimizi tartar. (CHP ve İyi Parti sıralarından alkışlar) Hans ülkemizde 100 liralık yatırım yapacak diye Ali ustam 10 liralık yatırımdan vazgeçiyorsa biz Ali ustayı korumak zorundayız. Bu ülke Hans'ın çocuklarıyla değil; Ali ustanın, Mehmet ustanın mühendislik okuyan evlatlarıyla, hukuk okuyan çocuklarla yükselir; AR-GE merkezleriyle, kuluçka merkezleriyle yükselir; siz bunlara destek vermiyorsunuz, Körfez'den gelecek paraya, Çin'den gelecek paraya bel bağlıyorsunuz.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde çıkan kanunlar milletin vicdanını yaralamamalı, adil olmalı. Esnaf şu anda finansa ulaşamıyor, sanayici dar boğazdan geçiyor, yüzde 50'yle kaynak kullanabilse ne mutlu ona. Bizim, bu kanunların yerine derhâl Perakende Ticaret Kanunu'nu konuşmamız lazım, AVM'lerde tatil olmayan insanları konuşmamız lazım, AVM lobisini konuşmamız lazım, hal yasanısı konuşmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAİL ÇİLER (Devamla) – Başkanım, bir dakika lütfen...

BAŞKAN - Kimseye vermedik, yirmi dakikada söylenemeyen zaten bir dakikaya zor sığar.

NAİL ÇİLER (Devamla) – Fahiş fiyatların konuşulmasını istiyorum ve hepinizi saygı, sevgiyle selamlıyorum. (CHP, İyi Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şahısları adına ilk söz, İzmir Milletvekili Sayın Ednan Arslan'a ait.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin tam adı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, ismi böyle ama tüketiciyle pek alakası yok çünkü tüketici koruyan hiçbir madde yok bu teklifte. Bu teklif tamamen sipariş bir kanun teklifi, burada iki yıl önce çıkarılmış olan bir kanunu revize ediyoruz; 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'u birilerine uydurmak için revize ediyoruz. Bakın, bizim burada yapmış olduğumuz şey, tam anlamıyla, iki yıl önce burada Genel Kurulun oy birliğiyle çıkarmış olduğu kanunun arkasından dolanarak "E-ticaret platformlarında büyük oyuncular daha az nasıl lisans ücreti öder?" bunu formüle etmek. Nasıl formüle ediyoruz bunu? Şimdi, bu kanun çıktığında burada bir eşik değer belirlenmiş, bir tablo oluşturulmuş ve bir skala oluşturulmuş. Bu skalaya göre diyorlar ki: "2024 yılında 33 milyara kadar olan işlem hacminden herhangi bir lisans ücreti alınmaz ama 66 milyar olursa on binde 3, 99 milyara kadar binde 5, 132 milyara kadar yüzde 1..." Bu şekliyle geliyor ve 214 milyar üzeri yüzde 25 şeklinde giden bir eşik değer skalamız var bizim. Peki, burada sorun nerede başlıyor? Sorun, birileri tekelleşip piyasayı ele geçirdiği zaman başlıyor. Neden? Çünkü onlar yüzde 20'nin yani bu piyasanın yüzde 20'sinin üzerine çıktıklarında kanun koyucu, kartelleşmesin,

tekelleşmesin, küçük oyuncuyu yutmasın diye lisans ücretinde bir artış öngörmüş ve bu artış nedeniyle bu şirketlerin küçük şirketleri yutmaması murat edilmiş. Tabii, bu kanunu kim yaptı, kim getirdi buraya? Dönemin Bakanı Sayın Mehmet Muş getirdi. Biz Komisyonada da sorduk arkadaşlara “Ya, bu kanunu buraya Sayın Mehmet Muş getirdi, oy birliğiyle geçti ve buna iki yıllık bir süre tanındı.” dedik. Yani bu oyuncular kendilerini bu eşik değerlere göre hazırlasın, tekel olmasın diye bir şekliyle kendilerine iki yıllık süre tanınmış. 2024 yılındaki net işlem hacmi üzerinden bunlardan lisans ücreti alınacak ve ilk ödeme de 2025 Mart ayında olacak. Şimdi daha gelir oluşmamış ama biz üç aşağı beş yukarı buradaki hacmi bildiğimiz için oluşacak geliri de tahmin ediyoruz. Gelir oluşmamış, arkadaşlarımız maç devam ederken kuralları değiştirmeye çalışıyorlar. Nasıl değiştiriyorlar? Net işlem hacmiyle ilgili olarak “Eğer bu şirketlerden bir tanesi ihracat yaparsa yaptığı ihracatın 4 katını 2024 yılı için net işlem hacminden düşer.” diyor. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Siz 1 liralık ihracat yaparsanız 1 liralık düşersiniz; neden 4 katı düşüyoruz? Niye? Kanuna uyduracağız, birilerinin daha az lisans bedeli vermesini sağlayacağız. Başka ne var? Sanayi Bakanlığı bir teşvik vermişse bunun da 4 katını yatırıma dönüştürüyoruz, bunun da 4 katını düşeceğiz. Ya, bu ülkede AR-GE gelirlerinde bile 2 katı düşerken siz Sanayi Bakanlığından alınmış bir teşvikin niye 4 katını düşüyorsunuz? İşte buradaki eşik bedellere uydurma. Yaptığımız işin adı, kanunun etrafından dolanarak birilerinin cebinde para kalmasını sağlamak. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakın, Komisyonada biz bunu uzun uzun konuştuk, uzun uzun tartıştık -ilgili bürokratlar, Bakan Yardımcımız da burada- bürokratin birine sorduk, dedik ki: Kaç para; 1 numaralı, en iyi oyuncu, en çok net işlem hacmi olan şirketin ödeyeceği para ne kadar olur? “27-28 milyar.” dedi arkadaşlar, 27-28 milyar. E, peki, bunu bu şekliyle revize edersek ne olur bu iş dedik; “1-1,5 milyar.” Ya, bundan Mehmet Şimşek’in haberi var mı? Adam harıl harıl para bulmaya çalışıyor, harıl harıl vergi icat ediyor, milletin anasından emdiği sütü burnundan getiriyor, KDV’yi artırılıyorsunuz, kredi kartına yeni yeni vergiler, haraçlar, harçlar ihdas etmeye çalışılıyorsunuz ama bundan Hazine ve Maliye Bakanının haberi yok.

Peki, etki analizinde var mı, ne kadar bir gelirden vazgeçeceğimiz konusu, etki analizinde var mı? Burada da yok. Savunma ne? “İhracatı artıracaktır.” Artırın arkadaşlar. İhracatın artmasını istemeyen var mı bu ülkede? Hepimiz istiyoruz ihracatın artmasını. Peki, ihracatın niye 4 katını düşüyorsunuz? E, neymiş? “Bu şirketler bu parayı ödeyemez.” Size ne, muhasebecisi misiniz bu şirketlerin siz? Öder, ödemez... Bu şirketler bu net kârı bu işlem hacmi üzerinden bu kanun çıktıktan sonra, daha oluşmamış muhasebeleşmemiş bir şey üzerinden... Biz “Ya bu kadar vergi oluşacak.” ya da “Bu kadar gelir oluşacak.” “Bu kadar lisans ücreti oluşacak.” dediğimizde itiraz ediliyorsunuz ama bir şekliyle de düzeltmeye çalışılıyorsunuz.

Bakın, bu yaptığınız tam anlamıyla şudur: Bir zengini, bir ya da birkaç şirketi, çok uluslu bir şirketi koruyorsunuz, kolluyorsunuz; iki-üç yıl içerisinde bu şirketin cebinde kalacak olan para 70 milyardır, 80 milyardır; yazıktır, günahdır diyorum ben burada! (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Tabii, biz birtakım hesaplamalar yaptık, dedik ki bunu somut olarak gösterelim, belki söylüyoruz anlamıyorlar çünkü 2024 yılında 4 katını, 2025 yılında ihracatın ve teşvikin üçer katını, 2026 yılında da ikişer katını bu şekilde düşecekler. Ve dediğim gibi şu, tabloya uydurma işi; başka bir şey değil. Şimdi, 350 milyar net hacmi olan bir şirket, hiç ihracatı, bir kuruşluk teşviki olmasa bu eşik değerlere göre, bu Bakanlığın verdiği eşik değerlere göre bu yıl ödeyeceği lisans ücreti yaklaşık 43,5 milyardır, hiçbir ihracat ve teşvik olmasa. Peki, şu anki mevcut kanuna göre, diyelim ki bu şirket 50 milyarlık ihracat yaptı, net işlem hacmi 350 milyar ve bunu bundan düştükümüz zaman, 31 milyar lira civarında bir lisans ücreti ödeyecek bize; devletimize, hazinemize, arayıp da bulamadığımız, emekliye kısılanıp da vermediğimiz parayı verecek. E, peki, bu teklife göre, eğer kanunlaşırsa şirket gene aynı, bakın net işlem 350 milyar, 50 milyar ihracat yaptı, ihracatının 4 katıyla çarptınız, geriye ne kaldı biliyor musunuz? 1,4 milyar. Yahü nerede 31 milyar, nerede 43,5 milyar, nerede 1,5 milyar? Allah’tan korkun, Allah’tan! Başka bir şey demem ben. (CHP sıralarından alkışlar) Bu, “Allah’tan korkun!”dan başka bir şey denecek bir durum değil.

Peki, başka bir şey söyleyeyim: Ben yerli bir firmayım, benim işlem hacmim, net işlem hacmim 175 milyar; çok uluslu şirketin net işlem hacmi 350 milyar. Yani ne demek bu? Benim 2 katımdan daha büyük bir şirketten bahsediyorum; bu 350 milyar, ben 175 milyar. Ben ihracat yapamamışım, ben Sanayi Bakanlığında teşvik alamamışım ama bu şirket 50 milyarlık ihracat yapmış, bakın, bu şirket 1,4 milyar verecek -350 milyar net işlem hacmi olan- ben kaç para ödeyeceğim? 3,154 milyar. Benim işlem hacmim yarısı ama ödediğim lisans ücreti 2 katı. Ya, bunun mantığı nerede?

YUNUS EMRE (İstanbul) – Yazıkları olsun!

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Nerede bir mantık ya? Yani burada bir mantık var mı arkadaşlar? Bu, bir çok uluslu şirketi kayırmaktan, kollamaktan, onun daha çok, fazla kazanç elde etmesinden başka ne anlam ifade edebilir bizim için?

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ortaklık anlamına gelir, ortaklık.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Tüketiciyi koruma... Tüketici nerede ya? Nerede korunuyor bu tüketici? Bu tüketiciyi koruyan kim, söylesin. Zaten tüketiciyi korusak buralar dolar, burası da boş; tüketiciyi de ilgilendirmiyor bu iş yani bu teklife “evet” demek garibanın, yoksulun sofrasından daha fazla vergi almak demek.

Mehmet Şimşek, seni buradan uyarıyorum: Kapı kapı dolanma, kapı kapı dilenme, para burada, burada; çek bu yasayı! (CHP sıralarından alkışlar) Çek bu yasayı, üç yılda 70, 80, 90, belki de 100 milyar bu milletin kesesinde kalacak; yazıktır, günahtır.

Komisyonada da sorduk: Ya, bu yasayı sizin Bakanınız getirdi, Sayın Mehmet Muş getirdi; Mehmet Muş’a sordunuz mu “Ne mantıkla geldi bu buraya, niye geldi bu yasa buraya, neden böyle hesaplandı?” diye. O zaman bu Bakanlık bürokratları hesap bilmiyor muydu, kitap bilmiyor muydu; kimse bu rakamların buralara geleceğini öngörmedi mi? “Fikri olan gelir, söyler.” dediler yani siz, bu kanunu çıkarmış Bakanınızı dahi çağırıp da Komisyonada bilgi vermesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Bitti mi Başkanım?

BAŞKAN – Bitti.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Peki, Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Daha ne söyleyeceksin?

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Her şey anlaşıldı.

BAŞKAN – İkinci konuşmacı şahısları adına Denizli Milletvekili Sayın Şahin Tin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Tin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’imizle ilgili söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tüketicilerimizin haklarını güçlendirecek, ekonomik istikrarımızı artıracak ve toplumun tüm kesimlerine fayda sağlayacak, imza sahibi olduğum önemli bir düzenlemeyi görüşüyoruz.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sesi arttırabilir misiniz, önemli çünkü.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Şahin Bey, sesin çıksın, tüketici duyamıyor.

ŞAHİN TİN (Devamla) – Kanun teklifimiz, yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte toplamda 14 maddeden oluşmakta ve ticari süreçlerimiz açısından pek çok kritik konuyu kapsamaktadır. Bu teklifle birlikte tüketici ve konut kredileri, doğrudan satış sistemleri, ticari reklam ve haksız ticari uygulamalar, ayrıca idari para cezaları gibi önemli alanlarda kapsamlı düzenlemeler gerçekleştiriyoruz.

Dijital dönüşümün hızla ilerlediği bir dönemdeyiz. Bankacılığın şubesiz hâle gelmesiyle, tüketicilerimizin finansal ihtiyaçlarına daha hızlı ve etkin bir şekilde ulaşmasına fırsat sunulmaktadır. Tüketicilerimizin uzaktan iletişim araçlarıyla daha önceden nasıl tüketici kredilerine hızlı ulaşımını sağladysak 6502 sayılı Kanun'da yapacağımız bu değişiklikle konut kredilerine de hızlı erişimi sağlıyoruz. Bu kapsamda, kredi veren ile tüketici arasında sözleşmelerinin şekil şartı, bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve tüketici kimliğinin doğrulanmasını içeren yöntemler yoluyla kurulabilmesine de imkân sağlanacaktır. Bu adım, yalnızca bireylerin finansmana erişimini kolaylaştırmakla kalmayacak, aynı zamanda ülkemizin ekonomik dinamiklerini de güçlendirecektir.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık 2 milyon kişinin geçim kaynağı olan, büyük bir çoğunluğunu kadınların oluşturduğu ve ekonomik büyüklüğü 10 milyar Türk lirasını bulan doğrudan satış sistemleri üzerindeki düzenlemelerimizle bu önemli sektörün yasal çerçevesini de netleştiriyoruz. Hem tüketicilerimizi hem de gelir elde etmek isteyen doğrudan satıcılarımızı koruma altına alıyor, piyasanın daha sağlıklı işlemlerini hedefliyoruz.

Doğrudan satış sistemleri, doğrudan satış şirketi tarafından oluşturulan ve iş sözleşmesiyle istihdam edilmeyen bağımsız temsilci, distribütör, danışman ve benzeri isimlerle komisyon, prim, teşvik ve ödül gibi menfaatler karşılığında faaliyet gösteren doğrudan satıcıların tüketicilere mal veya hizmet pazarladığı bir sistemdir. Düzenleme kapsamında doğrudan satış şirketleri sermaye şirketi olacak ve yönetmelikle belirlenen tüm koşulları sağlamak durumundadır. Bu düzenlemelerle halk arasında "saadet zinciri" olarak da bilinen ve yasa dışı piramit satışlar ile doğrudan satışlar arasındaki ayrımı belirleyerek yasal olmayan piramit sistemlerin neden olduğu mağduriyetlerin önüne geçmeyi amaçlıyoruz.

Yine, doğrudan satış şirketlerinin yükümlülüklerini netleştirirken sistemin temel ilkelerini belirliyor, sistemden ürün alan tüketicilerin de bilgilendirilmesi ve cayma haklarının kullanım süreçlerini de kolaylaştırıyoruz. Kurallara uymayanlara yönelik caydırıcı idari para cezaları uygulamaya koyup piyasa disipliniyi sağlamayı amaçlıyoruz. Aldatıcı ve yanıltıcı reklamlara, haksız ticari uygulamalara karşı sert önlemler alıyoruz.

Düzenlemeyle Reklam Kurulunun uyguladığı para cezalarının caydırıcılığının artırılmasını hedefliyoruz. Bu değişiklikle Kurula, ceza miktarını yasa da belirlenen alt ve üst sınırlar arasında belirleme yetkisi veriyoruz. Karar verilirken ihlalin haksızlığı, içeriği, ihlal sonucu elde edilen kazanç ya da verilen zararın büyüklüğü, ihlal gerçekleştirenin kusuru ve ekonomik durumu gibi faktörler göz önünde bulundurulacak. Netice itibarıyla mevcut cezalarla karşılaştırıldığında cezaları 10 kata kadar artırma imkânı tanıyoruz. Örneğin, hâlihazırda internet reklamlarına verilen ceza 550 bin TL'dir ancak bu tutar bazı büyük ölçekli firmalar için caydırıcı olmaktan uzaktır. Bu düzenlemeyle Reklam Kurulu, yasaları ihlal eden internet reklamları için 600 bin Türk lirası ile 6 milyon Türk lirası arasında ceza uygulayabilecektir. Attığımız bu adımlar sayesinde tüketicilerimizi aldatıcı ve yanıltıcı reklamlardan koruma konusunda kararlılığımızı bir kez daha açıkça vurguluyoruz. Bu düzenlemeler tüketicilerin korunmasını sağlayacak ve rekabetin bozulmasını engelleyecektir. Ticari reklam ve tüketicileri hedef alan haksız uygulamalara dair cezaların uzlaşma müessesesi kapsamına alınmasını sağlıyoruz. Yaptığımız bu değişiklik sayesinde hem yargının iş yükünü azaltacak hem de kamu alacaklarının masrafsız ve hızlı tahsilini sağlamış olacağız.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin ihracata dayalı büyüme stratejisi ve hedefleri doğrultusunda yerli elektronik ticaret pazar yerlerinin yurt dışı satışlarının teşvik edilmesi de büyük bir önem taşıyor. Ülkemizde elektronik ticaret hacmi 2023 yılında yüzde 119 seviyelerinde bir artış gösterdi, yurt içinde yerleşik pazar yerlerinde faaliyet gösteren işletme sayısı ise 539.808'e ulaştı. 2024 yılı Mayıs ayı itibarıyla bu işletmelerin yaklaşık 70 bini, söz konusu pazar yerleri üzerinden yaklaşık 19 milyar Türk lirası tutarında yurt dışı satış gerçekleştirdi. Yurt dışına satış yapan işletme sayısını önümüzdeki birkaç yıl içerisinde 200 binin üzerine, satış tutarımızı ise 400 milyar Türk lirasına çıkarmayı hedefliyoruz. Bununla birlikte, ülkemizin ihracata dayalı büyüme stratejisi kapsamında e-ihracatın genel ihracat içerisindeki payının yüzde 1,5'ten yüzde 10'a çıkarılmasının gayretindeyiz. Amacımız dünyada hızla yükselen sınır ötesi e-ticaret pazarında ülkemiz ihracatçılarının etkin ve aktif bir şekilde rol almasını sağlamaktır. Kısacası, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yapacağımız düzenlemelerle yurt dışı satışlarını destekleyerek istihdam yaratma potansiyelimizi daha da artıracaktır.

Biraz önce değerli konuşmacı arkadaşlar bazı iddialarda bulundular. Burada yapılan konuşmalarda bazı şirketlerin kayırdığını ya da onların korunduğunu veya aslında burada söylenmeyecek olan bazı sözleri içeriden de söyledi bazı arkadaşlar ama buradaki asıl amaç bir şirket değil, e-ticaret yapan birçok şirket. Burada, şirket piyasa hacmi çerçevesinde yüzde 20'lik oranı aslında iç piyasada aştığı takdirde o vergiyi zaten ödeyecek ancak eğer teşvik kapsamına aldığımız yüksek teknolojik ürünlerle ihracatını artırdığı takdirde o, teşvik kapsamında indirime tabi tutulacak. Aslında bu kadar basit olan bir şey çok farklı yerlere saptırılarak bence yanıltıcı bir şekilde burada hem topluma hem milletle değişik düşünceler içerisine sokulmaya çalışılmaktadır; bu, doğru değildir.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Matematik var, matematik var!

ŞAHİN TİN (Devamla) – Mesela ben Denizli'den örnek vereyim. Denizli ilimizde bugün birçok tekstil üreticisi arkadaşımız bu platformlar üzerinden ihracatını yapmakta ve Türkiye'de 4'üncü büyük ildir e-ticaret üzerinden yaptığı ticarete. Biz geçen Adana'ya gittik, orada bir kadın kooperatifine gittik.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Çorum'a gelseydin tekstil fabrikalarının kapandığını görürdün.

ŞAHİN TİN (Devamla) - E-ticaret üzerinden yapmış olduğu ticarete aldığı komisyon, e-ticaret firmalarının almış olduğu komisyon yüzde 1. Bu, orada kadınların oluşturduğu bir kooperatifti mesela. Dolayısıyla, baktığımızda, aslında, e-ticaret payımızın artırılması yönündeki hedeflerimizi, bu firmaların haksızlığa uğramadan yani büyüklerin küçükleri yemesini engelleyerek aslında, biz, burada bu kanunlarla sonuna kadar oluşturduk. Bu iddiaların ben doğru olduğunu düşünmüyorum ve burada buna karşı da gerekli iddialarımızı ortaya koyduk.

Ben bu sözlerime son verirken bu kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum; hazırlık sürecinde emeği geçen Komisyon Başkanımıza, milletvekillerimize ve çalışmalara destek veren Bakanlık yetkililerine teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Tin.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.17

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 16 Ekim 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.26